Paradisul infirmilor

Elevul fără vedere, citeşte cu pipăitul...

Era o fată de o inteligenţă spontană, un trup suav de mlădiţă tânără, şi — fără incursiuni în vocabularul poeţilor rataţi, — am putea spune că această fiinţă, avea tot ceeace ar putea procura fericirea unei fete. Şi totuş, această copilă plângea toată ziua. Alintată sau certată, dacă o întrebai dece plânge, răspundea printre lacrimi:

— *Nu sunt fericită decât în somn!*

Iată că într'o zi, uşa redacţiei noastre, dela catul al treilea, se deschise, şi un orb intră, condus de un băeţel. Domnul cel orb avea barbă şi suise, până la noi, trei etaje, pipăind treptele, cu bastonul.

— Domnilor, ne spuse el, aş vrea să vă dau un subiect. V'aţi întrebat vreodată, cum visează infirmii? Oare orbul se visează că vede, sau se visează orb? Şi cum i se arată lui, în somn, lumea exterioară? Deasemenea, oare cel fără un picior, se visează în cârji, sau se visează om teafăr, mândru şi fericit? Nu cumva infirmul scapă, în somn, de povara infirmităţii lui? Somnul nu e oare, cu visele lui, o stare de fericire pentru infirmi?

Mi-a venit atunci în minte fetiţa aceea suavă, care nu avea nici o infirmitate, şi totuş considera somnul, ca unica ei fericire. Ce minus de vitalitate, ce nevăzută însuşire negativă, făcea pe această unică fiinţă, să simtă, ca o invalidă? Sunt desigur oameni, pentru cari viaţa de toate zilele e o povară şi cari se refugiază în paradisul viselor, ca într'un stupefiant.

Pe o ploae măruntă de toamnă, am luat pe domnul cel orb, într'un taxi şi ne-am dus la „Vatra Luminoasă", situată, pentru mine, în câmpul cu fugitive tranziţii, dela verde la galben, — pentru tovarăşul meu de drum în besna lui de totdeauna.

Suntem într'o aripă a spitalului...

Un gang alb, o curte patrată, înconjurată de clădirea albă, spital şi azil, cu o rampă orizontală dealungul zidurilor, — ca pe o punte de vapor, — un sprijin în plus, pentru orbii de aci. Coridoare albe. O fată suplă, cu pleoapele închise, peste orbitele supte, goale de ochi, a eşit în prag. Nu o sprijină nimeni, nici baston nu are. Cu un simţ uimitor de orientare, se opreşte o clipă, lasă capul în piept, ca şi când s'ar gândi ca să-şi aducă aminte aşezarea lucrurilor, apoi înconjoară colţul, cu hotărâre, eşind în curte, fără să se lovească de zid.

Doi copii se joacă. Ii întrebi ceva, îţi răspund privindu-te... Dar abia atunci observi că pleoapele unuia sunt lipite, iar celălalt are ochii albi, cum au statuile de gips.

E nu numai un spital aci, dar şi o şcoală, pentru copiii lipsiţi de vedere.

O studentă ne conduce în cancelarie. Aci, sunt trei orbi şi o oarbă.

Prezintări, cu mâinile întinse la întâmplare... O clipă de înduioşare, când studenta vorbeşte cu dragoste, oarbei, luând-o de talie, într'un fel de mângâere prietenoasă, iar fata ridică spre ea, orbitele ascunse, sub lentile opace.

D. profesor Tasu e o figură slabă, inteligentă; un surâs flutură uneori pe buzele subţiri şi privirile i-ar fi fost desigur ascuţite. Din felul cum vorbeşte, reese, îndată, că e un om cult:

— Problema care vă preocupă, e simplă, domnilor. Cei cari, ca mine, nu sunt orbi din naştere, visează lumea prin amintirile ce le-au rămas de când o vedeau. Orbii din naştere visează lumea, minus o însuşire: fără culoare, fără lumină.

— Dar în ce formă?

— Ei au noţiunea formei prin pipăit, sau din auzite. Işi imaginează soarele ca un taler rotund, fiindcă aşa li s'a spus că este, acest astru, — dar nu cum e soarele. Un copil, care a orbit după naştere, va visa mai puţine lucruri, deoarece mai puţine l-au interesat. De pildă, un copil de 8 ani nu se interesează de obiectele unui laborator de chimie şi, dacă apoi va vorbi, nu le va visa niciodată. Va visa, deci numai lucrurile ce intră în sfera lui de memorie vizuală; cele din mediul în care a acţionat, fără vedere, i se vor înfăţişa, în vis, numai prin reprezentări de pipăit, gust, auz, miros.

Am rugat pe d. profesor Tasu să ne înlesniască o conversaţie cu câţiva elevi orbi. D-sa ne precizează că sunt foarte puţini orbi din naştere, şi aceia, nu dintr'o anormală conformaţie fizică, ci din neglijenţă, neluându-se măsuri contra oftalmiei purulente, ce se iveşte la noii născuţi.

Trei elevi orbi sunt aduşi în cancelarie, din cei 65 câţi sunt în această şcoală, cu 8 clase şi 8 profesori.

O demonstraţie extraordinară începe. Se dă unuia dintre elevii orbi, un fel de album, cu paginile de carton reliefat. E o carte scrisă, cu alfabetul Braille, special pentru orbi. Elevul, fără vedere, citeşte cu pipăitul şi spune, cu voce tare, ce citeşte. E interesant că el nu mişcă degetul dela stânga spre dreapta, oprindu-l pe fiecare literă, ce consistă din câte 6 puncte, diferit aşezate. Pare, mai curând, c'ar cânta la o orgă, mişcând vârfurile degetelor, în toate sensurile şi citind, cu o repeziciune uimitoare...

Unul dintre elevi, e orb din naştere

Unul dintre elevi, Joja Ion, e orb din naştere. Se bâlbâe puţin şi ochii lui au o mişcare involuntară „peste cap". El ne declară că nu se visează văzând, „decât cu pipăitul", care îi dă noţiunile de formă.

Celălalt, Mihai, e un ştrengar, neastâmpărat, de 15 ani şi e în clasa 7-a. Un ochiu închis, o perdea albă peste cristalinul celuilalt.

— Nu mai văd de patru ani şi jumătate, ne spune el. In vis, nu mă visez văzând. Inainte, visam lucrurile, dar am început să uit cum sunt.

— Ce formă au acum oamenii, pe care-i visezi?

— Ştiu forma oamenilor; mi-o amintesc. Şi apoi, făcând cu mâinile conturul trupului meu, ştiu cum este. Visez de asemeni lumina...

— Lumina?

— Da, urmează micul orb. Mi-aduc aminte lumina tare a soarelui...

E de notat că acest copil e o fire nestatornică, e un sburdalnic, care, deşi orb, se joacă prin curte şi aleargă, fără să se lovească niciodată, de obstacole. Şi memoria lui, ca întregul său temperament a fost nestatornică: nu-şi mai aduce aminte forma exactă a lucrurilor şi le visează, din ce în ce mai puţin precise.

Cel de-al treilea elev este Antoniu Gheorghe, o fire aşezată, liniştită, de o frumoasă seriozitate. Nu mai vede de cinci ani. Ca şi celălalt, până acum doi ani, vedea obiectele lămurit, în vis. Acum din ce în ce mai neclare: le uită forma!

— Ai visat vre-odată, pe vre-un coleg de aci?

— Da, pe Joja de pildă.

— Şi cum era? Cum „l-ai văzut" în vis?

— Aşa cum e.

— Şi cum crezi că e Joja, — brun sau blond?

Elevul nu poate să precizeze.

— Am ştiut în vis că e Joja, fiindcă vorbiam cu el!

Aşa dar, auzul, nu vederea l-a făcut să distingă, în vis, pe Joja de un altul. Senzaţiile de auz, nu aduc în vis, prin fenomenul care se numeşte „simpatie", pe cele vizuale.

Trecem prin alte culoare. Un pacient, în sdrenţe, poartă o mască de plasture roz, care fixează, în dreptul ochiului stâng, un monoclu... Suntem într'o aripă a spitalului. Bătrâne oarbe aşteaptă, imobilizate într'o linişte impresionantă, rândul, la consultaţie. O privire aruncată spre camera de consultaţie, prinde, în treacăt, tablouri cu litere de toate mărimile, un panou luminos, o schemă a globului ocular, un serviciu de

pensete şi bisturiuri, o pereche de mănuşi de cauciuc, o maşină de scris...

In cealaltă aripă, o oarbă cântă admirabil, la pian. Se pare că orbii au o facultate deosebită de a se cufunda în armonie, de a adânci tainele muzicii. Privighetoarelor, ca să cânte mai frumos, li se scot ochii...

In atelierele de pantofi şi împletituri, Ciornea Mihai, orbit de 4 ani, într'un accident, când i-au sărit în ochi cioburi de piatră, ne face o ciudată mărturisire, cu vocea emoţionantă:

— Visez... Imi place să visez noaptea... Ziua, sunt stânjenit că nu văd, îmi vine uneori să-mi ies din fire. Dar noaptea sunt mai vesel, fiindcă văd!...

— Vezi noaptea?

— Da, mă visez că văd, şi văd atunci fiinţele care-mi sunt dragi, şi pe care altfel, ziua, nu le mai pot vedea. In somn, văd lumea altfel, scap de povara orbirii, stau cu părinţii mei în vis, şi-i văd...

— Şi vezi astfel poate şi femeea, pe care o iubeşti...

Dar e dureros să insist...

— Somnul e o fericire pentru noi, confirmă un alt orb...

Un orb de 49 de ani, devenit infirm acum 7 ani, şi care are probabil somnul mai puţin adânc ne spune:

— Când sunt adormit, deşi mă visez că văd, deşi văd prin vis lumea aşa cum o ştiu, de când vedeam, totuş, chiar prin somn, am conştiinţa că sunt orb. Ea vine poate din obicinuinţa adâncă, cu starea mea de orbire, sau din faptul că nu pot visa cu forma precisă şi culoarea lor firească, decât fiinţele şi lucrurile, pe care le-am întâlnit, înainte de a orbi.

Elevii orbi, în ora de clasă.

Dar fenomenul acesta, al mulţumirei regăsită în vis, este comun, tuturor infirmilor. Şi se produce, în elementele lui, identic şi la surdomuţi, de pildă. Cei din naştere visează lumea fără caracterul auditiv. Cei deveniţi mai târziu surzi sau muţi, se visează ades, vorbind şi auzind.

E o binefăcătoare mângâere pentru ei, că foarte mulţi infirmi, orbi, ciungi, schiopi, surdo-muţi, se visează fără infirmitatea lor! Şi sunt firesc mai mulţumiţi în somn decât în viaţa de toate zilele, fiindcă, în visul lor, scapă de infirmitatea ce le chinueşte viaţa.

Acelaş proces psichologic se întâmplă şi cu fetiţa care, lipsită de orice infirmitate aparentă, era fericită, numai visând. In raport cu povara vieţii trăite, cu povara unei sensibilităţi excesive, sau a unei vitalităţi scăzute, somnul, cu visele lui minunate, este pentru infirmii fizici, sau sufleteşti, un refugiu paradisiac. Frica de viaţă, era infirmitatea fetiţei, despre care vă vorbeam. O bizară anxietate covârşia spiritul ei, surpându-i orice bucurie.

Intr'o zi, se întrebă cu teamă:

— Ce voi deveni, dacă m'ar chinui insomnia?

Şi teama să nu piardă somnul, unica ei fericire, îi turbură linişte. Se sugestionase. Avu insomnii care-i adânciră cearcăne violete, la ochi, dându-i paloarea verzue a lămâilor crude şi a clorozei.

Fu găsită într'o dimineaţă, dormind somnul de veci: din tubul de sticlă, adus în ajun, lipsiau toate pastilele de Veronal.

Elevii pregătiţi în particular

Pentru clasa I, II şi III-a secundară trebue să folosească spre a pregăti temeinic examenul de limba franceză: „Indrumătorul elevului la limba franceză", alcătuit de d-na şi d. Petre Ghiaţă, profesori.

Manualul acesta conţine versiunea românească a materialului de fabule, povestiri şi anecdote, cuprinse în cărţile de şcoală, întocmite de d-nii J. A. Candrea; Léautey şi Allesseano; d-na Elena Rădulescu-Pogoneanu; Ch. Drouhet şi Al. Beliş.

Capitolul ultim al acestui admirabil manual cuprinde memoratorul verbelor neregulate din limba franceză, conjugate la toate timpurile şi toate persoanele.

Chiar elevii cari urmează cursurile la şcoală, pot utiliza „Indrumătorul" pentru a repeţi acasă lecţiunile explicate — în clasă — de d-nii profesori de franceză.

Exemplarul Lei 100.

— De vânzare la toate librăriile, şi depozitele de ziare.

Ochii... păgânii...

de ANITA

Dacă se spune azi despre o femee că are „acel ceva", contează, mai mult, decât dacă s'ar spune că are formele Venerii de Millo. Acest „ceva" este aproape întotdeauna farmecul deosebit, care rezultă dintr'o disonanţă. Nări curioase, buze anormale, gropiţe nemotivate pe obraz, toate acestea cad în anumite cazuri sub rubrica „acelui ceva". In primul rând însă ochii.

Fiecare dintre noi a învăţat în şcoală că ochi mari, în formă de migdală, sunt frumoşi şi atrăgători. Amantele clasice au ochi albaştri ca cerul, adânci ca marea, negri ca noaptea şi strălucitori ca ziua. Nu există poet, care ţine la demnitatea lui, să se încumete de a slăvi ochii mici, adânciţi în cap sau chiar saşii ai iubitei. Afară de eventualitatea c'ar ţinea să fie considerat drept un liric pervers.

Şi totuş tocmai ochii imperfecţi sunt acei din cari isvorăşte un farmec deosebit. Există şi un număr extraordinar de bărbaţi cărora le plac numai femeile mioape. Aceasta, nu din motive psiho-analitice, ci pur şi simplu fiindcă privirea voalată, deasa clipire şi ochii miopi sunt atrăgători şi conţin „acel ceva".

Ochii de pisică sunt mai ales foarte preţuiţi, ca şi ochii spintecaţi ai mongolilor. Asemenea ochi sunt picanţi, promiţători, dovedesc rassă — căci prin rasă se înţelege de obicei ceva curios şi greşit. Perfecţiunea este totdeauna admirată, dar nu lasă câmp liber fanteziei. Cafeaua cu lapte este foarte sănătoasă, fiecare o recomandă, spre a comanda pe urmă Hors d'oeuvre, de cea mai misterioasă provenienţă. Mona Lisa are în privirea ei „acel ceva", care face să innebunească bărbaţii, acea privire enervantă, din colţul ochilor. Pentru aceasta aleargă ei de secole după ea, şi o şi fură din Luvru.

Este veşnica vânătoare, după enigmă. Aceasta se ascunde în dosul ochilor oblici, ca şi în tot ce este neinţeles, anormal şi excitant.

Instinctul masculin este astfel făcut că în caz de perfecţiune se apără împotriva a ceeace e şi plictisitor şi care aşteaptă totdeauna imperfectul.

Moda bărbaţilor

— Părerile lui Miss Mix! —

Infăţişarea exterioară — scumpele mele domnişoare şi doamne — a bărbaţilor cu cari sunteţi căsătorite, înrudite, împrietenite, logodite sau, în vreo legătură oarecare — e cam tot aceeaş de acum două şi trei sute de ani. Diferitele vestminte, pe care le poartă, sunt curate antichităţi. Fracul, pe care-l îmbracă un domn ceremonios, peste cămaşa scrobită, cu gulerul cu butoni, acest frac e o relicvă din strămoşi, chiar dacă a fost luat eri, dela cel mai modern croitor bărbătesc.

Bărbaţii, cu o încăpăţânare demnă de o cauză mai bună, ţin la obiceiuri proaste şi lasă moştenire, sub aspră ameninţare, aceste obiceiuri mai departe fiilor şi nepoţilor — şi cred că sunt „conservatori". Pălăria cea mai nepotrivită capului, bărbatul o poartă, pentrucă au mai purtat-o şi alţii şi a mai purtat-o şi el. Şi la fel va proceda, când se va duce să-şi cumpere o pălărie pe care o va numi: „pălărie nouă". Secretul variaţiei, farmecul noutăţii şi al schimbării îmbrăcăminţii lipseşte bărbaţilor — ca şi geniul elegant al simplităţii nobile.

Se poate spune că toată îmbrăcămintea bărbatului e alcătuită din prejudecăţi. Ca să rămâe la un vestmânt neraţional şi necorespunzător timpului în care trăeşte, el

va aduce următoarele argumente: „Nu e cu putinţă!" „Nu se cade!" sau „Cine a mai văzut?!"

Femeia întreba: — De ce vă mai chinuiţi mereu cu aceste gulere scrobite? N'ar fi mai bine să adoptaţi gulerul moale, sau să-l suprimaţi de tot, ca femeile?...

— Nu, nu se poate! răspund bărbaţii. Noi avem gât urât!

Nici nu e de mirare că bărbatul are gât urât, dacă-l ţine de 150 de ani într'un turn ţeapăn! Poate că, scos la lumină şi la aer, gâtul bărbatului să devie mai frumos. Vă aduceţi aminte ce picioare oribile aveau femeile, pe vremea când le ascundeau cu totul?

Sau: — De ce prinzi gulerul cu butoni? E îngrozitor şi e urât!

— Pentru că se murdăreşte mai repede decât cămaşa, răspunde bărbatul.

Ceiace înseamnă însă altceva şi anume: gulerul care s'a murdărit e vizibil, pe când cămaşa, care s'a murdărit, mai poate fi purtată câteva zile. Ce-ar fi, dacă bărbaţii ar proceda ca femeile, socotind că un guler murdar înseamnă că şi cămaşa e murdară şi trebuie date la spălat, amândouă?

— Da, răspunde bărbatul, dar prea multe cămăşi spălate, e prea scump!

— Costă **mult mai puţin**, ar putea răspunde femeia, decât o cămaşă scrobită!

Dar bărbatul e încăpăţânat. El răspunde femeii:

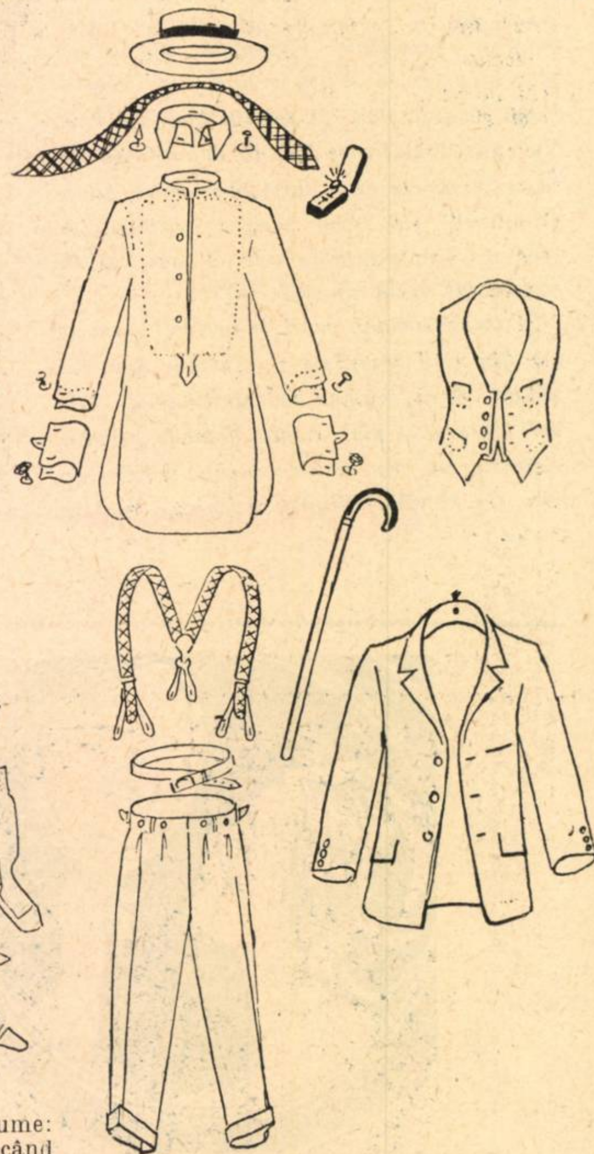
— Exclus!... Stă rău, fără cămaşă scrobită!

Şi dă fuga să cumpere şi fiului, său care a împlinit 15 ani — 15 cămăşi scrobite.

Priviţi vesta, cel mai absurd şi mai urât vestmânt care a existat vreodată. Nu foloseşte la nimic şi nici un bărbat n'ar cuteza să se înfăţişeze în vestă, înaintea unei femei. De ce poartă bărbaţii vestă?...

Mai departe: bretelele. Nici în bretele nu te poţi arăta nicăeri şi sunt o anexă exagerată a pantalonilor, cari-şi întind, astfel, tirania, până peste umeri.

Flanelele!... Dar flanelele nu sunt decât o imitaţie moale a zalelor, pe care le purtau bărbaţii în timpul războaielor medievale.

— Sug năduşala, răspund bărbaţii.

(Vă rog să mă iertaţi, dar toţi bărbaţii vor răspunde atât de prost).

Aţi băgat de seamă că bărbaţii în flanele, seamănă cu barbarii de pe columnele antice?

Bărbatul poartă şapte rânduri de piele, peste pielea pe care i-a dat-o Dumnezeu:

(Continuare în pag. IV-a)

MANEVRELE DE TOAMNĂ IN ŢARA

Săptămâna trecută au avut loc mari manevre regale, de toamnă, care au fost onorate cu prezența înaltei Regențe și a guvernului.

Fotografia noastră, una dintre puținele ce s'au luat dela aceste manevre, înfățișează: sus: dela stânga spre dreapta d-nii general Schipor, general Samsonovici, șeful Marelui Stat major, d. Iuliu Maniu, președintele consiliului, prințul regent Niculae (cu spatele), general Gorsky, și înaltul Regent Sărățeanu.

Dedesubt: o mișcare a trupelor, pe câmpul de manevră.

Moda bărbaților

(urmare din pag. 14)

1) Flanela; 2) Cămașa; 3) Căptușala vestei; 4) Vesta; 5) Căptușala hainei; 6) Haina; 7) Pardesiul sau paltonul sau blana. Bărbatul nu poartă un vestmânt simplu corespunzător nevoilor firești, ci o întreagă fațadă arhitectonică, de cel mai prost gust.

Deaceia îmbrăcămintea muncitorului e atât de simplă, în atelier, și atât de armonioasă.

Și acum câteva sfaturi!..

Bărbatul să poarte:

1) O cămașă din mătasă, crep sau batist sau de orice altă țesătură moale (cămașa să fie astfel croită în cât să cuprindă, din aceiași bucată și indispensabili și guler). Mâneci, cu manșete laolaltă. Vara mâneci scurte sau de loc: bărbații au brațe admirabile.

2) Pantalonii din lână, pentru stradă și slujbă, mătase pentru acasă și vizite, din in vara. Bărbații înalți vor purta centură elastică, iar cei scunzi, nasturi vizibili la cămăși, pentru prinderea pantalonilor: efectul e mai estetic decât ne închipuim. Modelul pentru croitori: să privească îmbrăcămintea matrozilor, valeților, piloților, oameni cari se mișcă și pentru cari timpul e prețios.

— Asta e idiot! răspunde bărbatul, la cele de mai sus, își închee zece catarame (două la pantaloni, una la vestă, trei la bretele, patru la jartierele scurte dela ciorapi) își închee 28 de nasturi, își răsucește un ștreang de mătasă la gât, numit cravată — și dă fuga să nu piardă tramvaiul.

Excursiune la Paris

pentru intelectuali, — în vacanțele Crăciunului 19 Decembrie — 6 Ianuarie, cu ședere de zece zile la Paris, Versailles, Fontainebleau.

Se vor vizita și orașele: Venezia, Milano, München, Viena. Numărul participanților este limitat la 34 (pașaport colectiv). Costul, inclusiv absolut toate cheltuelile (hoteluri primul rang, vagon cu paturi, etc.) Lei 25.000.

Informațiuni și programe detailate la Mr. A. B. Borgos, pe adr. ing. Erdés, București, calea Victoriei No. 168.

Studenţii dela Universitatea din Birmingham au organizat de curând un carnaval, spre a aduna fonduri pentru spitalele oraşului.

Un car dintre cele mai interesante, a fost acela al torturilor chinezeşti, pe care-l înfăţişează ilustraţia noastră.

Mussolini părăsind „campidoglio", în Roma, d inaugurat Academia italiană.

Preşedintele Uniunii franceze a orbilor din războí, avocatul şi deputatul Scapini s'a căsătorit zilele acestea cu domnişoara Decour.

Ilustraţia noastră înfăţişează pe cei doi căsătoriţi la eşirea din biserică.

Milionarul american Pantages, regele teatrelor d Unite, a fost chemat în faţa tribunalului corecţional, zat de a fi încercat să abuzeze de o dansatoare tân ani, (Miss Eunice Pringle). Tânăra fată se prezentas rului spre a fi angajată.

Domnul Pantages va primi o pedeapsă între 15 închisoare, deoarece în America justiţia pedepseşte severitate asemenea tentative.

Actualităţi

Miss Willa Rhoads, din Los Angeles, murind, cadavrul ei a fost păstrat timp de un an, de către adepţii unei noui secte, acasă, în ghiaţă şi apoi îngropat în pivniţa casei. Ilustraţia noastră arată portretul moartei, înainte de a fi înmormântată.

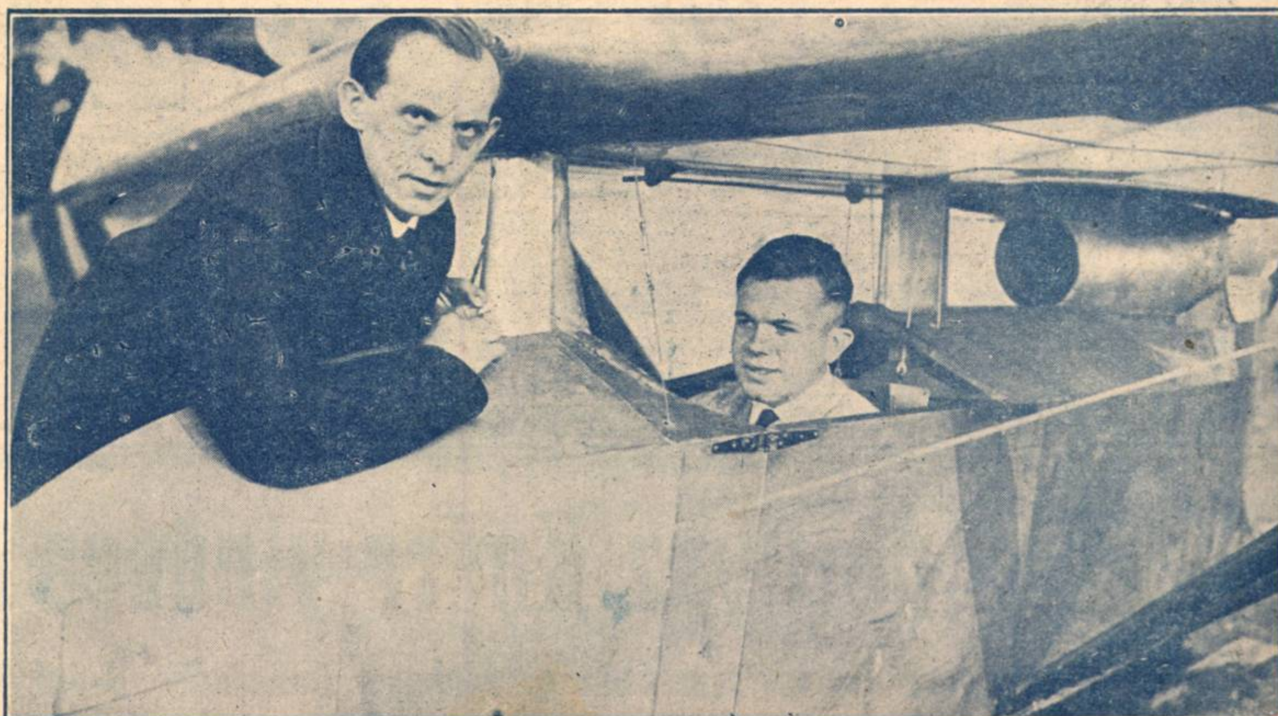
La Universitatea din Hamburg, începând cu semestrul de iarnă, se inaugurează prima catedră pentru sport.

Portretul nostru înfăţişează pe medicul elveţian Dr. Knoll, titularu catedrei.

PANICA DELA BURSA DIN NEW-YORK

Ilustraţia noastră arată mulţimea înghesuindu-se în faţa bursei din Wall-Street.

Pe aerodromul din Tempelhof, în apropiere de Berlin, un avion fără coadă construit de aviatorul Lippisch şi condus de pilotul Greenhoff, a efectuat cu succes primele sale încercări, în prezenţa unei numeroase asistenţe.

Ilustraţia noastră înfăţişează în picioare, la stânga pe constructorul Lippisch, la dreapta pe pilotul Groenhoff în carlinga avionului fără coadă.

upă ce a

n Statele
fiind acu-
ră de 17
miliona-

i 50 ani
cu multă

Popoare şi obiceiuri

IN ANTICHITATE, copiii debili ai spartanilor, erau lăsaţi pe marginile unei prăpăstii, de unde se prăbuşiau printr'o mişcare greşită.

Dacă în Grecia acest obicei a dispărut, el persistă totuş la o depărtare de mii de kilometri, în insula Java. Copiii debili sunt lăsaţi de mamele lor pe marginile prăpăstiilor, sfărâmându-se apoi în cădere.

Fotografia de mai sus, reprezintă o asemenea scenă, care a fost fotografiată lângă Batavia, capitala insulei.

Un „Cross-Country" femenin.

(La ilustraţia noastră pe copertă)

La Hartford, în Anglia, se organizează în fiecare an, în toamnă un „Cross-Country" femenin, care se dispută pe o distanţă de 15 km., de studentele Universităţii din acel oraş.

Rectorul universităţii este preşedintele de drept al comitetului sportiv şi sub îngrijirea lui se lansează invitaţiile la această festivitate, la care participă ca asistenţi, mii de oameni din toate colţurile Angliei.

Anul acesta, competiţiunea a fost câştigată de domnişoara Ruth Miller, studentă la Facultatea de Ştiinţe, care a primit şi premiul de 200 lire sterline, instituit pentru această alergare.

Fotografia noastră de pe copertă, reprezintă un grup de participante la acest „cross-country" încălzindu-se înainte de start, la un vas cu mangal.

Oberammergau în anul 1930

NUMELE micei localităţi **Oberammergau,** situată în ţinutul pitoresc al Bavariei de sus, aduce imediat în minte, renumitele jocuri festive ale patimilor, ce se ţin acolo la fiecare zece ani.

Any Cutz, care va interpreta pe Maria.

In anul 1633, pe vremea când ciuma a bântuit în acele ţinuturi, micul sat Oberammergau a făcut jurământul solemn că, în cazul când va scăpa de această teribilă boală, va dramatiza patimile şi le va reprezenta sub forma unor jocuri festive, la intervale de câte zece ani. Acest jurământ a fost ţinut cu sfinţenie, şi din anul 1634 au loc, la Oberammergau, vestitele jocuri festive.

Numai o singură dată, — sub domnia lui **Max Iosef I** al Bavariei, — jocurile au fost interzise, pentru a fi iarăş permise, în mod excepţional pentru Oberammergau, în anul 1811. De atunci, aceste jocuri se cultivă şi în alte localităţi, de exemplu la Birkslegg şi Erl, în Tirol. Interpreţii se aleg la zece ani de către întregul sat dintre cei domiciliaţi în această comună.

De oarece viitorul termen al jocurilor cade în vara anului 1930, au început alegerile, pentru găsirea interpreţilor, şi de pe acum se fac toate lucrările preparative.

Fiecare interpret se străduește să joace cât de bine posibil şi astfel aceste jocuri au devenit, în timpul secolelor, o tradiţie sfântă, a poporului credincios.

In ultimele decenii, Oberammergau a ajuns celebru, în lumea întreagă, prin jocul patimilor. Mentalitatea locuitorilor acestui ţinut, nu s'a schimbat însă. Jocul patimilor a devenit o definiţie şi scopul vieţii, pentru oamenii de-acolo, fără să piardă prin aceasta adâncimea gândirii şi seriozitatea inscenării. Aproape o sută de persoane participă la aceste jocuri şi fiecare din ele, chiar dacă are cel mai neimportant rol, este pe deplin convinsă de însemnătate misiunei întregului ansamblu.

Hans Lang, interpretul Sfântului Ion

Alois Lang, va interpreta rolul lui Christos.

Cei mai renumiţi interpreţi se găsesc, de un timp îndelungat, în familia **Lang.** Ultimul Christos a fost **Anton Lang,** iar anul acesta a fost ales **Alois Lang** de profesiune sculptor de statuete sfinte. **Ana Cutz** va juca pe Maria şi **Guido Mayer** va deţine rolul lui Iuda. Regisor şi director este **Johann Georg Lang.**

In preziua alegerii interpreţilor, întreaga populaţiune din Oberammergau a fost agitată şi pretutindeni nu se vorbia decât de acest eveniment important. Fiecare propunere s'a discutat amănunţit, deşi alegerea n'a adus surprize.

Toţi acei cari se simt predestinaţi să joace diversele roluri, în jo-

Peter Rendel care va interpreta rolul lui Petre.

Un grup de interpreţi: dela stânga la dreapta: Hans Lang (Ioan), Hansi Preisinger (Maria Magdalena) şi Alois Lang (Christos).

Guido Mayer care interpretează rolul lui Juda Iscariotul.

cul patimilor, au avut de ani de zile grija ca părul lor să crească potrivit acestor roluri. Astfel poţi întâlni pe Sf. Ion şi pe Maria Magdalena, din Oberammergau, în hainele lor de lucru, şi totuş să recunoşti în ei personagiul pe care-l vor interpreta.

Secolele trecute au făurit aici o tradiţie care este absolut unică în felul său şi astfel jocurile patimilor au devenit, în acele locuri, o parte a vieţii de toate zilele.

Poşta medicală a „Realităţii Ilustrate"

Consultaţie medicală în veacul trecut

PENTRU DINŢI

D-nei Silvie

Pentru îngrijirea dinţilor sunt bune preparatele pe care le întrebuinţaţi. Mai bun ca toate este un praf de dinţi antiseptic, pe care-l găsiţi la orice farmacie.

MICŞORAREA SÂNILOR

D-nei Candida Brăila

Nu prea avem obiceiul a da prin această rubrică adresă de chirurgi. Venind la Bucureşti vă va fi uşor să aflaţi.

CADEREA PARULUI

Puşa-Târgu Neamţ

Nu dăm reţete; totuş, vă putem recomanda diferite metode de tratament.

Dar mai întâi trebue ştiut **de ce** vă cade părul. Sunteţi anemică ? Aţi suferit de vreo boală infecţioasă ? Aveţi mătreaţă ? Sunteţi artritică ?

Aveţi părul gras sau uscat ? Iată atâtea cauze, care dacă ne-ar fi cunoscute, v'am putea servi mai cu folos.

1) Dacă aveţi mătreaţă, întrebuinţaţi o pomadă cu sulf. 2) Dacă vi-i părul gras, faceţi fricţii zilnice la rădăcina părului cu apă de Colonia, în care s'a pus puţină tinctură de cantaridă şi ol. ricini.

RELAXAREA PIELEI SÂNILOR (Sânii căzuţi) **ŞI PÂNTECELUI**

O provincială nenorocită

Dragostea bărbatului n'o veţi pierde cu aceste defecte fizice ale d-stră. O femee inteligentă ştie să captiveze pe soţul ei, prin mijloace psihologice, astfel încât dânsul vede frumos, ceeace întregei lumi i se pare urât.

Defectele d-stră, pot fi îndreptate, numai prin chirurgie estetică. Sunt operaţii uşoare, nepericuloase, dar în provincie nu puteţi găsi chirurgi specialişti.

V'ar ajuta pentru burtă — gimnastică (anumită gimnastică de casă); pentru sâni— masagiu iar părul de la picioare ar putea să dispară numai cu raze Roentgen, dar pentru aceasta e nevoie de un specialist.

Pastele depilatoare nu folosesc.

„SÂNGE STRICAT"

Amedeu

Noi nu ştim ce înţelegeţi prin cuvântul „sânge stricat". Analizaţi-vă sângele la un laborator şi dacă vi se spune că n'aveţi nici sifilis, nici paludism, nici uremie atunci n'aveţi *„sânge stricat"*.

VÂNA UMFLATA ŞI PUŢIN INCREŢITA

Tincuţa C.

Ceeace aveţi d-stră la picior se chiamă varice. Există acum un tratament foarte bun, numit „injecţii coagulante". Trebue să vă adresaţi unui medic, care are practica acestor injecţii.

„Pentru sâni căzuţi" — citiţi la *O provincială nenorocită.*

SCURGERE ALBĂ; MIROS DIN GURĂ

Mari-Brăila

Faceţi-vă spălături cu lysol sau neol. Farmacistul vă v'a spune cât să puneţi. Arătaţi-vă unui specialist ginecolog să vadă la microscop ce microb aveţi în scurgere.

Pentru miros din gură trebue în primul loc să vedeţi să n'aveţi nici o măsea stricată (arătaţi-vă 'a dentist) şi să n'aveţi vegetaţii adenoide (arătaţi-vă la un laringolog) şi întrebuinţaţi după fiecare masă şi înainte de culcare peria de dinţi spre a nu lăsa mucosităţi sau resturi de mâncare pe dinţi. Intrebuinţaţi o apă de gură, cu apă oxigenată.

NEGI PE FAŢA

Negosul-Văleni

Boala durează mult timp. Alte ori dispare spontaneu. Un tratament sigur este cu raze Röntgen („Radioterapie"). Altfel veţi încerca vindecarea cu o pomadă, în care intră glycerină 50 gr.; acid acetic 1 gr.; floare de pucioasă 20 gr. Vă ungeţi câteva zile dimineaţa, după ce v'aţi spălat cu săpun şi apă.

Intern, să luaţi prafuri de magnezie 3 ori pe zi, câte 0.50 gr.

Babeş pretindea c'a găsit microbul, care produce boala, deci boala este inoculabilă, contagioasă.

NAS ROŞ

Azil-Iaşi

Nu ştim cauza şi deci e greu de a recomanda tratamentul.

Feriţi-vă însă de excitante (alcool, cafea). Faceţi-vă zilnic spălături reci ; beţi — dacă sunteţi limfatică — untură de peşte.

DIFICULTAŢI PSIHICE (?)

Gh. V. R. Loco

Vă înşelaţi. Obiceiul d-stră nu vă duce la atâtea nenorociri cât se spune. Să vă lăsaţi însă de acest „nărav". „Dificultatea psihică"—căci de asta e vorba la d-stră—o veţi putea vindeca numai prin autosugestie. Să nu vă gândiţi la eşecul d-stră.

S'a putut întâmpla odată, de două ori, dar apoi vine succesul. Numai încredere să aveţi în voi.

Don X loco

Citiţi răspunsul de sus. Lăsaţi-vă de urâtul obicei. Faceţi gimnastică, sport. Nu citiţi cărţi erotice, nu beţi excitante, şi dacă vă luaţi măsuri profilactice, nu vă îmbolnăviţi.

PICIOARE GROASE

Sacha-Bel

Există un masagiu special.

Adresaţi-vă d-rei Delacroix, calea Griviţei.

TRANSPIRAŢIE AXILARA ŞI LA PICIOARE

So+vot

Spălaţi-vă de mai multe ori cu soluţii adstringente (ceai de frunze de nuc, sau mai bine cu o soluţie de alumen sau borax şi după ce uscaţi, pudraţi cu prafuri făcute dintr'un amestec de amidon, cu acid salicylic (le cereţi la farmacie).

Boala asta numită hyperhidroză e mai des la limfatici şi nervoşi.

Sfaturi pentru Frumuseţe

de LAURA

Cerberus, Coca, Cleopatra, care vor să scape de roşaţa nasului le recomand comprese fierbinţi cu apă de roze 50 gr. Borax 5 gr., şi pudrare cu Alumen Plumas Zinc oxid, Amil tritici câte 20 gr. Le mai recomand crema: Zinc oxid 5 gr. Na boracic 2 gr. Bismuth sub nitric 1 gr. Lanolină, Vaselină, câte 20 gr. Perhidrol 5 pic.

Mica nerăbdătoare, Melizanda, Ţicu, Miorica, Titi Dimitriu, Cupidon, împotriva *punctelor negre, coşuri, pete*, le recomand a se spăla seara pe obraz cu 200 gr. tărâţe de grâu fierte o jumătate de oră cu un litru de apă de ploaie şi strecurate printr'o pânză rară.

In această apă se va adăoga 10 gr. T-ra Benzol. Apoi se va utiliza crema următoare: Un pahar lapte dulce, zeama de la 2 lămâi şi un gălbenuş de ou toate amestecate şi bătute bine la un loc. Dimineaţa se va utiliza: Hidrochinonă 2 gr. Ac. salicilic 1 gr. Ether 20 gr. Alcool 100 gr. Apă de roze 50 gr., cu care se va şterge bine obrazul. Aceasta pentru albit tenul. Pentru puncte negre, coşuri se va utiliza seara: Sulfat de sodiu 5 gr. Aether 20 gr. Resorcină 1 gr. Salol 5 gr. Menthol 1 gr. Alcool camforat 100 gr., apă de roze 50 gr. Apoi crema: Hg. pp. alb 2 gr. Calomel 1 gr. Ung emoliens 40 gr. Ulei de cadiu 1 gr. cu care se va unge coşurile.

Dimineaţa se va spăla obrazul cu apa de tărâţe cu T-ra Benzol.

Lola F. Pentru ridele de pe lângă ochi, veţi face comprese seara cu apă de roze, 35 gr. Alcool de rosmarin 35 gr., comprese cu vată pe ochi şi riduri. Apoi crema: Sulfat de zinc şi Alumen crud câte 1 gr. Butyr cacao 20 gr. glicerină 15 gr. Ulei de vaselină 15 gr. Dimineaţa pulverizări cu apă f. rece cu un pulverizator şi nici un fel de cremă.

Irina Z. Recomand pudra „Marcya" pe care o găsiţi în str. Eroului No. 4, la Institutul de Infrumuseţare.

Elias Galaţi. N'aţi putea să vă daţi adresa, spre a vă scrie personal?

Nebunateca, cu tenul prea gras. In fiecare seară pulverizări cu apă f. rece. Apoi la 2 seri odată: Menthol 1 gr. Aether 20 gr. alcool 100 gr. apă de roze 50. Vei şterge obrazul cu vată. Nimic gras, nici un fel de cremă. E permis găbenuşul de ou cu lapte şi lămâie, o minunată maioneză pentru ten. Pentru sâni, gimnastică multă şi raţională, mănâncă feculente, fă duşuri reci şi fricţiuni dese cu alcool. Poartă soutiene.

Alhambra, Gloria O, Bony, Vivi, îngrozite că le cade părul şi au mătreaţă, le recomand spălarea capului săptămânal cu Lemn de Panama, după care cu un gălbenuş de ou bătut în spume, şi iarăş apă caldă. Apoi fricţiunea: Pilocarpină 1 gr. T-ra Jaborandi 20 gr. Extr. China 15 gr., T-ra Capsici şi Cantaride câte 10 gr. Cloral hidrat 5 gr. Alcool de Lavandula 150 gr. Ulei de ricin 20 gr.

Aviatoarea. — Pentru gene: Pilocarpină 0,20 gr. Ulei de ricin 20 gr.

Melica şi Negrita. — Pentru albirea tenului le recomand: Un litru rachiu bun, opt gălbenuşuri de ou şi zeama de la o lămâie. Vor bate bine gălbenuşurile de ou cu puţină glicerină şi zeama de lămâie, apoi vor pune puţin câte puţin rachiul. In această compoziţie vor pune şi 1 gr. Formol şi vor şterge obrazul zilnic cu vată.

Lia de Pépé. Da, crema ce mă întrebaţi e recomandabilă. Pentru braţe şi gât. Zinc oxid 5 gr. Lanolină Vaselină a 20 gr. Apă de roze 10 gr. gilcerină 5 gr. Pudră bună pentru ten gras: Marcya, Institutul de frumuseţe din Str. Eroului 4.

Anette Stanciu. Crema pe care aţi utilizat-o Dv., nu conţine ulei de migdale amare, de aceia vi s'au făcut găuri. Utilizaţi crema: Cetaceum 10 gr. Ceară albă 5 gr. Ulei de nuci 60 gr. Apă de roze 20 gr. Apă de mentă 5 gr. pe care o veţi prepara singură cumpărând ingredientele.

Amourette. Sunt de părere să nu utilizaţi nici un fel de cremă, dacă aveţi obrazul curat şi frumos. Pentru semnul de pe gât, un frumos colier de perle, alt nimic.

Tanagra. Nu pricep întrebarea. Vreţi să vă îngrăşaţi sau să nu mai fiţi palidă?

Basarabean. Utilizaţi crema: Hidrochinonă 1 gr. Uei de vaselină 25 gr. Ceară 7 gr. Cetaceum 10 gr. Glicerină 7 gr. Zeamă de lămâie 10 gr. Perhidrol 5 pic. Pentru mâini, spălare cu făină de migdale şi glicerolat de amidon.

M. J. Cta. Greutatea de 70 kgr.

Frunze pe cărare. Nu există de cât fierul unui bun coafor. Pentru gene, Pilocarpină 0,20 gr. Ulei de ricin 20 gr. Pentru pleoape ungere cu Lanolină şi Vaselină părţi egale.

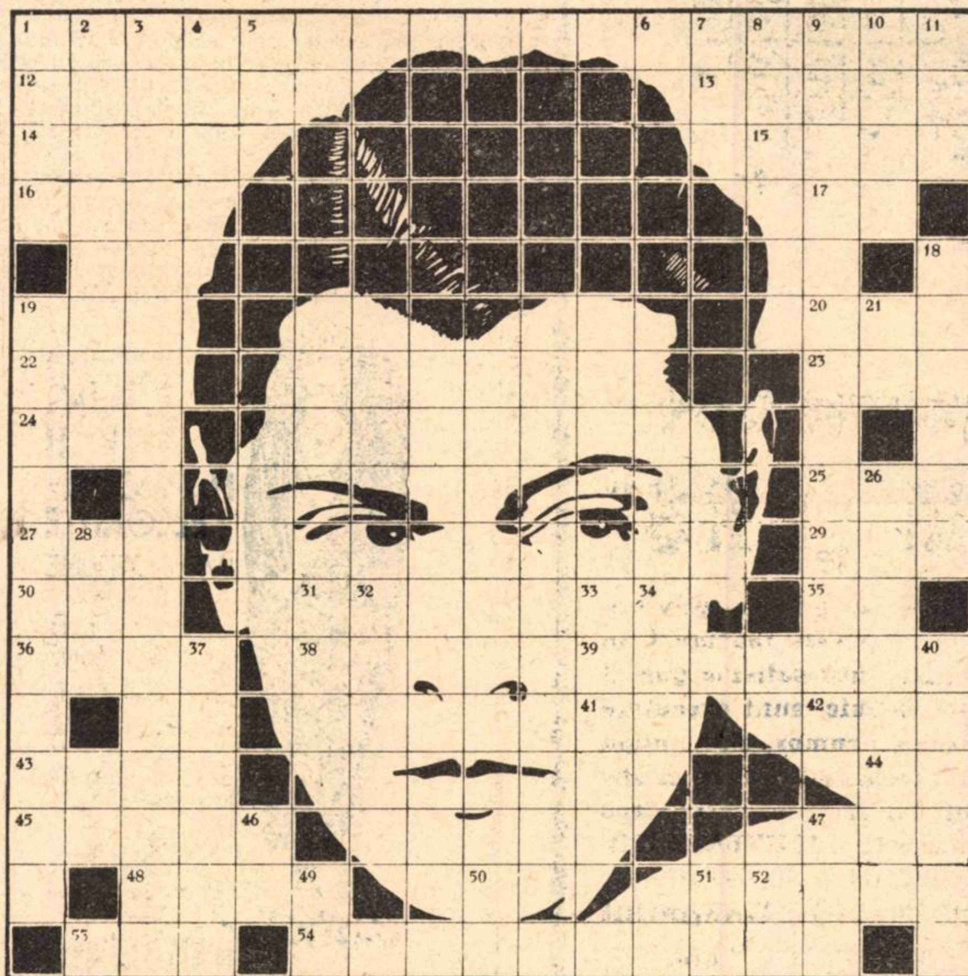
Fatima. Apa oxigenată pentru păr o veţi utiliza la 20 de volume şi timp de o lună, două. Cu untul de ricin veţi da seara.

Eleonora Dumitrescu. Pentru regularea stomacului adresaţi-vă rubricei sfaturi medicale din revistă. Pentru ten alb vei utiliza sfaturile de la *Mica nerăbdătoare* şi compania, din revistă, iar pentru păr blond îl vei spăla cu bere, în care ai pus 1 gr. de Şofran, la un litru bere.

Jocurile „Realităţii Ilustrate“

„Ramon Novarro”

de V. BRAMBURA (10 puncte)

ORIZONTAL: 1) Ofilite (fig.); 6) Intortochiaţi. 12) Pornit din loc. 13) Ţicnit (fig.); 14) Splină mare (Mold.); 15) Potolită; 16) Pleacă; 17) Pronume; 19) Interjecţie cu care se chiamă un anumit animal; 20) Inghite; 22) Particulă; 23) Adverb; 24) Bodegă (inv.); 25) Persoană; 27) Să plătesc! 29) Iniţiatorul unei vechi religiuni chineze; 30) Paradis ;31) Port în care flota turcească fu distrusă de cea anglo-ruso-franceză; 35) Bezea (inv.); 36) Mistueşti prin foc; 38) Notă muzicală (inv., 39; Sat unde Miltiade învinse pe Perşi; 41) Verb auxiliar; 42) Pronume; 43) Semn ce determină calităţile unui şcolar; 44) Pronume; 45) Greşeli; 47) Trei litere din „anost“: 48) Pericol posibil; 51) Fondatorul ordinului Cartuzienilor; 53) Bancnotă; 54) Oraş în Moravia, localitate istorică.

VERTICAL: 1) Cenuşii; 2) Lovită de trăsnet; 3) Ceeace produc nesimţire. 4) Cuiu; 5) Prescurtare din **sfânt.** 7) Uzul societăţii; 8) Animal; 9) Caracterul celui ce se supără uşor. 10) Apucă; 11) Fir de urzitură; 18) Celebru tenor italian; 19) Aparat ce apără clădirile în timp ce atmosfera este încărcată; 21) Pronume; 26) Cel mai mare războinic al lumii; 28) Râu în Europa; 31) Cel mai mare mareşal al lui Napoleon; 32) Păcălit (fig.); 33) Preot mahomedan; 34) Rudă; 37) Nume bărbătesc; 40) Ilustru amiral englez; 46) Sunt; 47) Simţ; 49) Conjuncţie; 50) Notă muzicală; 51) Prefix; 52) Două litere din „rest”.

„RIMELE UITATE”

(10 puncte) **de F. N. TACHE, Loco**

Precum corăbii negre se leagănă de vânt
Cu pânzele-atârnate departe de —,
Cum între cer şi mare trec pasările —,
Trec gândurile mele pe-al sufletului gol.
Intind ale lor aripi spre negre —...
Tu, numai, eşti în visu-mi, luceafărul pe mări!

Să se găsiască, pentru fiecare dintre cele 3 liniuţe câte un cuvânt, în aşa fel, încât să dea, laolaltă cu celelalte versuri strofa completă a unei poezii de Eminescu.

GOLF DE CUVINTE

(10 puncte) *de Jean Avramescu, Loco*

Un domnitor muntean, *pentru a face un pact de amiciţie cu un* domnitor moldovean *ce se înapoia din străinătate, plecă întru întâmpinarea lui. După ce luă o corabie. dintr'un anumit* bazin al mării, *se avântă în larg. Cum avea mult de mers, luă unul din neamurile sale, ca să aibe un tovarăş de drum.*

Pe mare se stârni însă o furtună, care ameninţa să răstoarne corabia. Ambii căzură în genunchi, cerând ajutorul *lui Dumnezeu, care îi scăpă de pericol. Ajungându-şi ţinta, întâlniră pe* domnitorul moldovean *şi încheiară pactul.*

Care au fost cei doi domnitori?

Deslegările jocurilor se primesc la redacţie până la 10 Decembrie 1929. Fiecare joc acordă deslegătorilor un număr oarecare de puncte. Cel care obţine numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerele 45, 46, 47 şi 48, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al douilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii şapte deslegători primesc câte un volum din operele autorilor renumiţi. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Decembrie.

* * *

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Bucureşti, Str. Const. Mille 7, Etg. II
Director redacţional, NIC. CONSTANTIN
TELEFON 306/67 324/73

PREŢUL ABONAMENTULUI

Pe un an	Lei 400
Pe şase luni	„ 200
Pe trei luni	„ 100
Pentru străinătate	„ 500

Cupon pentru jocuri
No. 46

Numele şi pronumele________________

Plecarea domnişoarei Babette spre Bucureşti

Paris, 30 Octombrie.

Pregătirile pentru apropiatul voiaj, fiind aproape terminate, celebra domnişoară Babette va pleca cu Orient-Expresul la Bucureşti.

Sosirea acestei ambasadoare a frumuseţii va fi desigur un eveniment de primul ordin pentru toată lumea, fiindcă nimeni alta ca dânsa n'a pătruns în tainele frumuseţii şi nimeni nu cunoaşte mai bine mijlocul de a fascina.

Neîndoios că apariţia ei va fi salutată cu acelaş entuziasm, cu care a fost primită la Londra, New-York, Sydnei, Barcelona, Berlin şi Viena unde a adus faima neîntrecutelor produse „BOURJOIS" Paris, creatorul fardurilor, pastei şi al Parfumului „MON PARFUM".

RUDYARD MULTON

Vampirul din castelul Zapolsky

O aventură a detectivului Gex Trevor

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Doctoriţa Nadia Zapolska, desfigurată de un obuz, în timpul războiului, afirmă înainte de a muri, că a fost nevoită să scoată aparatul digestiv al surorii sale Ryana, în urma unor răni interne produse de explozia aceluiaş obuz. Ea susţine că sângele Ryanei trebue schimbat prin transfuziune, cât de des, deoarece femeea fără tub digestiv, e nevoită să se hrănească astfel, — prin trecerea sângelui altora în trupul ei.

* * *

— Dar, dragul meu, cum nu înţelegi tu, absurditatea faptului că *Ryana îţi fură un document, pe care ea ţi l-a dat?* Dece ţi l-a mai dat, dacă nu vrea să-l ai? Nu e asta ceva absurd, Rudy?

— Ba da, mormăii eu.

— Ei bine, my boy, nu e de loc absurd, zise Gex. Aflând, după ce ţi l'a dat, că documentul e fals, a căutat să ţi-l ia înapoi, ca să salveze acţiunea anti-bolcevică. Te-ai lăsat convins de *gestul de spioană* al Ryanei, în tren, şi nu de *intenţia* cu care a făcut acest gest.

Şi Gex mă lămuri:

Era de mult pe urmele unei bande de spioni, din care bănuia că face parte şi castelana Ryana Zapolska. Urmărea pas cu pas pe spionul Igor Khan, când surprinse pe acesta întinzându-mi cursa, care avea să mă atragă în castelul spioanei. Voind să mă ferească de o aventură neplăcută, Gex mă prevenise, dar eu in'rai totuşi în castel.

Sub pretextul că aduce victime Nadiei, pentru transfuziile ei, spionul Igor Khan, omul ei de încredere, mă atrăsese în castelul Ryanei Zapolska, în scopul de a-mi procura prin Mikiew, fostul procuror general al Ţarului, un document ce dovedia coruperea de către Soviete, a senatorului american Norton.

— Spionii — continuă Gex, — au atras, ca şi pe tine, în castelul Ryanei Zapolska, pe Mikiew, pe care l-au pus aci în legătură cu Igor Khan. Dar Igor era unul din agenţii G. P. U., pe care însă l-au dat drept refugiat. Acest funcţionar al Cekei sovietice, a adus documentul şi i l-a dat lui Mikiew, pentru a-l compromite. In adevăr, documentul, pe care apoi Mikiew ţi l-a dat ţie, ca să-l publici era fals! Dacă tu l-ai fi publicat, s'ar fi făcut o mare vâlvă. Sovietele însă ar fi adus îndată dovezile că documentul era fals. Tu ai fi fost tras la răspundere, şi ai fi arătat că-l deţii dela Mikiew. Aşadar, Mikiew apărea în ochii lumii, ca un plăsmuitor de documente false. Or fostul procuror are sute de documente autentice compromiţătoare pentru bolcevici, şi ar fi fost destul, unul din ele să fie dovedit fals, pentrucă nimeni să nu mai aibă încredere în celelalte documente. Astfel, Sovietele scăpau de ameninţarea acestor documente, pe care Mikiew le-a luat când s'a strecurat în Rusia, iar tu... ai fi intrat la apă...

— Şi Ryana?...

— Ryana a avut la început rolul inconştient de a te atrage în mrejele ei, de a te pune în contact cu Mikiew şi a face din tine un instrument orb în mâinile lui Igor Khan, pentru compromiterea fostului procuror general. Ai primit documentul şi ai plecat. Dar Ryana — umflă-te Rudy 'n pene, — a aflat că documentul e fals, şi-a dat seama că te pierde şi te tine odată cu Mikiew, şi cum se îndrăgostise de tine, a încercat să te salveze, furându-ţi în tren, documentul.

— Dece nu mi-a spus că e fals? Dece a încercat să mi-l fure?

— Pentrucă dacă ţi-ar fi spus că e fals, ar fi divulgat, implicit, şi cursa în care te-a atras, deci toate operaţiile de spionaj ale lui Igor Khan, şi complicitatea Nadiei.

— Crezi că şi Nadia era amestecată în afacerile de spionaj ale lui Igor Khan? îl întrebai.

— Aşa cred. Era un pact tacit între ei: ea tolera lui Igor Khan să ucidă pe curierii polonezi şi să-şi facă afacerile de spionaj, iar el îi procura victime — pe aceiaşi curieri, — pentru straniile transfuziuni de sânge... Au minţit pe Ryana şi pe Mikiew că documentul trădării lui Morton, este autentic. Mai târziu, când Ryana a aflat că era fals, a plecat după tine, în timp ce Mikiew trimitea un om al său, ca să te împiedece să publici documentul. Nadia şi Khan, văzând că Ryana a dispărut, au plecat după ea. Şi astfel se explică apariţia Nadiei, ce părea o întrupare a morţii, la locul catastrofei de cale ferată...

Atunci, din salonul vecin, intră profesorul Burnow, la braţ cu Ryana Zapolska, şi urmaţi de tot statul major medical al savantului. Acesta, se îndreptă spre Trevor Gex:

— Dar, pentru Dumnezeu, dragii mei, v'aţi lăsat prada unei farse sinistre, a unei iluzii absurde... Desigur că sora doamnei Ryana, regretata mea colegă Nadia Zapolska, în clipa când obuzul a mutilat-o, şi-a pierdut minţile. Cu siguranţă că înebunise; — ştiţi cât de lucizi rămân monomanii în tot ce spun şi fac, afară de ideia lor fixă. Şi ideia fixă a Nadiei, era că sora sa Ryana... n'are aparat digestiv!... Dar cum v'aţi închipuit, d-lor, că ar putea să trăiască o femee fără tub digestiv? Dar glandele şi secreţia lor?

— Cum, nu-i adevărat? strigai în culmea fericirii.

— Fireşte că nu, răspunse savantul. D-na Ryana are aparat digestiv ca toată lumea. Iată placa radiografică, pe care se vede stomacul şi intestinele intacte.

Şi profesorul ne arată un clişeu fotografic.

— Dar... îngânai.

— Slăbiciunea, paloarea d-nei Ryana Zapolska? Erau efectul inaniţiei, căci sora sa nu-i permitea să mănânce. Ii trebue o cură de supra-alimentaţie treptată.

— Sora mea, spuse Ryana, este adevărat că-mi spunea că mă voi infecta, la cea mai mică fărâmă de alimente ce aş mânca. Dar eu nu o ascultam şi mâncam lucruri uşoare, pe ascuns. Mi-era o foame!...

— Ba bine că nu! mormăi ursuz profesorul Burnow. Auzi, fără tub digestiv!.. Ce farsă!... Ce demenţă!... Daţi-i fetii o supă bună!...

— SFARŞIT —

Bulibaşa Iordache

Diavoleştile lui cruzimi şi comoara fără fund

(urmare şi sfârşit)

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT

La Vălenii de Munte trăeşte bătrânul boer Radu Vişin, fost pe vremuri zapciu, care a anchetat, în această calitate, una din cele mai crude tâlhării, săvârşită de un sălaş de ţigani, de sub conducerea lui Bulibaşa Iordache.

Ţiganii se năpustesc asupra conacului boerului Costache Păun, ucid pe servitoare şi-i zmulg o mână. Schingiuesc oribil pe soţia boerului, care era lehuză, şi torturează infernal pe Costache Păun şi pe copiii lui.

Zapciul, în fruntea unei potere, descoperă pe bandiţi, într'o pădure, şi se încinge o aprigă luptă. Fiorosul bulibaşe cade ucis.

Se spune că Iordache a ascuns în pădure o comoară.

Zapciul urmează cercetările, pentru descoperirea comoarei.

Judecata ţiganilor merse repede. In mai puţin de două luni ţiganii rămaşi în viaţă fură spânzuraţi la Ploeşti, în locul unde se făcea până acum câţiva ani oborul de cai. Ţigăncile fură osândite la tăiat sare, pe toată viaţa, o parte în ocnele dela Doftana, şi altă parte la Slănicul din Prahova.

Copiii fuseseră daţi în ţigănii, de suflet, celor cari n'aveau copii.

Pentru a mă recompensa, ispravnicul mă avansă zapciu. Eu cerui să-mi dea plaiul Teleajean, care avea reşedinţă la Vălenii de Munte.

Făcusem aceasta cu scopul de a căuta şi găsi comorile legendare ale lui Iordache.

După ce mi-am luat postul în primire, de cum aveam puţin timp liber, mă repeziam în pădurea Cazacului şi căutam hruba, unde puteau fi ascunse comorile.

Eram într'o zi la Slănic. Cămăraşul salinelor îmi spuse că „boreasa", nevasta Bulibaşei, care se află la ocnă plânge într'una şi făgădueşte că va da comorile lui Iordache, celui ce-i va aduce copiii.

Mă dusei la saline.

Când boreasa dădu cu ochii de mine, se porni pe plânsete şi răcnete, de credeai că-şi va da duhul. Işi smulgea părul, se bătea cu pumnii în piept şi îşi chema cu cele mai duioase cuvinte, bărbatul şi copilaşii.

Am lăsat-o să-şi verse amarul şi la urmă zisei:

— Uite, eu m'aş lega, pe cuvânt, să mijlocesc să te erte Vodă, de pedeapsă, şi să-ţi dea copiii, dac'ai vrea să spui unde ţinea Bulibaşa comorile. Ba încă m'aş prinde ca şi celorlalte ţigănci să le dea copiii şi să le libereze.

— Ai face matale asta, boerule? grăi ţiganca, făcând ochii mari şi luminându-i-se faţa.

— Mă leg pe cuvântul meu de om. Vodă are nevoe de bani şi eu cred că va face acest lucru.

— Jură-te, cucoane!

— Mă jur.

— Uite boerule, eu te pun pe cale, dar dacă nu te vei ţine de vorbă, să-ţi plătească Cel-de-Sus. Bulibaşa nu mi-a spus nici mie unde avea comoara, că aşa era lăsat cu blestem dela tatăl său şi din moşi-strămoşi. Ştiu că este o hrubă pe lângă valea Strigoiului, dar unde anume, nu. El avea în chimir o hârtie scrisă, care arăta unde se găseşte hruba. Hârtia asta trebuia s'a citiască moştenitorul lui, dacă Bulibaşa ar fi murit pe neaşteptate.

Am spus boresii să fie liniştită, că mă voi ţine de cuvânt.

Am plecat apoi în goana cailor.

Ajuns la primăria din Poiana, am luat pe primar şi patru oameni cu casmale, şi ne-am dus în valea Strigoiului.

Am pus să se sape.

Cadavrele intraseră în descompunere şi răspândeau o duhoare de nesuportat.

Un om mai curagios scoase chimirul lui Iordache. Chimirul era bătut cu nasturi de aur şi în el se găsi vreo douăzeci de galbeni împărăteşti, mai mulţi icosari şi mahmudele.

Dar găsii şi preţioasa hârtie. Era împăturită cu îngrijire şi pusă osebit, într'o taşcă de piele, ca să nu se strice.

Am acoperit morţii ; chimirul şi banii i-am dăruit oamenilor.

M'am suit în trăsură şi am venit la Văleni. Mergând pe drum, am desfăcut hârtia. Hârtia era de culoare galbenă roşiatică, groasă şi alunecoasă. Era plină de o mulţime de cuvinte, dintr'o limbă străină, pe care n'o cunoşteam, şi anume:

„Maclo zeea fâluri parado catar hutel o cham ec hutimos baro ceaci dui pânră machle şăreşte po păr anzar vast biceacio mişto falo rai fălureaco hău rice saştră de saştrăsa banghardo ţărde".

Am citit fiecare cuvânt de zece ori, fără să înţeleg ceva.

Bănuind că scrisul de pe hârtie este în limba ţigănească, am chemat la mine, mai mulţi ţigani din Vălenii de Munte, dar nici aceştia nu cunoşteau toate cuvintele, ci numai unele din ele.

— Sânt scrise în ţigăneasca veche, curată, boerule, îmi spuse un ţigan mai deştept. Să cauţi pe unul, bătrân tare, care mai ţine minte limba veche, nu asta a noastră, care este schimonosită. Numai el poate să ţi-o tălmăcească.

La boerii Filipeşti din Drajna de jos, se găsia un fost bucătar în vârstă de vre-o 84 de ani, care trăia pe lângă curtea boierească. Fusese, pe vremuri grămătic, în casa boerilor.

Abia cu ajutorul acestuia, isbutii, nu fără oarecare greutate, să tălmăcesc cele scrise. Traducerea am făcut-o cuvânt cu cuvânt şi însemna:

„Lipit spate stejar trăsnit răsărit un pas mare dreapta două tălpi lipite cap pe burtă întinde stânga bine sub lăstar vizuine urs fier de cârlig tragi".

Acum venia partea cea mai grea: să leg aceste cuvinte şi să le dau înţelesul ce trebuiau să aibă, ca să pot găsi comoara.

După multă muncă, am alcătuit următoarea deslegare la care m'am oprit, deoarece mi se păru că este cea mai bună.

„In pădure, este un stejar trăsnit. Lipeşte-te cu spatele de el, spre răsărit; fă un pas mare la dreapta, apoi pune două tălpi, (două picioare) cap, în cap lipite; aşează-te apoi pe burtă, întinde bine mâna stângă, e un lăstar şi acolo vizuina unui urs, vei da peste un cârlig de fer, de care să tragi".

Am ordonat pomojnicului, primarului din Vălenii de Munte, ceauşului, starostelui negustorilor şi la vreo doi boernaşi cuprinşi, să meargă cu mine, fără să-i vestesc unde ne vom duce.

Cu o excortă de 4 călăraşi, am pornit la Valea Strigoiului.

Mă oprii la locul unde fusese cortul Bulibaşei, în noaptea când îi prinsesem.

Privirile mele se opriră pe o mică scobitură naturală a muntelui. Mai sus, la înălţimea unui pas, era o altă scobitură, mai sus alta, şi aşa mai departe.

Era o scară naturală, sau poate construită, în peretele văii.

Urcai vreo zece trepte, până ce ajunsei cam la a treia parte a văiei. Aci se întindea o poiană mică.

Incet, încet, suiseră şi însoţitorii mei, curioşi să vadă ce fac.

Rotii privirea în poiană şi nu-mi fu greu să descoper stejarul trăsnit.

Mă lipii cu spatele de stejar, în partea dinspre răsărit şi începui să mă închin.

Am făcut un pas mare la dreapta, am pus un picior (o talpă), apoi pe celălalt, m'am lăsat pe burtă şi am întins mâna stângă în tufăriş, fiindcă lăstarul crescuse, şi am început a scormoni cu degetele să dau de cârlig.

Inima-mi bătea şi o sudoare rece mă îngheţă. Nu întâlniam cârligul.

Incepui să scormonesc pământul cu unghiile.

Deodată îmi veni în minte că bulibaşa era mai înalt ca mine şi piciorul lui era mai mare ca al meu!

Mă târâi pe burtă, tot scormonind cu mâna. Ideea fusese bună. Am întâlnit un cârlig gros de fier.

L'am apucat bine şi am tras cu putere. Cârligul cedă, o bucată mare de pământ se desprinse, lăsând să se vadă o văgăună, prin care un om voinic, putea intra pe brânci.

Intrarăm în hrubă.

Ceeace am văzut în acea ascunzătoare, întrece orice închipuire omenească.

Aurăria, argintăria şi pietrele preţioase, se aflau aşezate în lăzi mari de Braşov. Apoi, se aflau odoare bogate, furate de prin biserici, şaluri, blănuri, covoare turceşti, arme încrustate cu argint, de mare preţ, valtrapuri de mătase şi frâuri, care trebue să fi aparţinut unor demnitari bogaţi, iar alte lăzi erau pline cu monezi de aur şi argint, din diferite ţări.

Intr'o ladă erau foarte multe ţigarete de chihlibar şi într'o parte stau arurcate, într'o dezordine pitorească, o colecţie de narghilele turceşti, având încrustate pe ele, peruzele şi mărgean.

Am găsit şi pinteni de aur şi de argint, îmbrăcăminte bărbătească şi femeiască, lanţuri lungi de aur şi ceasornice scumpe turceşti, cum erau pe atunci la noi.

După atâta amar de vreme, ar fi greu să-ţi spun anume lista tuturor lucrurilor scumpe, totuş, par'că n'aş greşi când aş afirma că am găsit peste 60.000 bucăţi de aur, peste 150 000 bucăţi de argint, peste 200 inele cu pietre mari de briliant şi diamant, alte vreo 300 inele cu alte pietre preţioase, apoi o mulţime de inele de aur şi argint cu pecetii vechi.

Cu preţul acestor lucruri scumpe, să mă crezi, s'ar fi putut plăti haraciul, pe mai mulţi ani, Porţii Otomane!...

* * *

Am încărcat comoara lui Iordache în două căruţe, iar la tactul zapciarlâcului din Văleni, am început împreună cu însoţitorii mei, catagrafia obiectelor găsite. A doua zi, sosi ispravnicul. El privi cu nesaţ grămezile de aur, luă catagrafia, o suci, o răsfoi, privi lung la iscăliturile cu două şi trei caturi, cum se făceau pe atunci, examină pecetiile inelelor care se puneau lângă semnături, ca să le întărească şi să nu poată fi falsificate, îmi dădu un bobârnac drept în vârful nasului, de mă podidiră lacrămile, şi-mi zise:

—Abia acuma văd cât eşti de prost!

— De ce boerule?

— Găgăuţă!... Ce nevoe ai avut să ei cu tine pe pomojnic, primar, ceauş şi dacă ar fi numai aceştia, calea-valea, dar ce ţi-a năzuit să iei coadă după tine, pe nătăfleţii ceia de boieri şi negustori?

— Mi-era frică să nu mi se scoată vorbă că am tras la o parte din comoară, spre folosul meu. Gura lumei e rea; nici pământul n'o astupă...

—Radule, ştii tu ce am pierdut? Nu. Să-ţi spui eu: **mă făceam Vodă!**

Şi cum eu deschideam ochii mari, el urmă:

— Vodă! Şi te făceam vistiernic sau mare Ban. Acum, o să rămâi toată viaţa un biet zapciu.

Crezi tu că atâta amar de avere va ajunge în visteria ţării? Şi cine este visteria, Radule? Buzunarele fără fund ale veliţilor boeri şi mai cu seamă ale veneticului fanariot, care ne stăpâneşte! Dacă erai cuminte, veneai la mine, scoteam frumuşel comoara şi cu ea înzestram fete, botezam, ridicam câteva biserici şi făceam câteva şcoale, să mai deşteptăm ăst norod calicit şi întunecat de neştiinţă.

Aş fi fost Vodă, Radule!

Poate că a avut dreptate ispravnicul...

Am dus apoi comoara la Ploeşti, de unde am luat pitacul pentru eliberarea boresei.

Apoi, ispravnicul a predat comoara la divan, lui Vodă, însă nu toată. A oprit mulţi bani şi multe scule. A făcut, fireşte, şi altă catagrafie, măsluind iscăliturile şi pecetiile...

Iar când veni revoluţia lui Tudor Vladimirescu şi se sui pe tron domn regulementar, ispravnicul a început să scoată la iveală aurul şi sculele dosite.

La o sindrofie la ispravnic, am zărit în degetele isprăvnicesei, inele din comoara lui Iordache. Şi cum mă uitam lung la ele, ispravnicul mă luă de-oparte şi-mi spuse:

— Vino mâine să ochim vreo moşie şi să ţi-o cumpăr.

— Nu-mi trebue.

— Vrei atunci bani?

— Nu.

— Radule, prost ai fost şi prost ai să rămâi!...

S. GOLOGAN

O lună printre femei

Dorind să facă o descriere cât mai reală a vieţii pe care o duc femeile pierdute, ziarista pariziană Maryse Choisy s'a deghizat în femee de rând pentru a putea pătrunde ca servitoare în bordeluri, sau s'a transformat ea însăşi în prostituată pentru a sta în cât mai mare contact cu acelea a căror viaţă urma s'o descrie. Timp de o lună cât a stat printre femeile de plăceri, ea a învăţat lucruri extrem de interesante, cari au asigurat cărţii ei un extraordinar succes de librărie. A apărut şi în româneşte în Editura „Cugetarea". De vânzare la toate librăriile. Lei 55.

tală, zăresc un văxuitor de ghete. Mă apropiu de el şi în timp ce-mi lustrueşte pantofii, îl întreb:

— „Eşti mulţumit cu ce câştigi, băiatule?

— „Desigur, domnule. Mulţi oameni bătrâni ar voi să fie în situaţia mea. Şi p'ormă, văxuiala este o meserie de viitor".

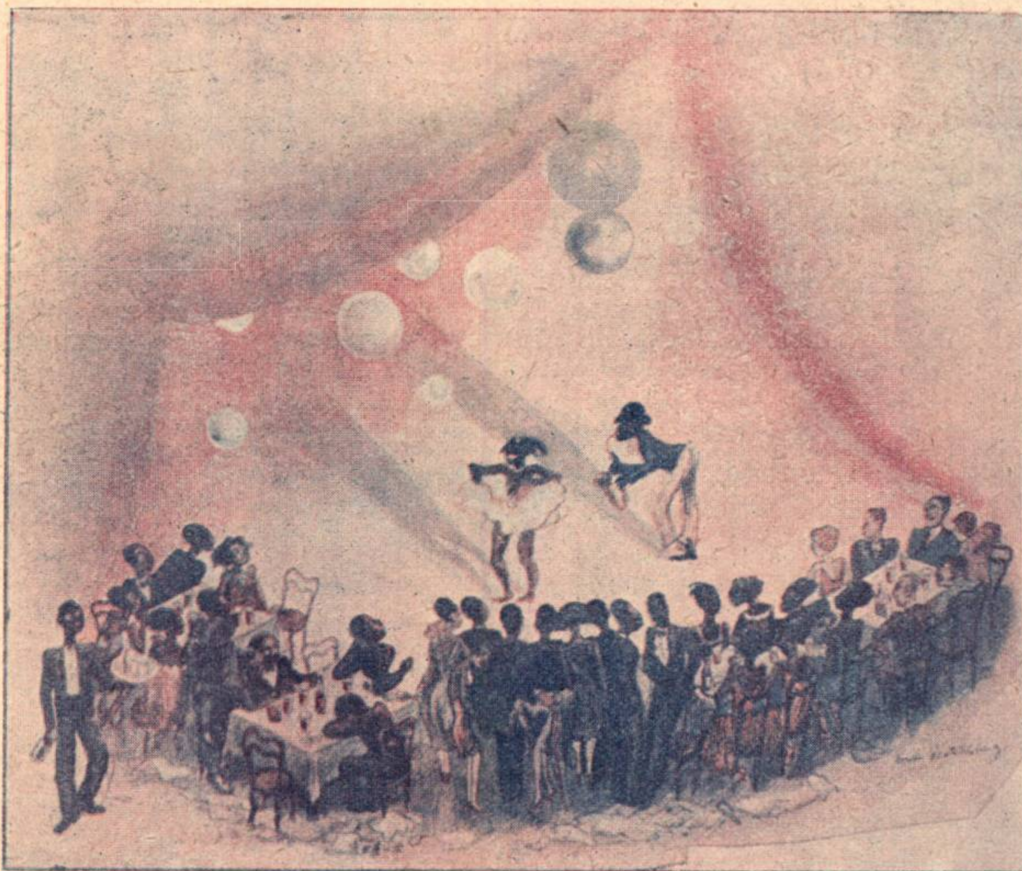
— „Cum de viitor?"

— „Mulţi actuali milionari, au început ca mine".

L-am lăsat pe micul optimist cu speranţele lui şi am intrat într'un bufet automat. Pentru o monedă de 10 cenţi, introdusă într'un aparat, capeţi fie un sandwich respectabil, fie o porţie de mâncare şi în genere orice fel de aliment, care se poate mânca rece. Căci newyorkezul n'are timp de dejun, pe care-l ia la repezeală în aceste bufete-automate.

Intr'un colţ de stradă, am citit un anunţ: *„Se repară mecanic încălţămintea"*. Şi cum pingelele mă cam ameninţau cu ventilatoare, am intrat şi am cerut informaţiuni. Fără multă vorbă, am fost introdus — la rând cu alţii, — într'un fel de semi-cabină descoperită, o ladă lungă, cu un scaun de piele, unde am fost descultat de un negru, mi s'au dat reviste şi gazete, cu rugămintea de a aştepta câteva minute. Privii în jurul meu. In fiecare cuşcă era câte un domn sau o doamnă, oameni din cele mai variate clase sociale. Am întrebat totuş, care este rostul acestor cabine şi mi s'a răspuns că pentru a nu jigni susceptibilitatea persoanelor, care n'au timp sau posibilitatea să-şi coasă găurile ciorapilor, s'a recurs la acest ingenios mijloc, care pune la adăpost picioarele desculţe, de privirile inoportunilor.

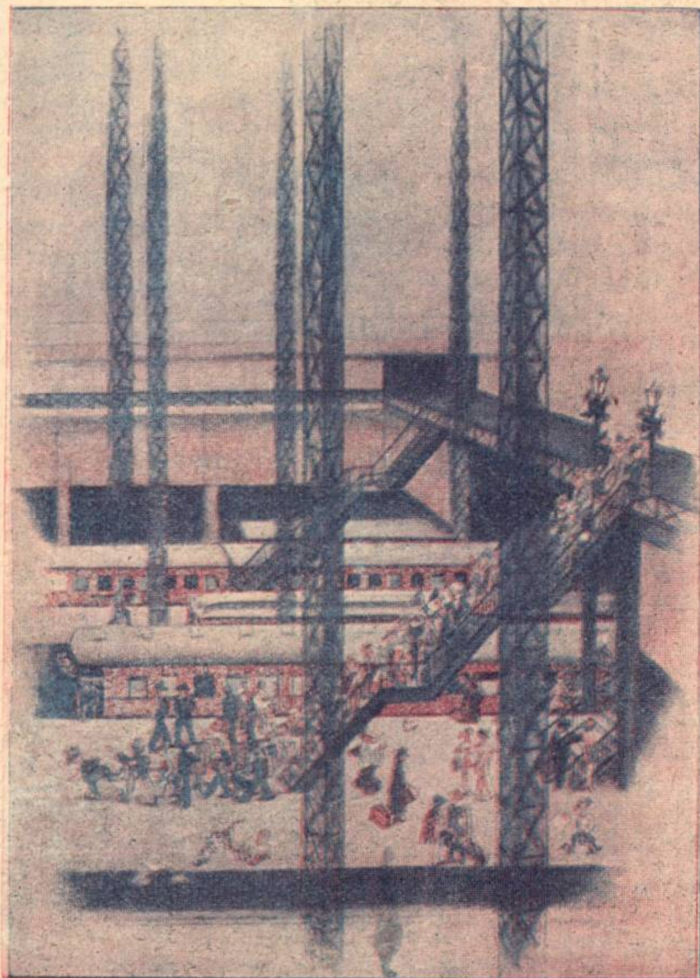
Am vizitat o mare societate, a cărei birouri sunt situate într'un sgârie-nori. In timpul prânzului, întregul personal eşi pe o terasă, unde se aranjase un match de foot-ball. Pe o terasă vecină, se juca baseball, (oină românească, adaptată mediului american). Sportul este pasiunea oricărui yankeu, la oricare vârstă s'ar afla. Şi se practică de ambele sexe, cu un antren care ar pune pe gânduri pe burghezii noştri.

O scenă dintr'un local special al negrilor, din Harlem

Broadway! Cartierul comercial al New-York-ului, artera în care pulsează cea mai intensă viaţă negustorească de pe glob. Sute de magazine se înşiră de-alungul străzii şi palate întregi sunt transformate în prăvălii şi case de mode. Noaptea, cartierul are un aspect feeric. Mii de reclame luminoase brăzdează întunericul, în cele mai variate forme. Şi aci şi-a spus cuvântul ingeniozitatea maeştrilor reclamei americane. Toate culorile curcubeului, se ridică şi se lasă, se aprind şi se sting, într'o simfonie extraordinară de nuanţe. Astfel se găsesc alături, reclame de ciorapi, de pălării, teatrale, cosmetice, de voiaj, de gumă pentru mestecat, de brânzeturi, reclame religioase şi ale localurilor de distracţii.

Fifth-avenue. Strada bogătaşilor şi în acelaş timp un fel de „corso", bulevard de plimbare, unde fiecare american care se simte, este dator să-şi etaleze automobilul, toaletele, soţia şi copiii şi mai cu seamă mândria, într'un interminabil du-te vino. Şi în mijlocul maşinilor luxoase, apare „cab"-ul englezesc al multimilionarului X., o trăsură veche englezească, care are vizitiul în spate, cocoţat pe o capră oscilantă. Acest anacronism al vremurilor moderne, este, desigur, o nouă dovadă de originalitate a bogătaşului, care acum câţi-va ani şi-a construit un castel medieval numai ca formă, în mijlocul Far-Westului, la sute de chilometri depărtare de orice localitate şi de linia ferată. Se înţelege dela sine, că are un serviciu special de autocisterne, care-i transportă acolo apa necesară.

O privire în gara centrală „Pennsylvania station",

„Cab"-ul, trece tocmai pe lângă „policeman", care se salută zâmbind cu vizitiul. Iar milionarul din trăsură, tuşeşte profund, o tusă gravă incurabilă şi totodată timbrul oficial de persoană suspusă.

Intr'un bar din apropierea docurilor, am văzut o scenă interesantă: un poliţist, după ce luase parte activă la urmărirea unor contrabandişti, intră într'unul din localurile înşirate de-alungul docurilor.

— „Hallo, boy", îl apostrofă unul din clienţi, care şedea lângă tejghea. „Haw dou you dou".

— „Afurisită afacere!!" răspunse el.

Bill Jones iar a scăpat, cu toată contrabanda lui. Ce-o să spună şeful acum?".

Şi făcând un semn bar-manului, acesta îi dete un pahar cu o băutură alcoolică, pe care poliţistul o dete pe gât, cu rutina celui mai patentat beţiv al nostru.

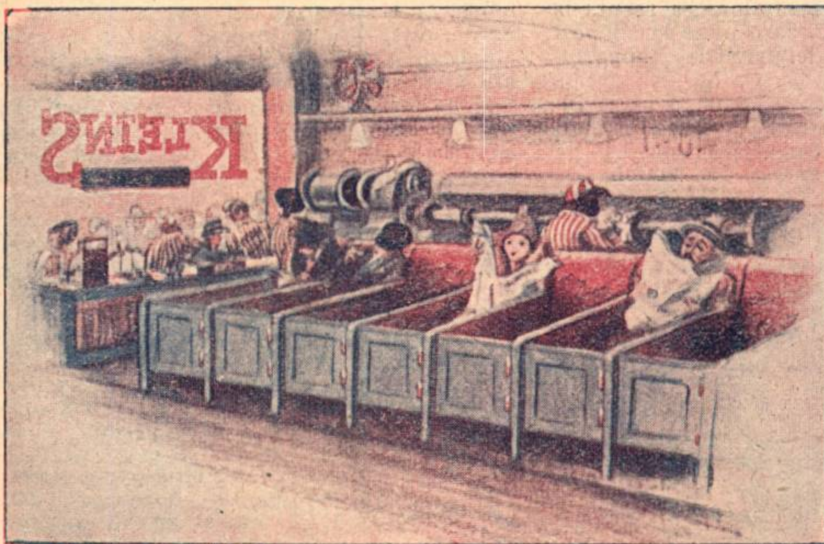
Eram nedumerit. Ce era cu: Bill Jones, ce va spune „şeful"; cine era civilul şi cum se făcea că poliţistul bea alcool în compania lui? Şi amicul şi călăuza mea, îmi explică:

Sergentul era pe lângă slujba oficială, în serviciul unui grup de contrabandişti de alcool. Denunţările între aceste asociaţii de contrabandişti sunt reciproce şi astfel fusese azi pe urmele unui transport, al unei partide adverse, care scăpase de sub urmărire. „Şeful", nu era nicidecum şeful circumscripţiei sale, ci şeful contrabandiştilor pe cari îi ajuta, civilul era un agent de legătură al bandei, iar alcoolul îl bea de necaz.

Printr'un director al unui mare cotidian, am obţinut o loje la „Metropolitan Opera House". Acesta este cel mai frumos teatru de operă din lume, a fost clădit şi este întreţinut cu banii „celor 10.000", — clasa milionarilor din New-York, — iar pe scena sa au cântat cele mai mari celebrităţi

Un mic cititor de gazete

Clienţii cismăriei mecanice, sunt instalaţi într'un soiu de cuşă

ale lumii, în materie de operă. Aci şi-a câştigat celebritatea şi marele Caruso, precum şi alte personalităţi artistice, care au strălucit pe firmamentul artei.

O serie de loji minuscule, toate descoperite. Parterul este aproape inexistent. Iar strălucirea candelabrelor este întunecată de sclipirile bijuteriilor, purtate de doamnele din înalta societate, care ocupă teatrul. Toaleta de gală şi smockingul, sunt respectate cu sfinţenie. Trebue să recunosc însă, că un spectacol de operă mai bun, am auzit şi la Opera din Bucureşti, natural fără fastul şi strălucirea de-acolo, dar cu solişti mai perfecţi. Iar în pauze, în foyere, mulţimea de ambe sexe a bogătaşilor, mesteca gumă cu o dibăcie care ar fi pus pe gânduri pe cel mai specialist ştrengar din mahalalele metropolei.

A doua seară, am fost la „Ziegfeld Foolies", cel mai mare „music-hall" din lume. Un local extraordinar de mare, cu serviciul extraordinar de prost, cu preţuri extraordinar de mari şi cu „girls" extraordinar de frumoase. Baletele, sunt specialitatea lui Ziegfeld şi din teatrul lui s'au ridicat multe „stele" ale teatrelor şi cinematografului american.

Dar pentrucă veni vorba de cinematografe, trebue să notez că la New-York, cinematograful „mut" a fost exilat la periferiile cele mai îndepărtate. In locul lui, tronează cinematograful vorbitor, ultima expresie a technicei moderne. Sunt într'adevăr spectacole fabuloase, căci pe lângă filmul sonor, sunt prezentate cele mai variate numere de „music-hall", de multe ori se'ntâmplă, ca artistul care a jucat într'un film, să apară pe scenă în carne şi oase. Americanul şi în speţă New-Yorkezul, este însă foarte flegmatic şi nu se prea entuziasmează uşor, cum ar face-o publicul nostru bucureştean. Pentruca un artist să fie aplaudat de public, trebue să i se fi consacrat o extraordinară popularitate.

Dar şi negrii au teatre. Cel mai mare din ele în care se joacă operă, operetă, dramă şi comedie, este teatrul „Lafayette", situat în cartierul vestic. Localul este foarte elegant şi spectatorii sunt în majoritate negri. Dar se duc şi albi la reprezentaţiile jucate exclusiv de artişti cu pielea de culoarea cremei de ghete (neagră, bineînţeles). Artişti buni şi public cult.

In acelaş cartier, sunt câteva localuri de consumaţie, frecventate în majoritate de negri. In aceste localuri, nu există nici o diferenţă între albi şi negri şi smockingul ca şi toaleta de seară sunt arborate cu aceeaş eleganţă, de ambele rase. Adeseori se pot vedea însă, tineri în cea mai demnă ţinută de seară şi cu pantofi galbeni sau batistă multicoloră.

Negrii au şcolile, poliţiştii, bisericile, avocaţii şi ziarele lor, în Harlem.

La fel şi italienii emigranţi, cari au un cartier special al lor, unde ai impresia că te afli la Neapole sau într'un alt oraş din sudul peninsulei italice.

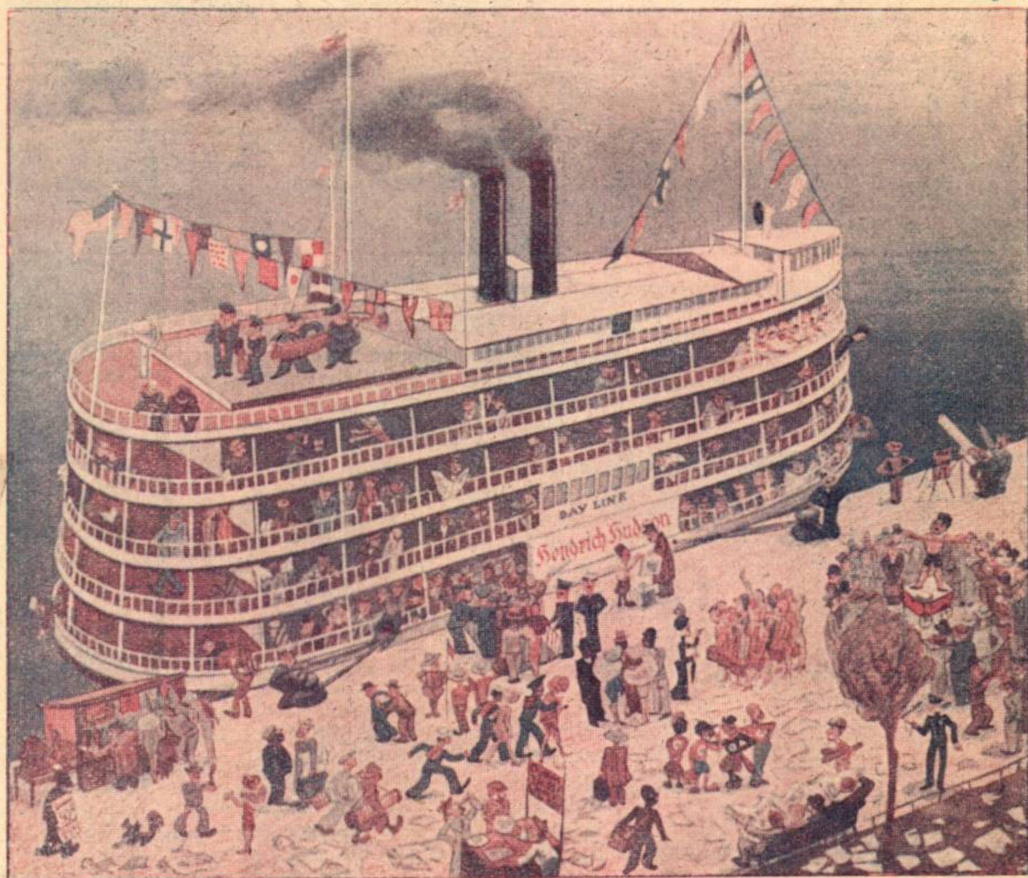
Metropolitanul, trenul care trece pe sub pământ, ca şi peste clădiri, printre sgârie nori, este o minune a technicei. Mânat prin electricitate, el nu face nici un sgomot şi nu lasă nici o urmă de fum. Gările sunt numeroase. Dar cea mai frumoasă, este „Pennsylvania Station", situată în centrul oraşului şi clădită toată în marmoră. In afară de metropolitan, toate trenurile sunt aduse aci şi pornesc înapoi până afară din oraş cu locomotive electrice, astfel că sgomotul şi fumul sunt complet evitate în interiorul oraşului. Cu metropolitanul, circulă zilnic milioane de pasageri.

*

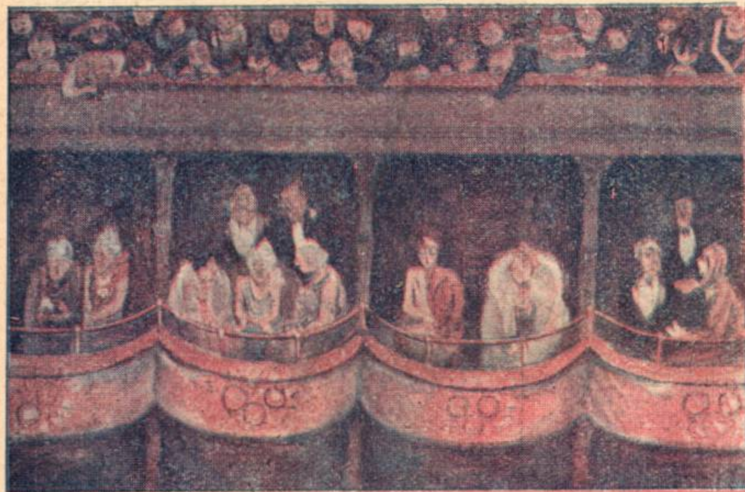
Duminică. Unde te poţi amuza la New-York? Fiecare spune: la „Coney Island". Acesta este răspunsul stereotip, care totuş nu este un răspuns. Unde te amuzi în Bucureşti? La Moşi. Dar la Berlin? La „Luna Park".

Sergentul antiprohibiţionist

Vapoarele de pe Hudson River, au fiecare câte patru etaje

Lojile dela „Metropolitan Opera"

In Foyerul Operei

REALITĂȚILE VIEȚII

(Urmare din pagina 3-a)

ROBABIL că modestul păzitor al oilor, de pe câmpiile Poloniei, păstra aceiaș sobrietate și în îmbrăcăminte.

Lui nu i s'ar fi putut întâmpla ceeace-a pățit un tânăr din Liaköping (Suedia), care fu dus la poliție, într'o stare de completă amorțire. Comisarul secției respective îl credea mort, victima vreunui atentat. Tânărul însă, căzuse numai în leșin adânc, asemănător cu moartea. Când fu readus la viață, povesti, că tocmai se dusese cu un buchet de flori, (care a fost găsit lângă el) să facă o vizită. In acest scop se îmbrăcase cu mai multă grijă, și spre a fi mai elegant, alesese un guler atât de strâmt, încât își pierdu conștiința pe drum, aproape sugrumat de acest incomod accesoriu de toaletă. Pe lângă neplăcerile leșinului, tânărul mai suferi și dezagramentul unei amenzi de 500 lei, pentru plata ajutorului medical, ce i se dăduse.

* * *

N guler cam scump, care ar merita să figureze în muzeul special de gulere, pe care l-a întocmit o fabrică de lingerie din Troy. Acolo se află expuse toate soiurile și formele de gulere existente.

Există însă îmbrăcăminte mai originală — și nu bărbații sunt acei cari o întrebuințează, ci femeile. Nu vorbim de instrumentul de tortură: „corsetul", care încătușa trupurile bunicelor noastre, dându-le o rigiditate aproape comică, (și care amenință să revie, odată cu intronarea modei rochiilor princesse) — deși corsetul ar fi echivalentul gulerului strangulator. Dar femeia de azi caută mai cu seamă originalitate, în materialul întrebuințat pentru toaleta ei. Rând pe rând au trebuit să se sacrifice crocodili, șopârle, șerpi, rechini, struți, păsări de paradis spre a satisface capriciile sexului slab. Iată că acum aflăm despre fetița unui mare bogătaș american, care și-a făcut o rochie numai din aripi de fluturi. Rochița e foarte ieftină — a costat-o numai o mie de dolari.

Să sperăm că toaleta din aripi de fluturi nu va avea nici o înrâurire asupra temperamentului duduei „fluturatice". altminteri i-ar fi poate greu să-și găsească un bărbat, cu toată averea tatălui său.

* * *

VEREA, de altfel, nu constitue în America o condiție sine qua non pentru măritiș. Se pare că frumusețea și grația fizică sunt mai prețuite, decât banii.

Iată ce-a făcut pe Florenz Zigfield, cunoscutul manager al celebrelor Zigfield-girls, să decreteze că întregul regiment de girls, din trupa lui, să poarte verighete, în deget, atât timp cât apar pe scena teatrului, din Chicago. Totuș Zigfield nu e un Mussolini, care să ordone fetelor măritișul — dimpotrivă. Scopul verighetelor este tocmai contrariu: prin ele, managerul vrea să împiedice pe gingașele dansatoare să se închine la altarul zeului Hymen. Zigfield se teme, că bogdătașii din Chicago să nu ia în căsătorie, tocmai pe cele mai drăgălașe dintre fetele lui, dezechilibrându-i, astfel, ansamblul. „Am cheltuit atâția bani, timp și muncă, pentru întocmirea trupei mele, declară Zigfield, încât sunt hotărît să-mi apăr comorile. Or, căsătoriile au însemnat, întotdeauna, cea mai mare primejdie pentru întreprinderea mea. Zărind verigheta, în degetul dansatoarei, cel mai înfocat adorator va deveni mai rezervat, cel puțin nu va putea face o propunere de căsătorie.

* * *

OI credem, că d-l Zigfield e optimist, închipuindu-și că verigheta — primul inel la lanțul greu al căsniciei — ar putea împiedica pe un amorezat de-a încheia o nouă căsătorie cu femeea adorată. Cătușele căsniciei au devenit fragile, în zilele noastre. Nu trebue să fii Hercule, sau o amazonă, ca să le frângi. Și acest fenomen se poate observa oriunde: în libera Americă, exact ca în reacționarul Afganistan. Cea mai eloquentă dovadă e povestea aventuroasă a frumoasei Nuze Saradși, afgana fugită din harem, care se află actualmente în Europa. Insă povestea ei e mai lungă — ne-o rezervăm, spre a o istorisi cetitorilor, în numărul viitor al „Realității Ilustrate"

DUDUIA GRĂDINĂRIȚA

BULETIN PERSONAL

Numele și pronumele . . . .
Adresa: Strada . . . . No. . . . .
Comuna . . . . județul. . . . . . .
Profesiune
Locuesc *)
Vârsta
Inălțimea
Grosimea taliei
Culoarea părului . . . . Greutatea . . . . . .
*) Se va indica, în acest loc, dacă domnișoara locuește la părinți, la rude sau singură.

Un oraș agitat: NEW-YORK

La Viena? In Prater; iar la Tokio, în Joshivara. Este drept, însă, că nici un bucureștean nu se mai duce la Moși, nici-un berlinez la „Luna Park", nici un vienez în Prater și că în Joshivara nu găsești nici picior de vizitator japonez. De-aceea sunt și unii newyorkezi, cari se plictisesc de moarte la „Coney Island".

Pleci la mare sau la „Pleasury Garden", ca să fii singur, să iei puțin aer, — indispensabil după munca de toată săptămâna, — și găsești acolo mii de oameni, cari au venit să caute acelaș lucru ca și tine.

Distracțiile din „Pleasury Garden" nu diferă cu mult de cele din parcurile similare europene, dar trebuesc privite prin prisma exagerărilor americane. Totul are proporții gigantice: panorama ca și sandwichul, barca subterană ca și guma de mestecat, „montagne russe" ca și gogoșile italienilor, etc.

Pe de altă parte, viața se scurge atât de grotesc, încât este ea însăș un obiect de distracție; o melodie tragică, cu rare bucuriri de veselie, emanată dintr'o flașnetă. De-aceea moartea ca și prohibițiunea, sunt luate la fel în serios.

L. MIR.

REALITATEA ilustrată

Frumoasa Dorothy Sebastian în costum scoţian

Tip. „Adevĕrul".

ANUL III. — No. 48. — 23 NOEMBRIE 1929. 32 PAGINI APARE SÂMBĂTA

REALITATEA ilustrată

Un colţ chinezesc

Dorothy Mackaill, frumoasa artistă americană

REALITĂŢILE VIEŢII

Romanul lui Nuze Saradşi.—Afrodisiacele afgane.—Nevasta călăului.—Amazoana din Kabul.—Rochia scurtă sau rochia lungă.—Insula fericiţilor.—Cifre cosmetice.—Duşmanul femeii fumătoare.—Piroman din superstiţie. Scrisoarea ... regăsită.

Frumoasa Nuze Saradşi, refugiată din Afganistan, povesteşte, într'o revistă englezească, romanul vieţii sale, pe care-l redăm aci în rezumat:

In vârstă de 12 ani, Nuze Saradşi a fost vândută, de către părinţii săi, unui negustor, pentru preţul de cinci capre şi un sac plin cu rupii. Nu s'a putut obţinea un preţ mai mare, căci Nuzi era socotită prea slabă şi în Afganistan, singure femeile grase au căutare. Negustorul se strădui deci să-şi îngraşe soţia dându-i cât mai multe zaharicale. Dar de ce le mânca, de ce slăbea mai tare, şi atunci negustorul o vându păzitorului de covoare din palatul lui Aman Ullah.

Femeile afgane au mijloacele lor tainice spre a-şi păstra dragostea bărbaţilor. Nuze Saradşi puse cenuşe de broaşte râioase şi usturoi, în mâncăruri şi un an de zile paznicul covoarelor rămase credincios lui Nuze. Dar apoi regele simţi mirosul de usturoi din gura servitorului său, se răsti la el şi paznicul se despărţi de Nuze Saradşi. La vârsta de 14 ani, ea deveni soţia călăului din Kabul, un om brutal, care cu propriile lui mâini sugruma condamnaţii, sau îi tortura în chip crud. Repede călăul se sătură de Nuze şi o vându unui şef curd, Kar-Zebb la Horat. Kar-Zebb o iubea cu adevărat pe Nuze, dar era bătrân. Spre a o împiedica, de a fugi vreodată, cu un alt bărbat, o însemnă pe piept cu fierul roşu. Dar în firavul trup al Nuzei Saradşi, sălăşluia un suflet de revoluţionară. Viaţa tihnită de harem nu-i pria. Şi cu prilejul răscoalei afgane, fugi, dela Kar-Zebb şi-şi uni, vremelnic, destinul, cu acel al lui Saşa Bakao care avea să fie mai târziu emirul Habib-Ullah. Plină de mândrie povesteşte că, în lupta împotriva lui Aman-Ullah, a ucis ea însăşi cel puţin nouăzeci de bărbaţi. Dar deoarece ostaşii lui Saşa Bakao vedeau în Nuze mai mult decât un tovarăş de arme şi de idealuri fiecare vrând să facă din ea iubita lui de o zi, sau o noapte, Nuze se hotărî să fugă, împreună cu alte două tinere neveste. Ajunse la Kabul, unde vându bijuterii de valoare, primite de la Kar-Zebb şi se îndreptă apoi spre graniţa persană.

Conducătorul de cămile, vrând să siluiască pe Nuze, aceasta se folosi de micul ei şearpe, Naja foarte otrăvitor, pe care orice femee afgană îl duce cu ea, pentru ocrotirea ei. Agresorul muri. Abia la graniţa Bender Abassi, Nuze aruncă şearpele. De acum avea să vie în Europa, unde nu mai era să aibă nevoe de şerpi...

Nuze şi-a îndeplinit visul, trăeşte printre noi, europenii, dar nu se poate obişnui cu moravurile noastre. E indignată de neruşinarea femeilor, care-şi expun picioarele, spatele, umerii, braţele, — de obraz nici vorbă! — privirilor tuturor şi nu pricepe pe soţii cari pot fi de acord, cu toate acestea.

De altfel una din principalele cauze ale răscoalelor afgane a constituit-o faptul, că regina Suraja adoptase obiceiurile europene, arătându-se, în public, fără văl pe obraz şi cu rochia scurtă.

* * *

Lupta pentru rochia scurtă sau lungă nu e de altfel definitiv tranşată, nici în Europa. In Anglia s'a format o ligă a femeilor împotriva rochiei lungi şi se pare că pe zi ce trece, liga câştigă mai mulţi aderenţi.

In favoarea rochiei scurte, a cărei confecţiune necesită mai puţină stofă şi cere deci o cheltuială mai redusă, pledează şi membrii „ligii pentru drepturile bărbaţilor", din Viena, intitulată Justiţia.

Această ligă, a cărei activitate stârneşte ilaritate în lumea feminină austriacă, a apelat dăunăzi la sprijinul... Papei dela Roma, pentru ca augustul pontif să aducă la sentimente conjugale mai bune, pe rătăcitele oile austriace.

* * *

Slabă speranţă, totuş, ca Papa, să susţină rochia scurtă, când aflăm, dimpotrivă, că în Italia se manifestează un curent puternic pentru reintronarea modei din... sec. XIV! Da, exact cu şase secole în urmă, vor să ne aducă fasciştii italieni, dacă nu pe noi toţi, măcar pe frumoasele fiice, ale mândrei peninsule. Şi în timpul acesta — eterna lege a contrastelor — lângă Paris se amenajează o insulă a fericiţilor, unde vizitatorii, de ambe sexe sunt obligaţi să se înfăţişeze în costume cât mai sumare: pantaloni de bae, sau chiar numai în costumul lui Adam sau al Evei, lepădând până şi tradiţionala foae de viţă. O societate pe acţiuni cu capital important a luat fiinţă, pentru înfăptuirea acestui nou paradis terestru, aşa încât chestia e foarte serioasă.

* * *

Ca s'or găsi fiice ale Evei, care să consimtă bucuros la eliminarea oricărei haine, asta o credem, presupunând bine înţeles, că natura a avut grijă să le înzestreze cu un corp impecabil. Dar slabă nădejde ca vizitatoarele insulei Médan să renunţe şi la poşeta, conţinând accesoriile indispensabile de toaletă: rouge-ul de obraz şi de buze, pudra, cremele, etc.

Ştiţi ce cantităţi din aceste materiale se consumă, într'un an, în America? O aflăm din rapoartele recentului congres, al frizerilor din Chicago.

Ei bine, pentru roşirea buzelor americanele întrebuinţează anual 2375 tone bastonaşe! Dacă s'ar aşeza aceste bastonaşe unul lângă altul, s'ar acoperi de două ori distanţa dela Bucureşti la Paris. 6562 tone de pudră câte se consumă anual peste Ocean, ar alcătui un munte, destul de respectabil. Acesta, ce-i drept, ar părea doar un deluşor, faţă de cele 26.000 tone cremă de obraz, pe când la poalele acestor munţi ar şerpui un râu format din 25.500 tone apă de păr.

Preşedinta sindicatului coaforilor îşi exprimă speranţa, că la anul, aceste cifre se vor dubla. A constatat de asemenea că, în anul trecut, americanele au devenit mai uşoare cantitativ. In medie fiecare femee americană a slăbit cu 2—5 kgr., fie prin exerciţii fizice, fie prin dietă.

* * *

Cel mai nou mijloc de slăbire preconizat de fumători, este nicotina. Dar tutunul îşi are şi adversarii săi aprigi. Printre aceştia figurează primarul oraşului Lynn, din Massachusetts, care are o aversiune profundă, împotriva femeilor fumătoare. Nu are — spre marea lui părere de rău — nici o putere pentru a opri fumatul sexului slab; dar caută să-l înfrâneze, prin alte mijloace. Astfel de pildă a interzis reprezentarea filmelor, în care apar artiste cu ţigara în gură, de asemeni a dat ordin să se nimicească toate afişele, pe care sunt reprezentate femei fumătoare.

* * *

PRINTRE alte argumente, invocate de antifumătorul primar, împotriva tutunului, este şi acel că femeile fiind foarte distrate şi impulsive, când află vre-o veste neaşteptată, uită, că sunt cu ţigara 'n gură, şi o aruncă, oriunde se nimereşte, pricinuind incendii.

E drept, că am citit şi noi câte-odată, despre incendii isbucnite în felul acesta, deşi nu femeia era vinovată, ci bărbatul.

La Berlin însă, a izbucnit, de curând, un incendiu, a cărui pricină e cu totul alta decât o biată ţigară. E o poveste — reală ca tot ceeace istorisim în aceste coloane, oricât de fantastic ar părea uneori — care aminteşte oarecum de delicioasa satiră a lui Oscar Wilde, „Crima lordului Arthur Savile". Şi deoarece eroul e scriitor, nu e exclus, să fi fost influenţat de lectura operei genialului englez.

Scriitorul, care în tinereţea lui o fi scris şi el versuri şi nuvele, ca orice june idealist, dar care acum nu mai scrie decât reţete de bucătărie, pentru revistele gospodinelor, a consultat, de curând, o ghicitoare, care i-a proorocit că, în decurs de patru săptămâni, va izbucni un foc, în casa lui.

Peste câteva zile izbucni intr'adevăr un mic incendiu, la unul din chiriaşii săi care, din nebăgare de seamă, aprinsese perdelele dela fereastră. Scriitorul se asigură la o societate, împotriva incendiului.

Cele patru săptămâni trecură dar casa era teafără şi nici urmă de scântee incendiatoare, de nicăiri. Atunci scriitorul se hotărî să dea el însuşi foc, apartamentului, ca să nu fi plătit degeaba prima. Turnă gaz şi spirt în camere, aprinse un chibrit şi era cât p'aci să piară şi el în flăcări, dacă nu l-ar fi salvat pompierii.

Acum, în închisoare, poate medita asupra efectelor preziceri!or.

* * *

PROMETEU, pe lângă binefacerile focului, a adus omenirei şi multă jale. De altfel, mai mult sau mai puţin, orice dar al zeilor e un dar al Danaidelor, de care trebue să ne apropiem, cu fereală. Şi cel mai perfid dintre zeii darnici e, fără îndoială, micul Eros.

Să vedeţi ce festă a jucat acest zeu, la ultimele alegeri parlamentare din Roma, unui deputat. Urma să fie ales noul preşedinte al Camerei. Iar un deputat, cu numele de botez Andrei, fără voie, aruncă, în urnă, o scrisoare de dragoste, în locul buletinului de vot. Scrisoarea începea cu „Iubitul, adoratul meu Andrei" şi autoarea îl ruga, să nu mai pretexteze „datoriile parlamentare", ci să vină la ora fixată la întâlnire.

La despoierea scrutinului, s'a făcut mare haz de acest vot original.

Ce vor păţi însă bieţii deputaţi români, cu numele de Andrei, din partea nevestelor respective!

DUDUIA GRADINARIŢA

GOANA MORŢII

PE TÂNARUL şi îndrăsneţul Mac Cross
Il poreclise toată lumea „Moartea".
Ca reporter, e cel mai genial din lume,
Mac Cross e omul oricărui record
Un tânăr blond şi drăgălaş este Mac Cross.
Superstiţioasă, lumea-ii dăduse
Un nume-atât de straniu, cum e „Moartea"!
El prevedea întotdeauna sigur
Tot felul de nenorociri şi catastrofe :
Furtuni, cutremure, incendii, inundaţii.
Era prezent la orice cataclism,
Privind, salvând, filmând spectacolul.
Şi filmele săptămânale de senzaţii
Şi orice noutate sângeroasă,
Acţiunile măreţe, glorioase,
Veniau deapururi tot dela Mac Cross.
. . . .
— „All right" îi spuse Mister Collin Harris
Ce edita un ziar „Evening Sensation"
Mac Cross, vei dobândi la înapoiere
Cinci sute de dolari de fiecare rând
Şi pentru înregistrări filmate, exclusive,
Vei căpăta încă cincizeci de mii,
In cazul morţii dumitale
Aceste ultime înregistrări ne aparţin.
Şi acum, good-bye, stimate „Moarte"
— „Good bye", răspunse Cross, la rândul lui.
. . . .
In gară trenul aşteaptă grav pe linie
Şi are numărul 14.111
Locomotiva, namilă uriaşă, mâniată,
Tot pufăind, holbează ochi de proiector.
E ora 21,35.
Iar trenu-i plin până la cel din urmă loc.
E ora 21,36
Soseşte acuma şi Mac Cross,
Cu pălăria dată mult pe faţă:
Nimeni nu trebuie să ştie
Că'n trenul, care va pleca, e şi Mac Cross
Căci îl numiau întotdeauna „Moartea"
Mac Cross filmează imediat pornirea.
E ora 21,38.
O fată tânără surâzătoare
Se urcă repede şi ea în tren,
Imbrăţişând duios în grabă
Pe tânărul, care rămâne-aci.
E gata de plecare trenul
E ora 21,40
Şi fata nu se poate despărţi
„Te du iubita mea" îi spuse dânsul
„Şi mâine vin să ne căsătorim"!
Dar fata strigă : „Sper
Că „Moartea" crudă nu va fi azi printre noi.
Această vorbă devenise proverbială
Mac Cross e palid şi filmează scena.
. . . .
Intr'o cadenţă infernală merge trenul
Ca elefantul mâniat, pornind în noapte
Şi proectoarele brăzdează, strigătoare,
Tăcuta 'ntunecime-a nopţii negre
E ora 22,13
Mac Cross gândeşte-acum la tânăra fecioară
Puff-puff, puff-puff, puff-puff, pufneşte trenul.
E ora 22,16
Mac Cross tresare brusc şi se gândeşte :
Zece minute pân'la catastrofă !
Mac Cross prevede totdeauna just.
Şi trenul fuge cu turbare
Mac Cross gândeşte : tânărul din gară
Vrea mâine să-şi întâmpine iubita
Şi ne despart nouă minute numai
De clipa când această dulce fată
Va zace 'n sânge îmbucătăţită,
Cu trupul ciopârţit sub şina caldă.
Şi el, Mac Cross cel blond şi tânăr
Nu face decât să filmeze
Şi să râvnească noi recorduri;
Dar nimeni nu-l iubia pe dânsul, „Moartea";
Toţi îl urau şi-l admirau cu teamă
Şi-acuma trenul urueşte 'ngrozitor...
Pereţii de oţel se încovoaie
Şi tremură, se sbat spre libertate
E ora 22,18
Şi trenul se cutremură furios
E ora 22,20
Mac Cross ca'n vis zăreşte faţa îngălbenită,
— Tăiată 'ngrozitor, — a tinerei fecioare
Mac Cross de acuma vede
Milioane de figuri îngălbenite
Fecioare ciopârţite-oribil.
E ora 22,22
Mac Cross îşi face drumul înainte
Ţinând în mână aparatul său
Şi oamenii-l privesc înmărmuriţi
Dece e omul nostru-atât de palid ?
Şi trenul geme 'nfiorat de moarte,
Adulmecând primejdia-apropiată.
E ora 22,23
El sparge geamul primului vagon
Ajunge repede 'n vagonul poştei
Şi-l ameţeşte sgomotul maşinei
Voiau o clipă, 'n drumu-i să-l oprească
— „O catastrofă"! strigă el „sunt „Moartea"!
Şi paznicul încremeneşte 'n loc de teamă
Mac Cross sfărîmă uşa vagonului poştal
E ora 22.24.
Mac Cross gândi : — „Mai sunt două minute
Şi-şi instalează aparatul de filmat
— „Hai vin'odată"! strigă el, către-un băiat
„Hai vino şi 'nvârteşte manivela"
Băiatul se supune tremurând.
Mac Cross se urcă pe locomotivă
Strigând celui ce conducea maşina
— „Acuma vom avea o catastrofă".
Dar strigătul lui este 'năbuşit
In sgomotul de fier şi de oţel
— „O fi un biet nebun", mecanicul îşi spuse.
Dar Mac Cross nu mai are timp.
Loveşte pe fochist cu 'n pumn în falcă.
Smucindu-l, îl asvârle înapoi.
Cu furie de fiară îl aruncă,
In lături pe mecanicul maşinei
E ora 22.26
„Filmează înainte" strigă Mac Cross
Băiatul învârti hipnotizat
Mac Cross desprinde 'n goana ei nebună
Locomotiva de vagonul prim.
Vagoanele rămân acum în urmă
Iar pârghiile troznesc tot mai puternic.
Locomotiva alerga turbată
Urlând cu furie, înnebunită...
In faţa ei se apropiau cu groază
Doi ochi de proiectoare-ameninţând.
Şi proectoarele sunt tot mai mari
.....Vagoanele rămân mereu, în urmă...
Intocmai ca o fiară 'nfometată
Aceşti doi ochi holbaţi se năpustesc
Către maşina ce-o conduce reporterul
Şi Mister Cross frânează, tot frânează
— „Şi mâine", se gândeşte-acuma el,
Soseşte sigur tânărul logodnic.
Logodnica în gară a grăit :
„Sperăm că Moartea nu va fi cu noi !"...
.... „Văpăi de foc îi împresoară faţa..
. . . .
Şi sboară creerul lui Cross înlături,
Stropind astfel sicriul de oţel.
Obrazul fără sânge, e ars şi ciopârţit,
Nu recunoaşte nimeni, în groasnicul cadavru,
Pe tânărul şi blondul şi năzdrăvanul Cross
Şi vânzători de ziare 'n New-York-City
Aleargă toţi, strigând pe străzi :
— „Moartea lui Mac Cross"!
— „Eroica salvare a trenului Pacific"!
— „14.111 a scăpat".
La cinema, reclamele volante
Vestesc, ca noutăţi senzaţionale,
Cele din urmă scene înregistrate
De „Moartea" 'n goana morţii sale.
Şi filmul arăta în amănunte
Povestea tristă a marei catastrofe.
Vedeai întocmai cum locomotiva
Fatală-a trenului New-York Express
Ce-avea ca număr 14.111
Desprinsă din făgaşul ei,
Se năpustia năprasnic înainte

Fresce din vechiul Corinth

Interesante picturi murale ale vechiului teatru, scoase la lumină, după două mii de ani.

FRESCE antice, unice în felul lor, au fost descoperite de curând, pe un zid ce înconjura arena teatrului roman, din Corinth (Grecia). Prețioasa descoperire a fost făcută de către vestitul archeolog american, profesorul T. Leslie Shear, dela „Princeton University".

Desgropate de sub 15.000 tone de pământ, unde au stat vreme de două mii de ani, seria de gravuri, minunat colorate, arată cum atleții antici își amuzau spectatorii, cu exibiții care nu mai pot fi admirate astăzi.

Ii arată, de pildă, angajați în lupte cu leii, năpustindu-se asupra leoparzilor, înfigând sulița în trupul taurilor sălbatici.

Aceste neobișnuite scene de gladiatori, au fost zugrăvite pe pereții teatrului roman, din Corinth, în vremea primului secol după Christos. Teatrul

(Continuare în pag. 6-a)

Scenă pastorală antică, din mozaic, descoperită pe zidul unei fântâni în vechiul Corinth.

Figura zeului Dyonissos

Un personagiu oficial roman, purtând o mantie de hermină și un soiu de cisme roșii, luând poziție de apărare în fața unui leu, care se pregătește să sară asupra lui.

Luptele cu taurii, nu sunt de dată tocmai recentă căci ele erau foarte gustate pe vremuri și de populația Corinthului. Mai sus, vedem doi gladiatori corintieni, angajați într'o luptă cu un taur sălbatec. Unul din ei e gata să înfigă o suliță în pieptul animalului.

Un nou cerc cultural pe domeniul regal Broşteni

Inaltul Regent, Principele Niculae a ridicat pe domeniul său dela Broşteni un cerc cultural, pentru săteni.

Dacă s'ar lua pildă de ceeace s'a făcut pentru satele domeniilor coroanei, şi iniţiativa particulară s'ar strădui să realizeze instituţiuni la fel, foarte curând poporul nostru ar eşi din întuneric.

La Broşteni sătenii au uzină electrică, moară, fabrică de cherestea, atelier de scărmănat lâna, ştiu să lucreze pământul cu mijloace moderne, şi acuma proprietarul fruntaş, a arătat că-l preocupă, nu numai buna stare materială, dar şi nevoile sufleteşti şi, deaceea, cu multă cheltuială şi trudă, a ridicat un cămin cultural.

In cămin se află o bibliotecă, cinematograf şi radio. Sătenii vor învăţa să cunoască lumea, îşi vor lumina mintea şi-şi vor înălţa sufletul ascultând muzică şi literatură.

Principele Niculae a invitat, la inaugurarea acestui cămin familia regală, pe toţi fruntaşii politici din ţară şi pe gazetari.

Manifestaţiuni de acest fel au darul să aducă o mângâere, în necazurile de toate zilele.

Ilustraţiile noastre înfăţişează căminul din Broşteni şi aspecte de la serbarea de inaugurare.

Goana morţii *(Continuare din pag. 3-a)*

Şi cum Mac Cross cu disperare
Cerca zadarnic să-i oprească goana
Vedeai deasemeni cum maşina,
Invăluită 'n limbi de foc, uriaşe,
Se răsturna, rostogolindu-se pe-o coastă.
Nu mai vedeai apoi pe pânză
Decât doi ochi de proiectoare
(Gonind mereu tot înainte
Pe-această linie ferată)
Ale Expresului Chicago,
Ce-a reuşit, în clipa cea din urmă,
Ca să-şi oprească mersul impetuos,
Scăpând din norul plin de flăcări,
Produs în noapte de locomotiva morţii.
Şi astfel ziarul „Evening Sensation"
A câştigat milioane de dolari
Prin goana morţii, goana cea fatală,
A tânărului reporter Mac Cross.

Fresce din vechiul Corinth

(Urmare din pag. 4-a)

însă, a fost distrus curând după aceasta, probabil în urma unui cutremur, în secolul următor. Cu prilejul reconstruirii, zidul care conţinea gravurile, a fost mutat din loc. Deaceea, în descoperirea de acum, unele picturi sunt înjumătăţite.

Totuş, fragmentele găsite arată destul de concludent, care erau spectacolele cele mai gustate la anticii corinthieni.

Se spune că, în secolul al patrulea, după Christos, împăratul roman Iulian a mustrat cu asprime pe corinthieni, pentru risipa de bani ce o făceau spre a cumpăra leii, leoparzii şi urşii necesari spectacolelor lor sângeroase.

Una dintre picturile pe care le reproducem aci, reprezintă un bărbat, cu mantie lungă de purpură şi cu cisme roşii — special făcute pentru ca genunchiul să fie liber în mişcări, — angajat în luptă cu un leu care se năpusteşte furios asupra lui. Cismele roşii indică că e vorba de un personaj roman oficial, poate chiar mai marele peste jocuri, pentru că astfel de cisme purtau numai generalii, în procesiunile lor triumfale, ele nefiind îngăduite altora. Iuliu Cesar arată cât de mult îi plăcea să poarte cismele roşii şi gravura, descoperită acum, este singura care dă culoarea reală a acestui soi de încălţăminte.

Altă gravură înfăţişează pe doi gladiatori, învestmântaţi în haine albe, purtând sandale şi având fâşii în jurul picioarelor. Gladiatorii sunt angajaţi într'o luptă, cu un taur sălbatic. Stropi roşii de sânge ţâşnesc din gâtul rănit al animalului — şi gravura arată aceasta într'un chip foarte real.

Pe un plan, perfect proporţionat, o altă gravură arată pe un gladiator repezindu-se cu suliţa, împotriva unui Leopard. Leopardul e pictat în culorile lui naturale, pete mari desenându-se pe blana lui.

Aceste picturi unice, de îndată ce au fost scoase la lumina zilei, au început să se decoloreze şi să se descompue.

Archeologii, cu experienţă, au avut însă grija ca, mai înainte, să scoată mai multe copii fotografice.

La o distanţă de vreo 2000 metri dela anticul teatru roman, s'au găsit, într'o casă, şi câteva mosaicuri rare. Lângă fântâna din mijlocul curţii s'a găsit un mosaic care conţine o foarte bine păstrată scenă pastorală, colorată. Ea înfăţişează pe un păstor, rezemat de un pom, cântând din flaut. La o mică depărtare se văd trei boi păscând. Figurile, o oală de pământ ce se găseşte în apropiere şi întreg peisagiul este zugrăvit în culorile naturale. După credinţa experţilor se pare că păstorul acesta nu-i decât nefericitul îndrăgostit *Paris*, acela care iubea pe *Helena din Troia*.

Se crede că aceste picturi ar fi opera faimosului pictor grec *Pausias*, sau a vreunui elev al şcoalei sale.

Intr'o cameră din villa desgropată, în mijlocul parchetului, s'a găsit un mosaic reprezentând capul zeului *Dionysos*. O ramă circulară, cu frumoase desene concentrice colorate, înconjoară chipul zeului. Pe cap, zeul poartă o cunună din fructe şi frunze, admirabil zugrăvite. După demnitatea pozei, inteligenta expresie a ochilor, îngrijitul colorit al obrajilor şi aranjamentul cu gust al frunzelor şi fructelor, acest mosaic poate fi socotit printre cele mai bune mosaicuri greceşti.

Inţeleapta cugetare a împăratului Solomon, care cu atâtea secole în urmă, a spus că „nu-i nimic nou sub soare", se adevereşte acum încă odată, cu prilejul preţioaselor descoperiri din Corinth.

N. L. R.

Informaţiuni

Frumoasa Evelyn Brent a jucat, sunt câţiva ani dealunci, în câteva filme, cu celebra dansatoare Pawlowa.

* * *

EVOLUŢIA IN MODA COAFATULUI..

La femei lucru de actualitate face obiectul discuţiunii „Ondulaţiile permanente". Şi ca să pună capăt vizitelor prea dese devenite plictisitoare la coafor — prin aşteptări la rând când veşnic e aglomeraţie, — în majoritatea lor, femeile au acceptat sistemul ondulaţiunilor permanente. N. B. Două posibilităţi: avantagios din punct de vedere că atunci când femeiei i s'a aplicat sistemul ondulaţiunii permanente, şi-a pus la punct grija coafatului des — devenit plictisitor, — aşteptările la rând şi necostisitor din punct de vedere material faţă de limita de timp de 6 luni de zile cât durează o ondulaţiune permanentă.

In materie de specialitate şi de maestrie, se recomandă „COAFORUL JEAN" din Bucureşti, Calea Moşilor No. 80 (vis-a-vis No. 41), Quartierul Sft. Gheorghe.

Fără nici o sucursală în ţară.

* * *

Fay Wray n'a fost până la vârsta de 13 ani, la cinematograf.

* * *

* * *

Richard Dix a studiat, înainte de a ajunge la film, medicina.

* * *

Lumea indigenă şi streină de la noi, a adoptat în principiu cafeaua „ELITA".

Dovedită excelentă prin puritatea ei — Cafeurile de lux din Capitală, Restaurantele şi Cluburile, toate consumă azi numai cafea „ELITA".

Magazin propriu de desfacere „MIHRAN OHANIAN", str. Carol 55. Comenzile se fac şi prin Tel.: 38/67.

* * *

Neil Hamilton, ţareviciul din marele film „Patriotul", cu Jannings şi partenerul Clarei Bow, Bebe Daniels şi Esther Ralston, trebuia să se facă preot.

* * *

* * *

— IN ANUL 1928—1929 s'au făcut peste 1350 filme. Din acestea 750 americane, 200 germane, 140 engleze, 130 ruseşti, 60 franceze şi 70 pentru celelalte ţări.

* * *

Ruth Chatterton, partenera lui Jannings, în „Păcatele Părinţilor", a fost promovată la rangul de „star" şi înainte de a păşi în studio se bucura de o mare faimă printre actorii de teatru americani.

* * *

James Hall poartă, în permanenţă, o monedă spaniolă, ca talisman.

Chevalier, marele actor parizian, este cel mai bun prieten al lui Lubitsch, de când a venit la Hollywood.

* * *

INTÂMPINARE..

In cercul familiei d-voastră sunt persoane de sex femenin, azi chinuite de perversitatea modei părului, lung sau scurt — din care împrejurări ele s'au conformat modei şi actualmente posedă părul stricat de diversele tincturi aplicate la voia întâmplării de specialişti clandestini, departe de a cunoaşte meseria. INSTITUTUL DE APLICAŢIUNI DE HENNÉ din Bucureşti, le sfătueşte să nu descurajeze şi să i-se adreseze lui cu încredere. Aci se fac aplicaţiuni în toate nuanţele de henné veritabil şi se reface sistematic orice păr stricat de orice alt fel de tincturi în mod garantat. Aplicaţiunile se fac personal chiar de patroana Institutului „MATILDA ARPAD MURCA", strada Barbu Catargiu 15, (colţ cu Calea Victoriei No. 129).

* * *

Ronald Colman şi William Powell sunt prieteni nedespărţiţi, cu toate că lucrează pentru două societăţi concurente.

* * *

* * *

Singura prietenă şi confidentă a roşcovanei Clara Bow este secretara ei Daisy de Voe, care la început a fost coafeusă ei.

* * *

Université de Beauté

„CEDIB"

PARIS, Champs Elysées 39, **filiala: Bulevarul Carol, 21**

Tratamente noui pentru întreţinerea tenului. Specialităţile Casei în depozit.

Avis lumei amatoare de întinerire şi înfrumuseţare. Propr. REGINE ZAHARIA.

* * *

Richard Arlen este primarul coloniei cinematografice Toluka Lake, din nordul Hollywoodului. Charles Farrell a contestat alegerea acestuia ba încă l-a ameninţat c'o să-i „frângă oasele cu agenţii lui electorali".

* * *

Cum să rămânem tinere şi frumoase?

Indiferent dacă avem părul lung sau scurt...

Depinde însă de aranjamentul lui care devine estetic prin arta de a şti cum trebue coafat. Orice cap dificil apare în urma unei coafuri executate la apreciata „ANETTÉ" (în Bucureşti, Calea Moşilor, 90) invincibil şi face obiectul admiraţiunilor tuturor. In ultimul timp Salonul de coafură de Doamne „ANETTÉ" înregistrează un număr apreciabil de Doamne şi din provincie.

* * *

Olga Baclanova aparţine celor mai elegante femei din Hollywood, prin urmare din întreaga lume.

Sărbătoarea „Aschura"

de Heinrich Aldermann

Din noianul de amintiri, aduse acasă, de către călătorul care a vizitat Persia, cea mai impresionantă este desigur sărbătoarea „Aschura", sărbătoarea religioasă şi naţională, în care indigenii pun atâta extaz şi delir încât privitorul nu-şi poate stăpâni groaza şi admiraţia.

„Aschura" e o sărbătoare persană naţională şi religioasă, de cea mai mare însemnătate, care se serbează în fiece an, în amintirea lui Hussein, care a suferit şi a murit ca un martir, în luptele de la Kerbela, în anul 680, a. C.

Istoria ne spune despre această întâmplare următoarele:

După moartea lui Mohamed, asupra Islamului se abătu pericolul de a fi nimicit. Atunci Ali, ginerele lui Mohamed, ridică steagul profetului. Cu sabia şi cu vorba, luptă el pentru credinţa adevărată. Numărul credincioşilor săi se înmulţi. Toată Persia aproape se converti la schiitism (schiitism înseamnă sectar sau partizan), când Ali muri subit. In urma lui rămâneau doi fii, Hassan şi Hussein. Cel mare, Hassan, era cu totul sub dominaţia unchiului său Moavija şi nu putea să intre în stăpânirea moştenirii marelui său părinte. Fiul cel mic, Hussein, avu însă curajul să continue opera tatălui său. Incepând din Persia, unde avea cei mai credincioşi tovarăşi, începu el propaganda, prin lumea întreagă. Totuş, înainte de-a putea strânge o armată destul de numeroasă, se văzu înconjurat la Kerbella, de oştile lui Moavija, care-l copleşiau. Trimise soli, prin toată Persia, cu rugămintea de a i se veni într'ajutor. Voluntarii tărăgănară însă prea mult venirea şi Hussein nu mai putu să amâne bătălia decisivă. După o rezistenţă eroică, muri ca un martir.

Cruda moarte a conducătorului ei aduse biruinţă credinţei adevărate.

Spre a ispăşi ruşinoasa greşeală pe care-au făcut-o strămoşii şi spre a arăta că nepoţii celor laşi sunt eroi — persienii celebrează, în fiecare an, „Aschura".

Dis de dimineaţă în ziua solemnă, încep mulahii (preoţii) să cheme pe credincioşi din minarete. Şiruri nesfârşite de credincioşi, formând procesiuni, încep să cutreere stradele.

Aceia dintre ei, cari au fost socotiţit demni, ca prin martirul ce-l vor suferi de bună voie şi prin sângele lor, să ispăşească ruşinea dela Kerbela — sunt îmbrăcaţi, de dimineaţă, cu o haină de sărbătoare albă, sau neagră.

Urmează apoi, fie în moschei sau capele, sau chiar sub cerul liber, hirotonisirea fraţilor de sânge.

Unii, în halate negre, cu bice cu cozi de lanţuri, în mână, au în haină, la spate, mai jos de umeri, o gaură rotundă, loc pentru flagelare. Cu toţii sunt cufundaţi în rugăciuni.

Alţii în halate albe, cu capetele rase, cu săbii goale în mâini, ascultă, în extaz, cuvintele mulahilor: până vine ceasul când se lovesc ei singuri, cu acele săbii ascuţite. Şi ambulanţa primitivă a localnicilor stă gata de ajutor.

Cu cântece şi rugăciuni, se formează în sfârşit procesiunea ispăşitoare de păcate: fraţii auto-flagelatori încep să celebreze sângeroasa lor operă sfântă, nu se aude nici o plângere, nici un suspin. Numai strigătele de delir ale mulţimei, cutremură văzduhul.

Când soarele stă să apună, păşesc eroii zilei, într'o nouă procesiune, întovărăşiţi de fanatica mulţime a credincioşilor şi de muzică. Pe trupul lor gol sunt atârnate de către credincioşi felurite amulete. Astfel, muiaţi parcă în sânge, cu carnea atârnând fâşii, cu cârpe umede pe cap, pentru a nu leşina şi a putea rezista martirajului, până la capăt, fraţii flagelanţi iau parte la Tazia — o reprezentare dramatică a vieţii şi suferinţelor, a eroicelor lupte şi a glorioasei morţi, a lui Hussein. Şi cu aceasta serbarea se sfârşeşte.

Copyright by „Realitatea Ilustrată"

Sectanţii însângeraţi

Jos: **Slujba religioasă**

Fratele flagelat

Doi din fraţii cari biciuesc

Sectanţii cu spatele gol

Rudolf Klein Rogge

STUDIO, „Tobis-Film", Epinay. Mare recepție pentru innaugurarea producției de filme sonore și vorbitoare. Asistăm la turnarea unei scene vorbite și sonore din filmul „Rechinul".

Intr'un colț, *Rudolf Klein Rogge* își fumează țigara. Gina Manès, de o drăgălășenie copilărească, în veșnică vervă, șarjează cu ziariștii ce-o înconjoară... Albert Prejean, supranumit „Maurice al II-lea" (Chevalier) își fredonează cu multă convingere „chanssonetele". Daniel Mendaille, nebărbierit de vre-o 3 săptămâni e probabil în doliu. La prezentare, nu știu cum, dar am simțit nevoia de a-i prezenta condoleanțe... Gafă!!... își lăsase barba special pentru film.

Mai departe, Georges Charlie, soțul fericit al frumoasei Gina Manès și totodată un artist de mare valoare, ce actualmente turnează în „Prix de Beauté".

Atenția mi-a fost atrasă însă de Rudolf K. Rogge care părea foarte abătut. Fumează țigară după țigară, nervos, cu sprâncenele încruntate. Intr'un colț, orhestra românească, sub conducerea lui Petrică Marin, cântă „Steluța". Privirea lui Rogge scapără foc în raza reflectoarelor.

Această privire îmi reamintește atâtea creații nemuritoare ale sale; *„Dr. Mabuse", „Moartea obosită", „Spioana", „Metropolis", etc. etc.*

Curios să aflu cauza acestei atitudini, întreb pe un tânăr ce stă la o masă, nu departe de el. Acesta îmi lămuri că l-a părăsit soția, fugind cu un altul... Un fluer strident mă face să 'ntorc capul și nu fără surprindere constat că totul nu era decât o scenă din filmul care se turna. Deci nu delicata Mary Johnson, soția legitimă a lui Rogge l-a părăsit, ci Gina Manès.

Un hohot de râs mă făcu să-mi dau seama, că fără să vreau, am servit de figurant, deoarece înaintasem în raza obiectivului, iar d. Henry Chomette, regisorul filmului, găsind că scena e naturală, a dat ordin de turnare. Iată-mă deci figurant fără voie. Mă apropiai de Rudolf K. Rogge, care cu un râs, din cel mai simpatic, îmi spuse:

— *„Ai fost foarte bine în rolul d-tale de figurant, însă prea mă priviai cu multă atenție, și în timp ce interpretam scena, mă gândiam la „mutra" ce o vei face când te vei vedea prins pe banda de celuloid.*

— „Bine, bine, cu mine mai merge, D-le Rogge, că n'am știut, dar aș dori să știu ce impresie ți-a făcut debutul d-tale?

— *„E cam mult de atunci, însă pentru a-ți satisface curiozitatea, iți voi povesti cum am debutat în „Dr. Mabuse". Eram la „U. F. A.", un fel de figurant cu trecere, căci căpătam din când în când câte un rolișor.*

Tocmai terminasem „Moartea obosită", *în care aveam un rol de câteva scene. In timpul acesta, Erich Pommer era în căutarea unui tip cu privire hipnotică. Zeci de artiști cu renume se perindau prin cabinetul lui. Tuturora le făceu probe de film, însă fără a găsi ceva satisfăcător.*

Intr'o bună zi, primesc o invitație să mă prezint de urgență d-lui Pommer. Nu știam nimic de toate acestea. Ce se intâmplase? La proecția filmului „Moartea obosită", asistase și Erich Pommer și găsi că aș avea oarecum privirea necesară pentru rolul doctorului Mabuse. Cum nu-mi cunoștea capabilitatea, îmi făcu un angajament pentru o lună, rămânând că dacă voiu interpreta satisfăcător rolul, voi continua; în caz contrariu... adio carieră... Trecu o lună, în care timp muncii cu ardoare.

...Așteptam cu palpitație hotărirea. Am fost din nou convocat și foarte emoționat am pășit pragul biroului, după ce am îndeplinit, bineînțeles, toate regulele cerute de superstiție, pentru „a avea succes". Am bătut în lemn, m'am întors din drum, luând altă cale deoarece îmi eșise un preot înainte, am pășit cu dreptul la plecare, etc., etc. Așteptam cu multă emoție și resemnare sentința.

Stam în fața lui Pommer și mi se părea că visez. Un contract pe 3 ani îmi fu pus înainte spre iscălire. Vă închipuiți că n'am așteptat să mi se spună a doua oară și fără să-l citesc am tras o iscălitură.

Restul îl știi: am terminat. „Dr. Mabuse".

— „Ați fost cândva în România? Ce impresie v'a făcut țara noastră?".

— *„Jucam atunci în „Vânzătorii de carne vie". Luasem o scenă în mijlocul unei șatre de țigani, însă scena a fost cenzurată de autoritățile polițienești române.*

In timpul celor 14 zile petrecute în România, am putut să-mi dau seama de frumusețea peisagiilor și bogăția țării Dv. Am rămas încântat de primirea ce mi-a fost făcută atât mie cât și artistei Mary Kid.

De filmul acesta mă leagă o scenă nostimă. Eram la Constantinopol, puțin după ce părăsisem România. Trebuiam să joc rolul unui bătrân vânzător ambulant. Cum în Stambul nu puteam face o scenă de stradă deschisă, din cauza mulțimei care ne-ar fi stingherit lucrările, am recurs la un truc. Am instalat pe bordul unei corăbii aparatele, mascate bineînțeles. Totul era gata; eu mă transformasem cu totul în oriental și coboram încet strada, încărcat cu covoare, iar pe brațe, atârnau șiraguri de perle, lanțuri, etc. Toate cele ce purtam pe mine, erau împrumutate dela un negustor ce urmăria scena de sus, de lângă regisor.

Coboram încet strada, încovoiat de greutatea covoarelor și mă 'ndreptam spre țărm. Aparatele se pun în mișcare, iar eu îmi continuam liniștit drumul, nedeșteptând bănuiala nimănui. La un moment dat, se apropie de mine un grup de 2—3 turci și o femee. Nu știu ce mi-au spus pe limba lor, dar bănuiam că întreabă cât costă un colier, Eu habar n'aveam nici de ce spun, nici de preț. Mormăiam ceva... ca să nu stric bunătate de scenă neașteptată. Femeia care se apropie de mine îmi luă un șirag de mărgele, vârându-mi apoi o sumă oarecare în mână. Eu tăceam, tăceam mereu, însă ridicându-mi capul, văzui pe

(Continuare în pag. 26)

RUDOLF KLEIN ROGGE

Man kann alles mögliche über Schönheitskonkurrenzen denken; aber wenigstens wecken sie eine Art von Ehrgeiz auch bei dem passivsten Teil der Frauen.
Sonst neige ich mich vor Schiller.
„Es kostet nichts die allgemeine Schönheit zu sein
Als die gemeine sein für alle."
Paris 3. XI. 29.
Rudolf Klein-Rogge

„Man kann alles mögliche über die Schönheitskonrurrenzem denken; aber wenigstens wecken in einer Art von Ehrgeiz auch bei den passivesten Frauen.

Sonst neige ich mich vor Schiller:

„Es kostet nichts die allgemeine Schönheit zu sein.
Als die gemeine sein für alle."

Rudolf Klein Rogge

Paris 6. XI. 29.

Iată și traducerea românească :

„Se pot crede de toate despre concursurile de frumusețe; dar cel puțin ele trezesc sentimentul orgoliului, chiar la cea mai liniștită femee. De-altfel, mă plec în fața lui Schiller:

„E mai preferabil să fii frumusețe universală,
Decât femee comună pentru toți".

(In limba germană, versurile dau un joc de cuvinte).

CLARA BOW
expune modele noui

Clara Bow, cea mai populară actriță a ecranului american și pe care o vom revedea în cursul anului acesta, în câteva delicioase producții, și-a făcut o faimă din ideile ei minunate de modele, pentru toalete.

De altfel un lucru nou pentru cititorii noștri va fi faptul că răsfățata vedetă își desemnează singură modelele rochiilor și pălăriilor, pe care le poartă, în film și în particular.

Fotografiile de față dovedesc, cu prisosință măestria Clarei Bow.

Rochie lungă sau scurtă?

O anchetă printre cetitoarele noastre

Moda de astăzi are o tendință vădită: reintroducerea rochiei lungi, rochia cu trenă, surghiunită până acum, de ani de zile.

Pentru prima dată femeile nu se supun toate, orbește verdictelor tiranice ale croitorilor schimbăcioși. Ele nu mai vor să primiască fără discuție moda care li se impune, și de aceea se poartă azi și rochii lungi și rochii scurte, până la acceptarea unei singure formule.

Problema alegerii între cele două rochii, pasionează desigur toată lumea femenină și de aceea punem și noi cititoarelor noastre întrebarea:

Dați preferință rochiei scurte, sau socotiți că trebue acceptată moda rochiilor lungi?

Care sunt argumentele pe care întemeiați convingerea dv.?

Cititoarele noastre au cuvântul, iar noi vom premia răspunsul cel mai frumos și mai bine susținut, cu un costum de sport „MONICA", dela firma Solavici.

Răspunsurile se primesc până la 10 Decembrie, iar premiul se va decerna în ajunul Crăciunului.

Scrisorile, răspuns la această anchetă, se vor adresa la „REALITATEA ILUSTRATĂ", str. C. Mille 7, București, trebue să aibă mențiunea „Ce să se poarte" și să fie însoțite de cuponul pe care-l publicăm în pag. 15.

Ce ne spune d. Mihalescu

D. MIHALESCU mă primeşte foarte cordial, în cabina d-sale dela Théatre de Paris.

Acelaş Mihalescu pe care l'am cunoscut înainte cu ani, la Bucureşti....

— *„Ce te-aduce pe la mine?"* mă 'ntâmpină d-sa.

— „Doresc să-mi povesteşti ceva pentru cititorii revistei *„Realitatea Ilustrată"*!

D. Mihalescu zâmbeşte semnificativ, însă un văl de tristeţe îi întunecă ochii.

Cu privirea în oglindă, în timp ce-şi făcea machiajul pentru rolul ce-l deţine în piesa „Marius" care obţine un mare succes pe scena sus menţionatului teatru, d. Mihalescu scoate un suspin....

Am în faţa mea pe un artist care a bătut 2 recorduri: a fost actorul cel mai înjurat de presa românească timp de 20 de ani, în care timp a jucat pe scenele din Capitală, şi apoi a fost dat afară de toate teatrele din Bucureşti, socotindu-l ca lipsit de talent şi fără simţ artistic.

— *„Ca să afli totul despre mine îmi vei permite să 'ncep cu ultimul timp petrecut în ţară.*

Era în Iunie 1923; jucasem „Patima Roşie" *la Paris cu* Elvira Popescu, Iancovescu, Storin *şi* Nutzi Stănescu *şi reîntors în ţară, m'am găsit pe străzile Bucureştiului, la începutul stagiunei, aşteptând un angajament care întârzia să vie.*

Insfârşit d-na Marioara Voiculescu mi-a cerut să-i dau o mână de ajutor ca regisor, la spectacolul d-sale „Judith" de Bernstein unde juca alături de Storin în teatrul „Carol cel Mare". Terminând aceasta, situaţia dinainte reveni. Aşteptam, aşteptam zadarnic.

Ce puteam face? Mi-am luat frumos bagajele şi am plecat la Paris.

La plecare, Scarlat Froda, care era profesor la cursul meu de teatru, mi-a spus:

— „Boerule, aş dori să reuşeşti la Paris, pentrucă prea s'au purtat prost cu d-ta aici".

Ajuns la Paris, după 4 luni jucam la teatrul „L'Oeuvre" rolul lui Engstany din „Strigoii" lui Ibsen, punând şi piesa în scenă.

După acest debut, directorul m'a reţinut ca actor şi „metteur en scène". In stagiunea următoare mi-am reînceput activitatea cu rolul lui Kroftz din „Profesiunea d-nei Warren" a lui Shaw, alături de marea artistă Suzanne Després.

Pentru ca să spulber toate calomniile, deoarece mi s'a contestat faptul că aveam roluri importante, — spunându-se în ţară, printre culise, că interpretez roluri de servitor, — îţi citez câţiva români, cari m'au văzut jucând: d. V. Eftimiu, *d-na* Macri Eftimiu, Tantzi Barozzi, *iar anul trecut d-na* Micaela Costescu.

Sunt de 6 ani la Paris, şi în tot acest timp mi s'a oferit o singură dată să joc în ţară, de către Fotino şi Tantzi Barozzi cărora le sunt foarte recunoscător.

Bine înţeles că am primit cu multă plăcere această propunere şi am venit în ţară.

Din nenorocire pentru ei şi pentru mine, n'am avut succes.

Am fost primit cu „târnăcoape", am fost făcut cu ou şi cu oţet de „anumite gazete" şi de-aceea am fugit mâncând pământul.

Afară de această ofertă, n'am primit nici un fel de propunere până astăzi 6 Noembrie 1929.

— „Vă gândiţi să vă reîntoarceţi în ţară?"

— *„Dacă vre-un camarad francez va face un turneu la noi, probabil că voi veni şi eu, fiindcă mi-e tare dor de ţară şi zilnic mă gândesc la ea.*

Foarte mişcat „Boier Mieluş", cu ochii înlăcrămaţi îmi arată o icoană românească, sub care e lipită o bandă tricoloră.

Privirea îi rămase pironită timp de câteva minute pe el, şi nu îndrăzniam să-l deştept din nostalgia sa.

Apoi cu un gest nervos, lăsă icoana din mână şi scoţând un oftat, îmi spuse:

„Ca să termin, uite şi o adresă a ministerului artelor, oblăduitorul propagandei româneşti în Apus, prin care îmi răspunde că nu poate oferi nici o subvenţie propagandei pe care o fac....

Şi „Boier Mieluş" adăugă:

...fiindcă ungurii... dorm.... adânc.

In ceeace priveşte activitatea mea teatrală aci: am jucat şi pus în scenă tot repertoriul lui Ibsen: „Strigoii", „Raţa sălbatecă" etc.

La Bruxelles am pus în scenă „Cei doi gemeni", Revizorul" *lui* Gogol. *Revenit la Paris am pus în scenă la teatrul „L'Oeuvre",* La jeunne fille de la Popotte", *etc.*

— „Dar în ce priveşte activitatea dv. pe tărâmul cinematografic?

— *„Am jucat o comedie cu Tramel, apoi în* „Minuit... Place Pigalle", „L'Argent" *a lui L'Herbier, „Jeane D'Arc" a lui Carol Dreyer cu d-ra Falconnetti.*

Am turnat apoi în „Fecondité", „Coktail Bar" *şi ultimul film* „Nuits des Princes" *a lui Marcel L'Herbier. In acest film interpretam rolul lui Ştefan (poetul).*

— O bătaie în uşe ne făcu să întrerupem firul discuţiei în care ne-avântasem...

— *„Monsieur Mihalesco... en scène!*

....Grăbit îşi aruncă o privire în oglindă, îndreptând pe ici pe colo câte o linie cu creionul, şi apoi luă drumul scenei, neuitând însă a mă ruga să transmit cititorilor revistei, simpatia ce le-o păstrează „Boierul Mieluş"....

H. DORU

Ce surprize ne rezervă technica cinematografică

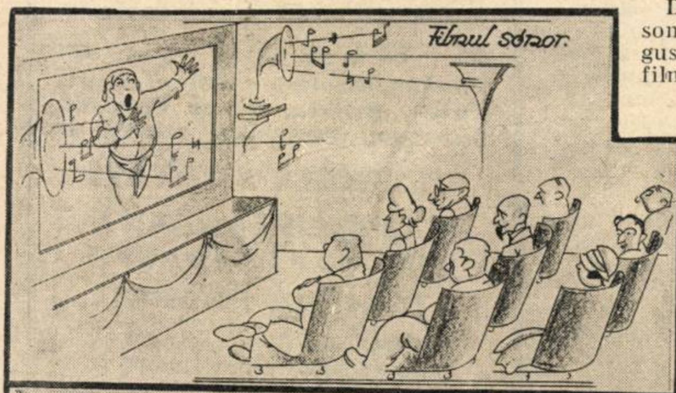
Caricaturiştii sunt profeţi, în genul lor. Fantazia lor nu-i lasă să se mărginească, la simpla copiere a naturii, ei prevăd — fie şi râzând — descoperirile viitorului. Şi astfel suntem astăzi, în măsură, să reproducem aci, desene humoristice, care, dacă sunt, desigur, o exagerare — pentru timpurile noastre — s'ar putea uşor să nu mai fie simple utopii, peste 50 sau 100 ani.

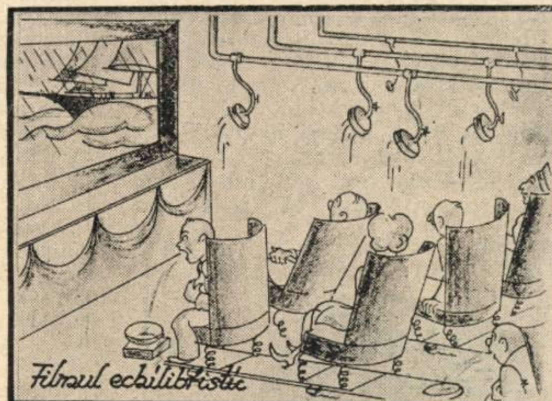
Oare cine ar fi crezut, acum 30—40 ani, — la descoperirea aparatului elementar, care se cheamă stroboscop şi care permite, cu ajutorul unui disc, să se producă impresia mişcărei unei imagini prin învârtirea acesteia, în faţa unei mici deschideri, — că vom ajunge la cinematograful sonor de azi.

Humoristul nostru arată care sunt descoperirile ce urmează să fie făcute, în domeniul cinematografic :

După filmul mut, filmul sonor ,după acesta filmul gustativ, filmul olfactiv, filmul tactil şi însfârşt filmul echilibristic.

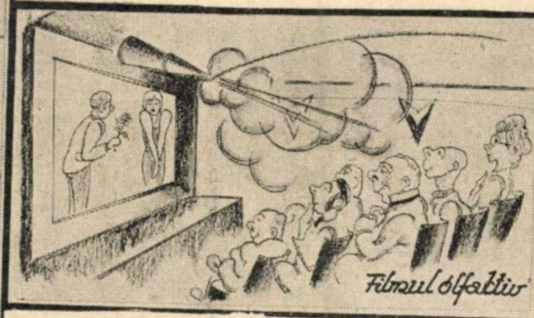
Cu acesta din urmă, spectatorii vor împărtăşi absolut toate senzaţiile artistului, depe ecran.

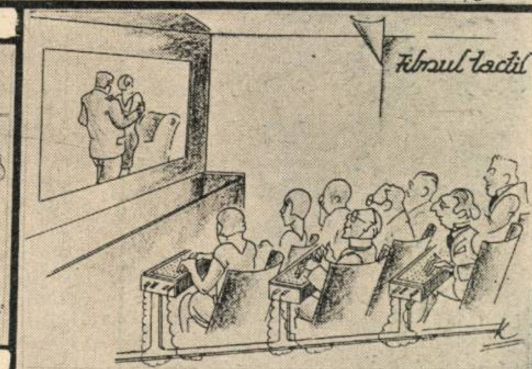

Copilul minune

EDUCATORII şi psychologii sunt cu totul nedumeriţi, faţă de extraordinara capacitate matematică a unui copil prodigios, în vârstă de zece ani.

Copilul e din satul St. Charles, din Luisiana de Sud (America) — şi se numeşte John Candies. Mintal, face calcule matematice, pentru care, adulţilor educaţi, le-ar trebui un timp de zece ori mai lung. Şi nici-odată, socotelile nu-i sunt greşite.

O învăţătoare, Miss Jeanne Peyregne, i-a dat instrucţiunile elementare.

Acum un an, dânsa veni, din întâmplare, pe la casa în care locuia băieţaşul, la o

bunică a lui. Nici odată bunica nu se gândise să trimeată copilul la şcoală şi învăţătoarei i-a trebuit multă elocinţă ca să-i convingă că trebue să învete.

„Insfârşit" mi s'a dat pe mână — a declarat învăţătoarea, un băieţaş de nouă ani care n'a mai fost la şcoală nici măcar o singură zi, care nu vorbia decât franţuzeşte, limba pe care a auzit-o în familie. Eram încredinţată că faptul acesta îmi va procura multă bătaie de cap, cu noul meu elev. Când a venit întâia zi la şcoală, am socotit că purtarea sa timidă şi aşezată se datora desigur schimbării neobişnuite a felului său de viaţă şi contactul cu o lume de copii încă necunoscuţi. Trecând mai multe zile însă, putui să-mi dau seama că liniştea îi era caracteristică.

Nu-mi răspundea decât atunci când îi vorbiam în franceza, întrebuinţată acasă de o mătuşe şi de bunica lui.

Cam la a treia zi, i-am spus:

— „John, eşi la tablă, şi apoi scrie cifrele 86 înmulţit cu 48".

Fără nici o ezitare, făcu aşa cum i-am spus.

Stătu pe gânduri o clipă şi apoi scrise, începând din stânga, 4128. Rămăsei surprinsă.

Ca să ajungă la acest rezultat elevul meu eliminase toate formulele obişnuite.

Am verificat rezultatul şi pentrucă tot consideram faptul o simplă întâmplare, i-am dat o altă problemă şi încă una şi aşa mai departe de înmulţire, scădere şi împărţire. Rezultatele au fost toate corecte, deşi date imediat, şi calculate toate mintal.

„Am rămas cu adevărat uimită şi nu-mi venia să cred ochilor. Am mai chemat în clasă o colegă şi amândouă nu ne puteam dumiri. Voiam să-i cer să-mi arate şi mie progresivele sale forme de operaţie, dar m'am răsgândit, crezând că nu fac bine".

După ce învăţătoarea şi întreg corpul profesoral al şcoalei îşi dădură seama de prodigiozitatea băieţaşului, o adresă oficială încunoştiinţă pe inspectorul şcolar al regiunii, care veni de îndată la faţa locului.

„I-am dat — scrie acesta, în raportul său, către departamentul de stat pentru educaţie — să adune câte 5—6 numere formate din câte 5—6 cifre. Băiatul privia câteva clipe la problemă; îşi aţintia apoi ochii în spaţiu, foarte scurt timp, şi apoi scria rezultatul, începând din stânga. I-am dat probleme de scădere cu ambii termeni formaţi din câte 8—9 cifre, i-am dat probleme de înmulţire din câte 5—6 cifre la inmulţitor şi înmulţit şi la toate acestea, invariabil, privia câteva clipe problemele, îşi aţintia privirea în gol şi apoi scria rezultatul, începând dela stânga. Nici odată n'a dat greş".

Micul John Candies a stârnit senzaţie în toată America, iar unul dintre experţii cari se interesează mai mult de dânsul, profesorul universitar H. F. Buchanan, conducătorul facultăţii de matematici la universitatea Tulane, din oraşul New Orleans, comentând constatările de până acum, scrie:

Singura explicaţie logică a puterii, cu care copilul rezolvă problemele, fără să 'ntrebuinţeze mijloacele obişnuite de socotire, mi se pare următoarea: John are o capacitate de concentrare şi de memorie, atât de extraordinară, încât poate duce la bun sfârşit întregul proces al socotelei, pas cu pas, în mintea sa, putând să ajungă astfel la rezultat, fără să facă măcar o trăsătură de creion.

„Cu toate că iuţeala cu care lucrează copilul, face ca această soluţie să pară de necrezut, sunt convins totuş că este singura explicaţie adevărată".

Noi credem că acest fenomen matematic nu e decât un precursor: mintea omului, prin educaţie, capătă aptitudini, pe care cei vechi nu le aveau şi ceeace pare azi logic unui copil, ar fi fost foarte greu de înţeles celor antici.

Ce se va dansa la iarnă

Din Paris şi din Londra, oraşele mondene, mi-au parvenit şi în anul acesta, două apeluri de mare importanţă : invitaţii la Congresele internaţionale de dans, din Paris, prezidat de Camille Rhynal, şi din Londra, organizat din iniţiativa domnului Richardson dela Dancing-Times.

Abilii membri ai congresului, cari pe parchetele netede ca oglinda, hotărăsc de viaţa sau moartea copiilor Terpsychorei, n'aveau deloc înfăţişarea bătrânilor savanţi, nu aruncau nici cu formule chimice şi nici cu expresii politice.

Participă dealtfel şi membri femenini foarte tineri, cam necopţi pentru un congres.

Cu toţii, bărbaţi şi femei, trăind după aceeaş formulă, care le ordonă mişcarea şi supleţea, deşi vorbiau în 11 limbi diferite, se înţelegeau totuş de minune.

NOILE DANSURI

Un charleston nou, nu s'a născut ! Păcat — spun profesorii de dans — şi-şi reamintesc cu părere de rău de timpurile când un „Original charleston" le umplea în 3 ore şi sălile şi pungile. Şi de aceea aşteptară, cam sceptici, prezentarea celor trei dansuri noi de societate, care, după credinţa inventatorilor lor, vor pune, în curând stăpânire pe parchetele Europei.

Când cele trei dansuri „One-Soles-ul", dansat de o pereche de italieni, „Polonia" şi „Varşovienne", amândouă dansate de polonezi — au fost prezentate, spectatorii şi criticii binevoitori nu putură să dea nici un pronostic favorabil la aceste dansuri. Lipseşte dansatorului, muzica, pe care o cunoaşte urechea lui.

Tot astfel reîntoarcerea valsului, atât de aprig dorită de mulţi, este astăzi o imposibilitate. Muzica secolului nostru, care este secolul tempo-ului repede, nu se potriveşte deloc cu muzica siropoasă a vremurilor de altădată.

„On-Soles-ului" îi lipsesc fineţele coreografice, pe când „Polonia" şi „Varşovienna" se apropie prea mult de temperamentul slav.

DANSUL LINIŞTIT (NEPĂTIMAŞ) SAU STILUL ENGLEZESC DE A DANSA

Ca să ne facem o idee despre schimbarea pe care a suferit-o stilul dansului, de acum doi ani şi jumătate încoace, să ne reamintim numai de câte gulere avea nevoe un pasionat dansator de charleston, într'o singură seară de dans şi cât de alb şi imaculat rămâne gulerul unui dansator de slow-fox, dansând chiar toată noaptea. Nu tresaltă nici un umăr, nu se mişcă nici un şold! Toate mişcările dansului sunt executate numai de extremităţile inferioare. Şi despre un dansator bun se poate într'adevăr spune că partea de sus a trupului nu trebue să ştie ce face partea de jos. Liniştea şi calmul sunt însuşirile, care caracterizează dansul de astăzi. Sunt însuşirile pe care o ursitoare binevoitoare le-a pus, în leagănul anglo-saxonilor. La turnoisurile internaţionale, de acum doi ani, au învins perechile englezeşti, şi stilul englezesc a fost declarat deci ca stil internaţional de dans. Dansurile în care excelează englezii, sunt : Slow-fox-ul, Quick-step şi English-valz, pe când „Tangoul" şi „Morbidezza" au, în ele, ceva din mişcările romane.

DESPRE „SLOW-FOX", „QUICK-STEP", „TANGO" ŞI „COCK-TAIL"

„Slow-Fox-ul" este actualmente regele dansului, în Paris şi Londra. Este dansul paşilor simpli şi alunecaţi. Dansul fără piruete, despre care spectatorul naiv îşi spune că nu-i nici o scofală să-l dansezi. Dar atunci când novicele încearcă aceşti „paşi simpli", îşi dă imediat seama şi-şi dau seama mai ales privitorii, — că-i lipseşte complet armonia. La dansurile negroide (Charleston, Black-bottom, etc.) totul este să fii stăpân pe paşi; la slow-fox şi la fratele lui mai ager quick-step-ul, trebue să stăpâneşti stilul unitar, eleganţa, greu de definit. Charleston-ul îl puteai învăţa, studiind întâi paşii, apoi mişcările ; combinându-le pe amândouă aveai un charleston „întreg". Caracteristica slow-fox-ului este continuitatea mişcărilor şi echilibrul. Dintr'un singur pas charleston-ul e definit. Un singur pas de slow-fox nu înseamnă nimic. Observând abia mai mulţi paşi, recunoşti nota caracteristică a acestui dans elegant. Un champion englez de dans, încerca într'o zi să-mi explice secretul slow-fox-ului. Baza lui este promenada, în ritmul muzicei, dar umbletul nu trebue să fie, ca la mersul obişnuit. Corpul trebue să fie puţin aplecat şi să facă impresia că ar aluneca pe o pantă. Dacă corpul e adus în poziţia ca şi cum ar fi pe o pantă, mişcarea continuă vine dela sine.

Cu toate că acest dans are ca bază elegantele mişcări lente, caracteristice dansului anglo-saxon, totuş găsim în el urme de flat-charleston. In tot cazul slow-fox-ul, quick-step-ul şi valsul sunt combinaţii pur englezeşti, pe când tango-ul nu e deloc bine dansat, la Londra. Englezilor li se pare tango-ul ceva străin rassei lor. Şi dacă vre-unul isbuteşte să-l danseze corect, e mândru, ca după o faptă grozavă.

Tango-ul cel nou se dansează în paşi lungi şi cu o uşoară ezitare, înainte de a ridica piciorul. Această ezitare dă mişcării un ritm langures.

Vremea piruetelor a trecut şi chiar elegantul tango se dansează aproape fără piruete. Intre timp inimele dansatorilor bat nerăbdătoare, în aşteptarea unui nou eveniment coreografic. E vorba de dansul „Cock-tail", pe care d. Poigt şi d-na l-au anunţat, pentru sezonul viitor. Se speră să placă tot atât de mult şi să aibă tot atâţi adepţi ca şi băutura dela care şi-a luat numele. Şi mai speră Mr. Richardson, dela Dancing-Times din Londra, că noul dans să fie trăsătura de unire, între toate naţiunile lumii.

Contra serviciu

Icoane din viaţa Indiilor olandeze

de **TIMWROSA**

Incă din zorii zilei, toţi locuitorii şi chiar unii cari stăteau departe, se adunară pe maidanul din faţa „bui"-ului (închisoarea), spre a asista la execuţia javanezului, condamnat la spânzurătoare pentrucă ucisese pe un supraveghetor de plantaţii. Mii de capete aşteptau să vadă acest spectacol rar: femei cu prunci în braţe, bărbaţi cari îşi aduseseră familia întreagă: bunică, soţie şi copii, toţi erau de faţă. Sentinţa nemulţumise şi revoltase mulţimea, căci fapta lui Kuzeman era considerată, de către cei mai mulţi, drept o răzbunare motivată. Cei adunaţi, deşi foarte calmi în aparenţă, erau neliniştiţi.

Un zumzet de vorbe şi tropăituri se auziră, când condamnatul fu urcat pe eşafod... Infăţişarea lui era severă şi liniştită. Cu privire limpede, îmbrăţişă mulţimea, întinse braţul drept care părea tare schilodit... Lăsă să i se lege ochii, cu o ţinută demnă, fără să opună cea mai mică rezistenţă. Deschise gura şi murmură cuvântul „balas" (contra-serviciu)...

In minutul următor, Kuzeman se legăna, în spasmuri, de frânghia spânzurătorii.

* * *

Când mulţimea află că trupul ucigaşului a fost pus la dispoziţia familiei, rămase indiferentă şi părăsi în bună ordine piaţa, în vreme ce soarele arunca umbre lungi, dinapoia spânzurătorii.

Cu o durere calmă şi stăpânită, părinţii luară trupul în primire şi în timpul nopţii îl duseră, pe o targă, până'n cătunul lor.

In ziua următoare, Kuzeman fu înmormântat. Deşi a fost îngropat în partea cimitirului rezervată condamnaţilor, asta n'a împiedicat să i se facă o înmormântare impresionantă. Mai toţi locuitorii satului au urmat — pioşi — cosciugul şi au adus în acest chip, ultimul lor salut consăteanului lor...

Dar când s'au înapoiat în cătunul lor, femeile au început să bociască pe mort, iar bărbaţii să ameninţe cu pumnii strânşi pe cei cari, reci şi nepăsători, îşi făcuseră datoria... Datoria lor... da, căci cel ucis trebuia răsbunat... aceasta o înţelegeau cu toţii... dar nu pricepeau de ce nu se făcuse o excepţie — cu acest condamnat. Căci oricum ar fi luat lucrurile, era sigur că bietul Kuzeman avusese un motiv temeinic de răsbunare, împotriva acelui mişel de „bloanda" (alb), care nimicise viaţa şi turburase mintea acestui tânăr... Oricine cunoştea povestea bietului flăcău:

Kuzeman intrase, de mic, în slujba supraveghetorului de plantaţie Ponşer. Ponşer era un fost student, cu examenele neterminate, al facultăţii de medicină. După ce făcuse tot felul de năzbâtii prin Leyda, fu trimis de tatăl său să-şi caute norocul în Indiile olandeze. In aceste ţinuturi calde, glumeţul, dar totodată cinicul Ponşer, după ce ocupase mai multe slujbe şi mai bune şi mai proaste, la stat ajunse în cele din urmă funcţionar la întreprinderi particulare şi trecuse pe rând prin toate ramurile: a cauciucului, a ceaiului, a cafelei, a orzului, spre a intra în cele din urmă, ca supraveghetor al unei plantaţii de trestie, în ramura zahărului.

In ciuda înfrângerilor sale şi a nenorocului care-l urmăria, Ponşer rămase un om glumeţ, dar totodată sever. Cunoştinţele medicale pe care le avea despre constituţia trupului omenesc, îi dădeau par'că ghes să născociască tot soiul de cruzimi, pentru pedepsirea „coolie-ilor"... şi astfel Kuzeman, un băeţandru modest şi sârguitor primise dela dânsul, adesea, bătăi nemeritate. Dar continua să-l serviască totuş, cu credinţă, căci Kuzeman nu voia să-şi părăsiască locul unde se născuse şi nu se socotia apt, pentru vreo altă meserie mai grea.

De aceea se străduia să-şi îndeplinească slujba cât mai bine cu putinţă, şi seara, dacă avea vreo oră de răgaz, ca să-şi vadă părinţii, se înapoia totdeauna la vreme, spre a nu da stăpânului său prilej să-l bată. Căci mai în fiecare seară, Ponşer avea obiceiul să se îmbete.

Intr'o seară furtunoasă, pe când musonul de vest sufla cu putere, Ponşer aştepta zadarnic ca servitorul să se înapoieze. Cuprins de nerăbdare se ridică în cele din urmă de pe scaun şi plecă să se culce, spunând bucătarului că, dacă băiatul va veni, să-l alunge. Dar flăcăul, în seara aceea, întâlnise prin sat o fată dragă şi uitase şi vremea şi datoria... Hăt târziu, după miezul nopţii el se înapoiă la stăpân şi voi să treziască pe bucătar, dar acesta nu-l auzi. Atunci, ud leoarcă de ploae, îşi luă inima în dinţi, şi cu multă băgare de seamă, dădu la o parte obloanele de bambus din camera în care dormia stăpânul său şi vârî mâna prin fereastră... Un suflu de aer rece şi valuri de ploae pătrunseră îndată în încăpere. Ponşer sări din pat aprinse lumânarea, puse mâna pe revolver şi alergă la fereastră, încredinţat că e vorba de o spargere... când, prin deschiderea îngustă a ferestrei, recunoscu mâna servitorului său.

Păli de furie şi mânios, îndreptă revolverul ca să tragă... dar deodată se răsgândi şi svârli arma pe jos... Un zâmbet drăcesc se desenă pe obrazul său rece... Apucă brusc mâna subţiratecă a băeţandrului şi trase cu putere braţul prin deschizătura îngustă, înţepenindu-l în această poziţie... Rânji apoi de plăcere, cercetă cu un ochiu cunoscător braţul gol şi puse flacăra lumânării dedesubtul ei, mai întâi aci, pe urmă colo, în mişcări ritmice, plimbând-o dela încheietură până la cot...

Băiatul ţipa cât îl lua gura, trase din răsputeri braţul său oribil mutilat, dar Ponşer nu-i dădu drumul decât după ce produsese multe arsuri mari şi adânci. Răzând cu lacrimi, el strigă:

— „Pe ăsta am să-l recunosc totdeauna !"

* * *

Vreme de doi ani nu se mai auzi nimic despre Kuzeman. Chiar în noaptea întâmplării acesteia îşi părăsise cătunul şi se pare că nimeni nu ştia încotro plecase...

Ponşer istorisia isprava lui oricui voia să-l asculte, dând de fiecare dată cât mai multe amănunte oribile şi presărând povestea lui cu glume cinice. Dar niciodată nu se putu constata la dânsul căinţă pentru cele făptuite, măcar că spunea tuturor că-i obosit de viaţă, aşteptându-şi nepăsător sfârşitul...

Dar într'o seară, un flăcău dădea târcoale căsuţei de bambus a supraveghetorului. Acesta îşi dormia somnul adânc de beţiv. Prin deschiderile pereţilor pătrundea lumina albă a lunii... vârfurile cocotierilor se legănau agale la dreapta şi la stânga... undeva prin împrejurimi o sălbăticiune scotea mereu un ţipăt strident. Ponşer dormia neturburat... flăcăul îşi scoase haina dădu într'o parte obloanele odăii de culcare, cu cea mai mare băgare de seamă şi uşor ca o pisică pătrunse înăuntru... cu braţul drept, care era groaznic de schilodit, dânsul apucă „Cris-ul" (pumnal malaez) şi se strecură până lângă pat. Un rânjet de mulţumire drăcească şi de dorinţă de răzbunare, desfigura obrazul tânăr. El tăbărî cu toată puterea muşchilor săi asupra celui care dormia şi-i dete cu sete mai multe lovituri de pumnal... Ponşer de-abia se apără... şiroae de sânge îi curgeau din trup... pe când se sbătea, el zări braţul şi recunoscu pe ucigaş... se strâmbă o clipă... şi apoi, încordându-şi ultimele puteri, spuse:

— „Moartea pentru mine e binevenită, te poţi bizui pe mine că-ţi voi face acelaş serviciu.

Astfel a murit Ponşer... iar ucigaşul, într'o furie oarbă, continua să-i schilodiască hoitul.

Tribunalul l-a condamnat pentru acest omor groaznic, la execuţia prin ştreang... „Balas" a murit cel condamnat, înainte de moarte... Stăpânul său, Ponşer, îi înapoiase serviciul, aşa cum făgăduise.

Erau achitaţi !!

Psiho-grafologul Rafael Schermann

Rafael Schermann este, fără îndoială, una din figurile cele mai proeminente ale ştiinţei grafologice. Din câteva rânduri, pe care le aşternem, pe hârtie, Schermann citeşte, ca într'o carte deschisă, calităţile şi defectele noastre şi fiind dotat cu o minte, de o logică de neinfrânt, poate să citească şi în viitorul nostru.

Dar să nu-l confundăm cu un prezicător, un chiromant. Schermann e un om de ştiinţă. Bazat pe date precise, pe legi, prezicerea la el nu-i decât o concluzie logică.

Foarte popular, în apus, Schermann este aproape necunoscut marelui public dela noi.

In seara de 16 Noembrie, Rafael Schermann va conferenţia sub patronajul revistei „Realitatea Ilustrată", *în Aula fundaţiei Carol I. Conferinţa, ţinută numai pentru presă şi un cerc restrâns de invitaţi, despre „Iubirea şi crima în oglinda scrisului", nu va fi decât o variantă a faimoasei sale scrieri, cunoscute în toată lumea: „Scrisul nu minte".*

Ţinem să amintim numai câteva, din experienţele care l-au făcut celebru. Acum câtăva vreme a dispărut, dela casa părinţilor, un tânăr în vârstă de 16 ani. Cercetările poliţiei n'au dat nici un rezultat. Părinţii disperaţi aduc lui Schermann caetul de teze al tânărului care era elev. Schermann priveşte o vreme manuscrisul, apoi spune: văd un tânăr de 16 ani, blond, slab. E foarte abătut, din cauza unei dragoste nefericite. Pleacă de-acasă, cu gândul sinuciderii. Il văd pe malul unei ape, Dunărea. Nu s'a aruncat în apă. S'a împuşcat, într'un tufiş, pe mal.

Poliţia cercetează. Cadavrul e găsit. In scrisoare, sinucigaşul povesteşte motivul sinuciderii: o dragoste nefericită.

Alta: Un englez îi dă manuscrisul său, spre analizare: Doriţi să plecaţi cu aeroplanul foarte curând! — Da! Scrieţi: „Doresc să plec cu aeroplanul, din Viena la Londra?" — In momentul în care propoziţiunea este scrisă, Schermann vede (fără să poată da vreo explicaţie) un aeroplan în flăcări, prăbuşindu-se din înălţime.

Schermann convinge, cu multă greutate, pe englez, să plece cu trenul. Aeroplanul cu care urma să plece, se prăbuşeşte: toţi pasagerii mor.

O doamnă îi aduce într'o zi un manuscris. — Morţii nu mă interesează, spune Schermann. — Dar e ginerele meu, trăeşte! — Mort într'un accident de automobil, spune Schermann.

Doamna pleacă acasă: ginerele ei e adus pe braţe de oameni. Mort, într'un accident de automobil.

Cu două zile înainte de moartea lui Stresemann, un prieten întâlneşte pe Rafael pe stradă. Schermann e foarte iritat. — Stresemann e în pericol, spune acesta. Să nu meargă la şedinţa Reichstagului. Va muri. După 48 ore, Stresemann muri subit.

E drept că toate acestea depăşesc ştiinţa grafologiei, trecând în ţinutul supranaturalului. Soarta este carte deschisă pentru Rafael Schermann. Nici el nu-şi poate explica acest dar extraordinar. Intr'o volută neluată în seamă de noi, el vede revolverul care va curma viaţa autorului. In alta boala neiertătoare, fericirea sau nenorocirea.

Rafael Schermann, rămânând vreme de o săptămână în Bucureşti, va face pe mulţi să-i cunoască forţele extraordinare.

Dealtfel va ţinea şi o conferinţă publică în Aula Fundaţiei Carol I, în seara de Vineri 22 Noembrie, cu care ocazie va face şi câteva experienţe.

Dar trebue luat seama. Rafael Schermann spune adevărul, fără înconjur, aşa precum îl citeşte, în scrisul omului. De multe ori, noi purtăm în adâncul nostru răni, pe care el le vede, cu uşurinţă. Evenimentul, fericit sau nenorocit, ce ne aşteaptă, ne este spus sincer, fără ocol. Şi ca să-l asculţi, trebue mult curaj. Dar cine nu doreşte ca, în întunecimea sa sufletească, în întunecimea viitorului său, să fie călăuzit de o mână prietenoasă?

Rubrica grafologică

Cititorii noştri cari doresc să aibe un portret grafologic sunt rugaţi să scrie o pagină, de preferinţă neliniată, din memorie. Textul să fie scris cu cerneală. Iscălitura, (măcar pronumele), să fie cea obişnuită. Nu vă forţaţi să scrieţi caligrafic. Imi îngreunaţi munca şi nu vă foloseşte nici dumneavoastră.

Cei cari vor voi să capete răspunsul prin revistă, ne vor trimite manuscrisul în plic şi separat un mandat poştal de lei 200 (două sute) pe adresa :

Revista „Realitatea Ilustrată". Strada Constantin Mille No. 7—11, menţionând chiar pe mandat : Pentru rubrica grafologică".

Cei cari vor voi să capete răspunsul acasă, ne vor trimite un mandat poştal de lei 150 (una sută cincizeci), indicând şi adresa precisă, pentru răspuns.

Aud. Din scrisul dv. se vede că sunteţi o fire foarte sensibilă şi visătoare. Sentimental, până la exagerare, vă entuziasmaţi tot atât de repede, pe cât de repede disperaţi. Susceptibilitatea dv. exagerată, indică un om gelos, şi la care depresiunea morală este o stare obişnuită. Simţul estetic vă este foarte desvoltat. Din cauza vieţii dv. afective, viaţa intelectuală este supusă la oscilaţiuni. Sunteţi o fire disparată şi mai mult intuitivă. Altruismul este foarte desvoltat.

Claud. O fire cochetă şi iubitoare de fast. Sentimentală, dar superficială, ţine mult să domine, prin calităţile-i fizice şi intelectuale, pe toţi. Capricioasă şi nestabilă. Ii place mult viaţa zgomotoasă şi veselă. De multe ori ironică, până la răutate. Mult simţ al frumosului. Talent pentru **desemn, pictură.**

După cum vedeţi la dv. nu poate fi vorba de o potrivire de caracter. Din contra, veţi avea de suferit, din pricina nestabilităţii şi superficialităţii şi mai ales Aud, fiind o fire susceptibilă şi geloasă. Chiar dacă veţi suferi mult, despărţiţi-vă acum.

D-lui D. H. Buc.

Dominant, în caracterul dv., este materialismul. Din această cauză, multe din înclinaţiunile dv. sufleteşti, ca sentimentalitatea şi chiar bunătatea, sunt aproape distruse de materialismul exagerat. Egoismul atât de evident în scrisul dv. cât şi tendinţa egocentrică, vă fac să priviţi cu scepticism suferinţa celor cari vă înconjoară. Deasemenea sunteţi foarte ironic, mergând deseori cu ironia, până la cruzime. Voinţa o aveţi puternică, dar din păcate o întrebuinţaţi în scopuri egoiste. Aveţi o minte clară şi logică. Sunteţi foarte senzual, senzualitatea denotând, de multe ori o fire licenţioasă. Imi permit un sfat: mai puţin egoism, mai multă bunătate.

O mare artificială în Sahara

Dr. John Ball, membru la institutul geologic din Egipt a conceput un proect foarte îndrăzneţ de a transforma pustiul Saharei într'o vastă mare. Această mare ar fi străbătută în toate direcţiile de vapoare, care ar ancora în porturile ce se vor ridica pe locurile nisipurilor arzătoare ale deşertului.

Autorul acestui proect porneşte dela faptul că partea de nord a pustiului lybian, din nord vestul Egiptului, se găseşte sub nivelul mărei, ceeace ar permite să fie transformat într'un lac cu o suprafaţă foarte întinsă. Pe lângă aceasta, ar mai trebui să se construiască un canal de vreo 300 km. lungime până la marea Mediterană, suficient de adânc pentru vasele Oceanului.

Ce credeţi despre vise?

Ştiinţa nu se mărgineşte să lămurească fenomenele naturei, ea vrea să pătrundă în domeniul metafizicei, să rupă vălul tainei care înfăşoară ca o ceaţă deasă cele de dincolo de viaţă.

Desigur însă, că neînţelesul n'ar mai avea atracţia pe care o are şi misterul n'ar mai fi mister, dacă s'ar pătrunde tainele şi s'ar lămuri fenomenele supranaturale.

Problema viselor a pasionat omenirea din totdeauna, pentru că omul n'a putut — cum nu poate nici azi — să-şi explice ce sunt visele, de ce se produc şi dacă au sau nu vre-o legătură cu faptele vieţii.

Din timpuri vechi s'a dat viselor o putere de profeţire, socotindu-se drept avertismente date omului de divinităţi sau de spirite.

Dorim să cunoaştem părerea cititorilor noştri în problema viselor şi de aceea formulăm următoarele două întrebări:

1) Ce credeţi despre vise, care ar fi — după dv. — cauzele lor şi care le este însemnătatea ?

2) S'a produs în viaţa dv. un fapt, pe care să-l fi presimţit în timpul somnului, sau care să fi fost prevestit, printr'un vis. Vi s'a realizat vre-un vis ? Şi ce interpretare daţi viselor?

Răspunsul cel mai bun îl vom premia cu suma de 3.000 (trei mii) lei, iar următoarele două, cu premii de 2.000 (două mii) şi 1.000 (una mie) lei.

Un juriu compus din doctori psihiatri, profesori de psihologie şi literaţi, va cerceta răspunsurile cari se vor trimite până în ziua de 10 Decembrie a. c. la redacţia revistei noastre, str. Constantin Mille 7. Trebue să fie scrise citeţ, pe o singură faţă a hârtiei, iar plicul să poarte menţiunea „despre vise".

Numele ....

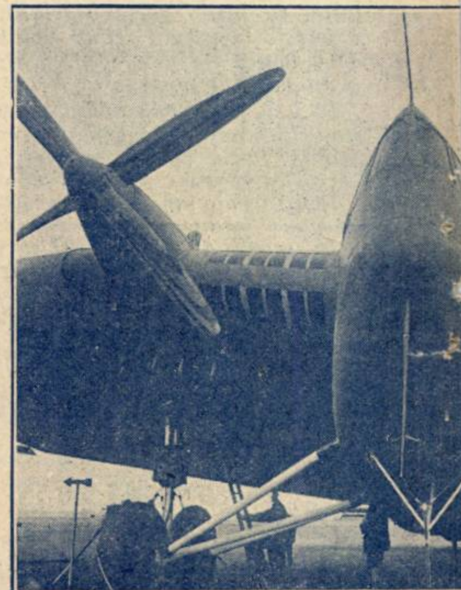
Strada .... *No.* ....

Localitatea ....

Actua

Partidul național-țărănesc, împlinind un an de guvernare, a organizat o mare manifestație populară, la Arenele Romane din Capitală.

Uriașul avion construit, de curân... mania, măsoară 45 m. lățime, 23 m. ... teză de 200 km. pe oră.

Profesorul Albert Einstein, autorul teoriei relativității, a fost numit „doctor honoris causa" al Sorbonei.

Crisanteme, prezentate la recenta expoziție horticolă din Capitală.

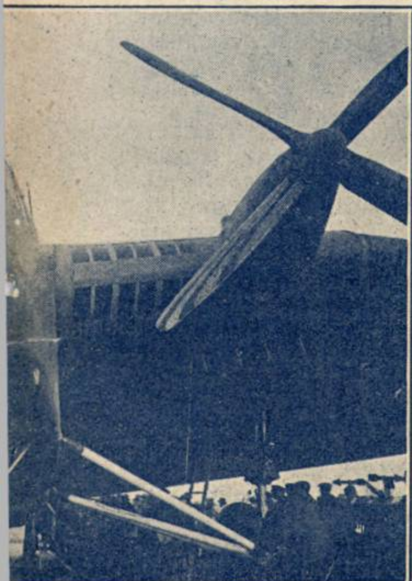
Celebrii clowni, frații ... suferit un accident de a... apropiere de Heidelberg. ... dintre ei (în mijloc) a fo... tul de serios. In consecin... nevoiți să-și amâne, proe... la Sinaia, până 'n Decem...

In cursul exercițiilor de călărie, de la Zarzuella (Spania) un ofițer s'a prăbușit cu calul pe povârnișul unei stânci și a scăpat, prin minune dela o moarte sigură.

lităţi

*d, de uzinele „Junkers", din Ger-
lungime şi poate sbura cu o vi-*

Aga Chan , *vestitul bogătaş musulman, din Capitala Franţei, se va căsători, în curând, cu d-şoara Carron, din Aix les Bains.*

Yuko Hamaguky, *primul ministru japonez, asistând la o ceremonie, a îmbrăcat costumul tradiţional, al demnitarilor Imperiului Soarelui.*

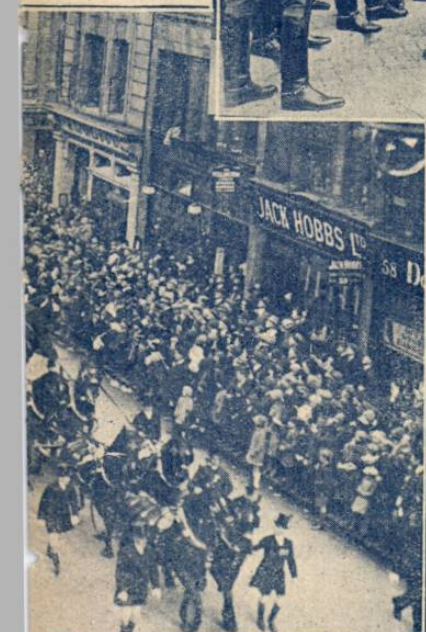
*Fratellini, au
ıtomobil, în
Cel mai mic
st rănit des-
ıţă, au fost
ctata vizită
brie.*

(Jos) : *Dictatorul italian* Mussolini, *examinează un nou model de motocicletă, pe care este montată o mitralieră.*

Primele semne ale iernii. *Un vapor cu prora îngheţată, fotografiat în portul Boston (America).*

Cu un ceremonial deosebit, a fost ales de curând noul Lord-Major (primar) al Londrei.

Ana Krämer, cea mai bătrână femee a Germaniei, şi-a serbat de curând a 103-a aniversare, în deplină sănătate.
Lângă dânsa se află fiul său cel mai mic, în vârstă de 75 ani.

„Miss România 1930" va pleca la concursul internaţional, în primăvară

Lucrările de organizare ale celui de al doilea concurs, instituit de revista „Realitatea Ilustrată", pentru alegerea unei Miss România, pe anul 1930, au început şi zilnic primim la redacţie nenumărate înscrieri.

Cititoarele noastre şi publicul femenin din ţară s'au putut convinge atât din relatările presei mondiale cât şi din povestirile d-rei Magda Demetrescu (Miss România 1929), publicate în ziarul „Dimineaţa" şi despre seriozitatea concursului nostru şi despre minunata recompensă acordată frumuseţii.

De data aceasta, concursul de frumuseţe se va desfăşura cu şi mai mult fast decât cel trecut, pe deoparte pentru că avem experienţa necesară, şi cunoaştem precis felul cum se desfăşoară concursul internaţional la Galveston, pe de alta pentrucă în urma cererii publicului, am hotărît ca anul acesta, concursul să fie public.

D-ra Marjorie Ross din Londra, a fost proclamată „Miss Anglia 1930"

Vom institui jurii de alegere judeţene, care să aleagă pe cele mai frumoase din regiunea lor, iar dintre acestea care vor veni la Bucureşti, o comisiune centrală, alcătuită exclusiv din artişti, pictori şi sculptori va alege pe Miss România 1930.

Intregul concurs la Bucureşti va fi filmat de către casa „Gaumont" sub regisoratul d-lui Jean Mihail.

Am început pregătirile de timpuriu, spre a evita gerurile mari, cari la noi sunt de obiceiu pe la sfârşitul lui Ianuarie şi începutul lui Februarie, şi spre a avea timp suficient ca după alegere, Miss România împreună cu celelalte concurente europene, care vor pleca la Galveston, să facă o călătorie de agrement, în toate oraşele mai mari ale vechiului continent. In felul acesta călătoria, una dintre cele mai atrăgătoare părţi ale concursului de frumuseţe, şi care se face cu un lux şi un fast extraordinare, se prelungeşte cu două luni.

Condiţiunile de participare la concursul din anul acesta sunt aproape identice cu cele din anul trecut, şi anume:

CONDIŢIUNI DE PARTICIPARE

Candidata trebue să aibă vârsta de cel puţin 16 ani şi nu mai mult de 24.

Trebue să nu fie, nici să nu fi fost căsătorită.

Să trăiască la părinţi sau din muncă cinstită şi să aibă o purtare perfect morală.

Nu sunt admise artistele de orice fel şi nici manechinele.

La acest concurs poate participa oricare din candidatele la concursul nostru din anul trecut, întrucât n'a depăşit limita de vârstă. Nu pot lua parte, însă, acele domnişoare, care se vor fi prezentat la vreun concurs internaţional.

Fotografia care ni se va trimite, să fie de dată cât mai recentă. Această fotografie n'are decât un rol eliminatoriu. Noi emitem invitaţiuni la concursurile judeţene, care se fac în fiecare capitală de judeţ şi în Bucureşti prin prezentare personală.

Buletinul, care se află în pagina 28, trebue completat cu cea mare exactitate şi pus într'un plic cu fotografia. Pe plic se va scrie, pe lângă adresă (str. Constantin Mille No. 7, Bucureşti I) şi indicaţia: „pentru concursul de frumuseţe pe 1930". **Aceeaş indicaţie trebue s'o poarte şi corespondenţa adresată nouă, relativ la concurs.**

Copii în pădure....
Foto-amator Clecner

Concursul cinematografic

Termenul pentru depunerea răspunsurilor la concursul nostru cinematografic expirând cu data de azi, vom publica în No. viitor răspunsurile exacte la toate cele 40 întrebări, numele celor cari ne-au trimis cel puţin 30 răspunsuri exacte precum şi numele câştigătorului permanentului — care va fi tras la sorţi — la cinematograful „Select".

Examenele pentru bacalaureat şi licenţe în Tonkin

ORAŞUL Nam-Dinh este celebru în tot Tonkin-ul, deoarece toţi aspiranţii la gradul de „cunhon" (licenţiat) şi de „tu-taï" (bacalaureat) se duc acolo, la trei ani odată, să-şi dea examenul, cu care prilej are loc — şi în zilele noastre încă — un ceremonial tot atât de pitoresc pe cât de arhaic.

Numărul candidaţilor cari vin la Nam-Dinh pentru a-şi disputa cele 3—400 de diplome, este de zece mii. Intovărăşiţi fiecare de un servitor şi, adesea de mai mulţi membri ai familiei, aceştia trag la hanurile mai mult sau mai puţin confortabile care sunt în acest oraş.

Examinatorii, în ţinută de ceremonie

Puţin după aceea, în ajunul concursului, se duce fiecare să se instaleze într'unul din cele zece mii de corturi mici, ridicate pe „Câmpul titraţilor" strâns apropiate unele de altele, la intrarea cetăţii Nam-Dinh. Tabăra aceasta, de existenţă efemeră, nu e deloc lipsită de originalitate: studentul stă în cort, pe jos, înconjurat de tot felul de unelte necesare pentru scris: creioane chimice, borcănele, tuburi cu lac, pensule şi un maldăr de hârtie indigenă. Inmuiând creionul în apă, candidatul scrie caractere îngrijite, ca de tipar; frumuseţea literelor va pune în valoare interesul compoziţiei.

O lampă veche şi o cutie de lemn preţios necesară ustensilelor viitorului licenţiat, completează sumarul mobilier al fiecărui cort.

Candidaţii se prepară dealtminteri cu mult timp înainte de examen şi foarte rari sunt cei cari reuşesc la primul concurs şi nu mic e numărul acelora cari se prezintă pentru a zecea sau a cincisprezecea oară. Ba s'au văzut numeroşi candidaţi ce depăşiseră vârsta de cincizeci de ani.

Seziunea durează mai multe săptămâni şi numărul diplomelor eliberate este de trei sute pentru bacalaureat şi şaizeci pentru licenţa în litere.

Aceste concursuri din Nam-Dinh se sfârşesc printr'o ceremonie foarte originală. Aşezaţi în fotoliu, examinatorii îmbrăcaţi în tr'un costum larg de mătase şi purtând pe cap o ciudată bonetă, iau loc deoparte şi de alta a potecii pe care urmează să treacă laureaţii. Servitorii ţin deschise umbrelele de soare ale celor din juriu, umbrele după al căror număr se poate deduce clasa mandarinatului. Rectorul universitar proclamă numele bacalaureatului, al licenţiatului, precum şi provincia din care e originar, pe când un aprod cu o şapcă roşie şi cu un megafon, repetă cuvintele rectorului, ca să fie auzite de toată adunarea. Incetul cu încetul, fericiţii aleşi se grupează spre a primi, odată cu pergamentul, un superb costum de mandarin de culoare albastră închisă, precum şi felicitările rudelor, în timp ce, descurajaţi, candidaţii învinşi se risipesc cu capetele plecate....

ir.

Sfaturi pentru Frumuseţe

Pentru păr gras: Săpun de Marsilia 150 gr., apă de Colonia 100 gr., alcool de 70° 350 gr. Rădeţi săpunul şi faceţi o emulsie cu apă caldă 250 gr. apoi adăogaţi apa de Colonie şi alcoolul. Cu această soluţie veţi spăla părul odată pe săptămână. Apă caldă cu Na boracic 20 gr. la un lighean e deasemenea bună.

Lucica Dagmar, Agricultor, Buta, Didina Popovici, Sandu, Margareta Lugoj, Pia V. P., care mă întreabă toţi acelaş lucru, răspund că **pentru creşterea şi întărirea rădăcinei părului** este bine să se spele odată pe săptămână pe cap cu lemn de panama 100 gr. fiert la 4 kgr. apă şi săpun de gudron.

După spălare vor fricţiona pielea capului cu: Pilocarpină 1 gr. clorat hidrat 5 gr. T-ra Capsici şi Cantaride câte 15 gr. Sublimat corosiv 0,10. Extr. China 20 gr. Ulei de ricin 20 gr. Alcool de Lavandula 200 gr. Reţeta va trebui iscălită însă de un medic. Altfel nu o va elibera farmacistul.

O FATĂ CU PRETENŢII. Pentru îngrăşat veţi bate dimineaţa la pahar gălbenuşul unui ou, o linguriţă de zahăr pisat, o linguriţă unt şi lapte fierbinte un pahar. După o săptămână veţi pune 2 gălbenuşuri pe urmă 3—4 şi chiar 5 gălbenuşuri de ou zilnic. Cantitatea de lapte, unt şi zahăr va rămânea aceeaşi. Veţi mânca dulciuri şi făinoase multe. Veţi face mişcare puţină şi veţi dormi mult.

O APRIGĂ CITITOARE. Pentru mirosul rău al gurii, vă veţi adresa rubricei „Sfaturi medicale" din revista noastră.

O STUDENTĂ din Orăştie. Nu există tratament pentru dispariţia totală a părului de pe corp şi picioare. Electroliza e singura soluţie, dar se aplică numai la obraz, căci e foarte migăloasă. Există diferite depilatoare; dar, părul va creşte la loc după 10 zile.

ELENA MIHAIL. Bine, dar eşti de o copilărie fără seamăn! Să refuzi să te căsătoreşti numai fiindcă ai pieptul mic şi lăsat! — Dar toată generaţia din ziua de azi, are un piept cam mic şi lăsat şi slavă Domnului, fetele se mărită mereu. Mănâncă bine, făinoase multe, castane, nuci, dulciuri, bea lapte, fă gimnastică, duşuri reci, fricţiuni şi mărită-te, căci aşteptând să crească pieptul cresc şi anii şi vei regreta.

LILI, Ploeşti. Ce fel de ten aveţi? De câtă vreme urmaţi crema? Nu vă spălaţi obrazul cu săpun. Utilizaţi o apă de toaletă oarecare mai bine. Săpunurile toate sunt făcute cu sodă şi au ca rezultat ridele.

VALLY VALERIU. Pentru a vă îngrăşa, vă îndemn să faceţi exact ca o **Fată cu pretenţii** din revistă. Pentru întărirea sânilor ca **Elena Mihail.**

SIONA. Nu cunosc eficacitatea sărei de slăbit. Cum se poate ca un farmacist să afirme că pilocarpina prăpădeşte ochii? Atunci habar n'are de farmacie. Pilocarpina se utilizează cu apă distilată picături, chiar în ochi, în maladii şi în injecţii tot pentru boli de ochi. E un medicament specific pentru ochi. Aşa să spui mata farmacistului în chestiune.

De câtă vreme utilizaţi soluţia Sabouraud ? cu aether?

O BLONDĂ SIMPATICĂ. Picături ca să transforme ochii din verzi în căprui sau negri, nu cunosc scumpă şi simpatică blondină. Probabil că glumeşti. Nu cunosc nici un tratament să-ţi facă tenul gălbui, aşa cum doreşti, decât să-l pudrezi cu pudră gălbue.

EVELINE. Sunt anumite feluri de tenuri, care nu suportă figul. Totuş, vei unge uşor obrazul cu o cremă oarecare sub pudră.

Pentru nasul roş, vei face comprese fierbinţi, nu vei bea alcooluri şi vei face tamponări cu aether pur.

ERMINIA, Piteşti. Mijlocul este să te îngraşi; numai aşa vei avea obrajii rumeni fără fard. Contra ridelor ce s'au ivit vei utiliza ca apă de toaletă: Făină de arpacaş 100 gr. fiartă bine la un litru apă şi feculă de cartofi 100 gr. Strecuraţi şi puneţi 2 gr. formol. Veţi şterge obrazul cu vată seara. Apoi masagii cu crema: Unt de cacao 40 gr. Glicerină 20 gr. Ulei de vaselină 20 gr. Sulfat de aluminium 2 gr. sulfat de zinc 1 gr. seara la culcare.

BASARABEAN. Pentru numele lui Dumnezeu, nu ţi-am dat crema s'o înghiţi cu lingura ca pe o prăjitură. Altă comedie! Unge-te domnule pe obraz cu ea; ne-am înteles buştean!

TUCA CĂLĂMARIU. Pentru ca pudra să se lipiască bine, veţi unge puţin obrazul înainte de pudrare, dacă aveţi tenul uscat; iar dacă e gras, îl veţi şterge cu vată şi cu aether pur.

GRETI PUILESCU. Pentru slăbit: Regim. Nu mâncaţi feculente şi dulciuri. Nu mâncaţi pâine decât câte o feliuţă prăjită. Beţi dimineaţa pe stomacul gol, un ceai cu lămâe multă. Faceţi mişcare, gimnastică. Pentru ten gras: Aether pur 20 gr., Mentol 1 gr., Alcool camforat 100 gr., Apă de roze 50 gr. Pentru puncte negre: Amoniac 10 gr., Apă de laurocerasi 50 gr., Apă de roze 100 gr., Acid salicilic 1 gr., Glicerină 20 gr.

OCHI VERZI. Săpunul nu e deloc necesar tenului. Numai săpunul de ichtiol e utilizabil în cazurile de coşuri, dar numai cât ţine tratamentul. Veţi utiliza apa de toaletă: Vin alb un pahar, zeama dela o lămâe, un litru apă de ploae, cu vată seara. Apa rece e bună pentru ten dar imediat după ce aţi făcut aburii fierbinţi. Singură, aspreşte faţa.

SILLIETA ALEXANDRINA. Zeamă de sfeclă roşie aşa cum este. Da; sigur că maşina de gătit strică tenul. Il inflamează şi-l moleşeşte.

UNEI ABONATE: Cazul d-voastră este mai complicat şi nu pot să vă dau sfaturile în această rubrică. Vă sfătuesc să vă adresaţi în str. Eroului 4 Bucureşti, la Institutul de înfrumuseţare care e condus de o diplomată din Paris.

MARIOARA I. şi No. 2885 doritori de a scăpa de ride: Sulfat de aluminium 1 gr. Lapte de migdale 50 gr. Cataplasme cu tărâţe şi făină de cartofi foarte fierbinţi, apoi pulverizări cu apă foarte rece.

NAMRETRU G. Ce fel de coşuleţe mici ce vă mănâncă, aveţi? Fiţi explicit. Cum se prezintă ele?

BIBI DECASTELLO, CORNELIA LUIZA cu ochi de foc, care mă întreabă un remediu pentru puncte negre, coşuri ten gras, le răspund: Apă de hamamelis 50 gr. Apă de lauro-cerasi 50 gr. Apă de roze 100 gr. Ac. salicilic 2 gr. Aether 50 gr. Na sulfuric 5 gr. Nici un fel de cremă seara. Nici săpun. Aburi de lapte fierbinte şi apă rece dimineaţa iar seara apă de toiletă recomandate.

LAURA

Incă o glorie românească în America

Un Român,—director de casă cinematografică, la Hollywood

BOB CURWOOD, starul lui Universal Film și care în prezent a înființat „Casa filmelor sonore de West", s'a născut din părinți români, domiciliați în jurul

Brașovului și care a purtat în România simplul nume de Ioan Balaș.

După ce a colindat întreaga țară împreună cu tatăl lui, s'a stabilit la Iași unde a urmat și liceul până în clasa VI-a. Dar spiritul lui de-a întâmpina necunoscutul, nu l-a lăsat multă vreme la Iași, ci împreună cu încă doi colegi, au plecat dispărând fără urmă. A făcut multe și de toate și a trecut apoi Oceanul, după ce a colindat întreaga Europă, cu un circ. N'a mai știut nimeni nimic de el, până în timpul războiului când l-au întâlnit câțiva prieteni: se înrolase ca voluntar în armata americană. Și astăzi iată-l director de casă de film. Acest om înzestrat cu multe calități, dar mai ales cu o voință de fier și o bonomie care te cucerește dela prima vedere, a putut străbate printre atâția oameni și-a ajuns cineva.

Ioan Balaș și-a împrumutat pseudonimul lui Bob Curwood, pentru că a jucat multe din romanele celebrului romancier american Olivier Curwood, filme de cowboy și ca o recunoștință pentru cel ce i-a dat prilejul să se afirme, i-a luat numele.

Bob Curwood a început la Universal Film, unde a jucat peste douăzeci și cinci de filme, atrăgându-și simpatia întregei Americi, prin jocul lui natural, prin râsul sănătos, precum și prin exhibițiile lui de călăreț artist. Și, pe lângă că e un mare artist dar e și un bun român. El lucrează în prezent la un film sonor: **„Piedicile răzbunării"** care va fi turnat și în limba română. D-sa mai proectează a juca mai multe filme românești, atât istorice cât și moderne.

Așa că pe când gazetele și revistele noastre se ocupau de toate vedetele străine, modestul Bob Curwood se gândia la țara lui și lucra pentru a o arăta lumii, bună și frumoasă, plină de duioșie și poezie, așa cum a cunoscut-o el.

Credem că printre primele filme românești cari se vor turna de producția Curwood, va fi și **„Iancu Jianu"** și că eroul principal va fi interpretat chiar de d-sa. Iată dar că și noi începem a ne afișa.

Sperăm că în viitor vom reveni cu alte noutăți despre tânărul director al casei de filme **„Bob Curwood Productions"**, Holywood, care atât în presă cât și în lumea filmelor e primit cu cea mai vie simpatie și entusiasm. Iată un român care ne face faimă în străinătate.

Poșta cinefililor

I. M. I. L. Iată adresele: Olga Tschechowa Berlin SW 48 Friedrichstrase 224. Wilhelm Dieterlé Berlin Wilm. Jenaer str. 8. Adresa lui Arthur Russey într'un număr viitor.

Lilly, Ploești. Clara Bow c/o Paramount Studios Hollywood Cal. U. S. A.

Bombonica. Incercați să scriți pe adresa c/o The Standard Casting Directory Inc. 614 Taft. Building Hollywood Cal. U. S. A.

Tamara Loraine. Maria Jacobini: Berlin W. 15 Joachimsthalerstrasse 22—23.

Marcela Remy. John Gilbert este căsătorit cu Ina Claire. Este american de origină. Greta Garbo nu este căsătorită. Are 22 de ani; este de origină suedeză.

Grecu D. Avem multe fotografii de ale marilor vedete care așteaptă să fie publicate; aceea a lui Genică Missirio, mai târziu.

Un cetitor fantesist. Este mult mai greu să ajungi regisor, decât actor. Dv. desigur că aveți o idee greșită despre rolul regisorului, confundându-l cu operatorul. Credeți oare că simpla posedare a unor aparate de cinematografiat, vă dau calitatea de regisor? Aceasta, chiar în cazul dv., care recunoașteți că vă „lipsesc ideile cu desăvârșire" dar în schimb aveți mijloace materiale.

N. Bălănucă, Valea Uzului. Adresa Marcelei Albany: Berlin W. Kaiserallée 172.

Orette. Billie Dove: c/o Metro-Goldwyn Mayer Studios Culver City Cal. U. S. A. Ii puteți scrie în engleză. Nu este căsătorită.

Don José. 1) Dolores del Rio nu este căsătorită. 2) Puteți încerca să-i scrieți în franceză. 3) Adresa: c/o Fox-Film Corporation Studios Hollywood Cal. U. S. A. 4) Este posibil să vă trimită autograful.

Evelina Doubé. Dacă singură recunoașteți că aveți „un talent redus", oricât de multă dorință ați avea, vă sfătuesc să renunțați.

John Gilbert este de naționalitate american, iar Maria Paudler germană.

Nicolae Udrescu, Caracal. Nu știu dacă să datoresc avântul dv. cu adevărat impresionant, vârstei de 16 ani sau pasiunei pentru arta mută. După fotografie nu pot să văd ceva precis, deoarece este flatată, datorită culorilor. Incercați să scrieți la București d-lui Jean Mihail, care vă va da îndrumări mai precise. Trimiteți-i și o fotografie dar necolorată. Ii puteți scrie pe adresa noastră.

In orice caz mie mi-ar fi imposibil să vă procur pașaportul.

Juky Xatana. Adresa Elizei la Porta: Berlin Nürnbergerstrase 46 II.

Rose Marie. Adresa d-rei Lisl Goldarbeiter: Freilagergasse 5 Wien II. **IGOL**

UMBRA CARE UCIDE

O nouă aventură senzaţională a celebrului detectiv mondial Trevor Gex

de RUDYARD MULLTON

BANDIŢII DIN CHICAGO

Chistoper Pini, *) faimosul nostru secretar de redacţie, care lucrase la toate ziarele americane şi se fixase în cele din urmă la *New-York Herald*, deschise uşa camerei reporterilor şi mă strigă:

— Rudy, te cheamă patronul.

Sării în ascensorul de serviciu, care mă depuse în faţa uşei lui Sir Astor Carrington, uşe pe care scrie: *„Directorul"*.

Intrai. Sir Astor, răsturnat la biroul său monumental, în braţele fotoliului de piele verde, fuma o havană, cât un zepelin.

El mormăi:

— Rudy, am o idee!

Pălii. Când Sir Astor „avea o idee", vai de capul bieţilor reporteri! Şi eu eram mort de oboseală...

— Rudy, am o idee pentru tine!

— Ghinionul meu e proverbial, Sir Astor.

— Rudy, ai auzit de banditii din Chicago?

— I-am văzut la cinema.

—Eu vreau să-i vezi în carne şi oase.

— Adică?..

— Citeşte.

Şi Sir Astor Carrington îmi întinse o pagină cu Mica Publicitate, din gazeta noastră. Un anunţ era însemnat cu roşu. Citii: „*29×21.30 La Japoneza spânzurată, semn convenit*, +".

— Ce e asta, Sir? îl întrebai.

— Nu bănueşti?

— Nu înţeleg nimic.

— Ia citeşte şi asta! urmă Sir Astor Carrington, întinzându-mi o scrisoare.

Citii:

„Sir Carrington,

„Dacă nu veţi publica, în primul număr al ziarului d-voastră, acest anunt, vă vom ucide, în cele mai groaznice chinuri. Vom pedepsi, deasemeni, cu moartea pe crucea neagră, orice încercare, din partea dumneavoastră de-a ne denunţa poliţiei.

†

Banda „Crucea Neagră".

— Crucea neagră? exclamai. Nu cumva banditii cari au răstignit pe Hilda Dichter pe o cruce neagră, formează o bandă, numită astfel după crucea pe care-şi torturează victimele.

* * *

Şi îmi veniră în minte reportajele, pe care le scrisesem referitoare la această afacere:

Intr'o căsuţă părăsită, din cartierul chinez, din New-York, fusese găsit un schelet răstignit pe o cruce neagră, ridicată în mijlocul unei săli! Era cadavrul unei femei, cu carnea complet descompusă, legat de crucea pe care nefericita murise. Capetele oaselor se ţineau legate prin cartilagii. Fata răstignitei era înfiorătoare: un cap de mort, cu orbitele adânci, cu nasul înfundat, cu maxilarele golaşe, rânjind!

Crima aceasta extraordinară făcuse o mare senzaţie, iar eu, alergând după informaţiuni nu dormisem de două zile.

Primele cercetări stabiliseră că ar fi vorba de opera unor criminali din Chicago. Se stabilise deasemeni identitatea victimei:

Cadavrul crucificat era al Hildei Dichter, o fostă guvernantă germană, de curând infirmieră la o doamnă bătrână şi bolnavă.

Cât despre asasini, nici o urmă, nici cel mai neînsemnat indiciu...

* * *

— Şi aţi publicat anunţul cu japoneza spânzurată, sub ameninţarea cu moartea?... Dar ce sens are acest anunţ? întrebai pe Sir Astor Carrington.

— Cred că un bandit din fioroasa bandă *Crucea neagră* (vezi semnătura †) dă întâlnire unui individ, pe care nu-l cunoaşte personal, în ziua de 29 Octombrie (X), ora 21,30, în taverna *La japoneza spânzurată*, din Chicago. Ei se vor recunoaşte după un anumit semn convenit dinainte.

— Banditii aceştia, îmi replică Sir Astor foarte convins, sunt capabili de orice act de îndrăzneală şi de orice sfidare la adresa poliţiei. De altfel, crucificarea Hildei Dichter, în plin New-York, şi în secolul nostru, dovedeşte aceasta.

Incepusem să pricep care era „ideea" patronului.

— Ei bine, urmă Sir Astor Carrington, ai să pleci îndată la Chicago, să te amesteci printre banditi şi să-mi trimiţi un reportaj senzaţional, cu isprăvile lor. In taverna de acolo, *La japoneza spânzurată*, se pun la cale cele mai mari lovituri, şi sunt informat că poliţia a hotărît să facă în noaptea de 29 Octombrie o descindere la acea tavernă. Ar trebui să asişti la această razie şi mai ales la întâlnirea celor doi banditi. Trebuie să te transformi, tu însu-ţi, intr'un vagabond. Nu e nevoe să te nelinişteşti prea mult: nu-ţi rişti decât, cel mult, pielea...

— Nimica toată, Sir!...

LA JAPONEZA SPÂNZURATĂ

Plecai la Chicago. In Pullmanul de pe linia *Northern-Pacific*, mă gândeam la absurditatea ideilor lui Sir Astor şi visam să posed şi eu o căsuţă la ţară, cum erau cele pe care le vedeam dela fereastra vagonului, ca să mă pot lăsa de reportaj.

Lacul Michigan începu să se zărească, cu vilele, parcurile şi cirezile de vite de pe mal.

In camera palace-ului din Chicago, m'am transformat în vagabond, punându-mi haine petecite şi grimându-mă uşor. Eram de două zile neras.

Plecai apoi să găsesc taverna *La japoneza spânzurată*.

Pentru aceasta, dădui o raită prin cele mai rău famate cartiere. Intrai în vorbă cu mai mulţi apaşi şi vagabonzi, până ce unul mă îndreptă, spre faimoasa speluncă. O găsii într'un cartier mizerabil de pe malul lacului Michigan, într'un fel de gârlici de pimniţă.

Am coborât treptele de lemn, care duceau în tavernă şi m'am aşezat la o masă.

Ca să mă înfricoşeze un vlăjgan cu o mutră suspectă scoase revolverul şi sparse cu un foc lampa ce atârna de tavan. Se făcu întuneric. Indată, m'am simţit însfăcat. Mi s'a făcut o rapidă percheziţie şi apoi am fost lăsat la masa mea. Barmanul veni cu lumânări. Trei apaşi studiau pe masa vecină, obiectele ce găsiseră în buzunarele mele. Imi lăsasem la hotel toate actele de identitate şi banii, afară de câtiva *cents*. Negăsindu-se nimic de valoare în buzunarele mele, mi se restitui briceagul şi banii, şi nimeni nu se mai ocupă de mine. Cred că fusesem mai mult controlat, dacă nu sunt spion.

In tavernă se afla şi o femee fardată, cu rochia roşie, foarte scurtă, care începuse să-mi dea târcoale, dar un individ în tricou, care juca zaruri, se ridică, o luă brutal de mână şi o smuci spre masa lui, strigându-i:

— Aici să şezi!

Totuş, femeea reuşi să se strecoare lângă masa mea, când jocul de zaruri se aprinse. Ea îmi şopti:

— Fugi până mai e vreme!... Te vor ucide!...

O cuprinsei de talie, râzând. Fata se smuci, şoptindu-mi cu febrilitate:

— Eşti din poliţie?

— Nu... Dar ce te face să crezi?

— Eşti băiat subţire, se vede... Şi apoi, eşti foarte prost deghizat. Nu ţi-ai pus guler, dar ţi se vede urma albă lăsată pe gât: porţi deci guler, de obiceiu. Mâinile îţi sunt albe. Eşti funcţionar, scriitor, poate gazetar: degetul tău mijlociu are deformaţia celor ce ţin tocul multe ore pe zi.... Haide, cară-te pe noi nu ne înşeală nimeni!....

*) Vezi $H_6C_4O_6U+X=Ra$, publicat în „*Almanahul Realităţii Ilustrate*", pe 1930.

— Şi dacă nu vreau?

— O să eşi confortabil, întins pe o targă...

Bruta dela zaruri o zărise stând de vorbă cu mine: îşi înfipse mâna în părul tuns şi o îmbrânci spre masa de joc, aruncându-mi o privire ucigătoare!.

Individul se îndreptă apoi spre mine, ameninţător. Din fericire pentru mine însă, un beţiv îi tăje drumul, atârnându-i-se de gât. Celălalt începu să urle la beţiv şi cu un pumn, îl doborî, proptindu-l cu capul în piciorul unei mese.

Băiatul care servia, târî pe beţiv, ca pe cadavrul unui taur răpus, prin arenă, şi-l svârli afară.

Peste câtva timp, intră în tavernă un om osos, cu mustăţi scurte, cu o pălărie tare dar foarte prăfuită, pe cap. Purta haine fără petece, negre, dar pătate, şi mă fixa cu priviri reci, pe care le simţiam, însă, iscoditoare. Se aşeză la masa mea.

Apoi, făcu un semn patronului, care se apropie, plecându-şi nasul gros şi pământiu, ca un cartof, spre urechea noului sosit:

— *Mister* Charley, respectele mele...

— Bună ziua Ralf. Dă-mi un *sol-y-sombra*.

Patronul se înclină şi mai mult şi apoi se întoarse spre mine, interogativ. Cerui şi eu:

— *Un sol-y-sombra*.

Ce o fi oare, acest *soly-y-sombra?* mă întrebam în gând. Vre-un sirop, vre-un fel de mâncare?....

Am urmărit pe patron, cu privirile şi constatai că cu toată prohibiţiunea, ne pregătia, într'un recipient de nikel, un coktail.

Ne aduse două pahare, în care băutura era aşezată în două straturi suprapuse, ce nu se amestecau. La fund era un lichid mai dens, negricios, la suprafaţă un alcool străveziu, ca de chihlimbar. Inţelesei îndată dece acest coktail se numea *soare-şi-umbră*.

Un negru, într'un colţ, începu să cânte din tango o *blue* nostalgică.

Se dansa.

Femeea cu rochie roşie şi scurtă dansa cu individul în tricou, care pusese între mâna sa umedă de sudoare şi talia fetei, o batistă cu careuri albastre. Fata continua să-mi arunce priviri ciudate.

Vecinul meu de masă, acel Mister Charley cu gambeta prăfuită, privi cu emoţie paharul de *sol-y-sombra* şi plescăi sonor, cu anticipaţie, din limbă. Ca să par cât mai familiarizat cu obiceiurile mediului din această tavernă, am găsit cu cale să privesc şi eu în extaz paharul meu, şi apoi să plescăi din limbă, ca un puşcoci.

Mister Charley mă fixă, încruntându-se uşor şi cu gesturi cât se poate de calme, scoase din buzunar un pumnal. Am constatat, nu fără un fior dezagreabil, susceptibilitatea exagerată a individului, şi, ca să mă apăr am scos şi eu briceagul, cu un calm afectat.

Dar în loc să se repeadă la mine, Charley începu să-şi amestece coktailul cu pumnalul, cum ar amesteca ceaiul o cuconiţă cu linguriţa de argint.

Neavând deci ce să fac cu briceagul, a cărui lamă o deschisesem, am început şi eu să amestec „soarele" şi „umbra" din paharul meu.

Charley dădu pe gât, avid, conţinutul paharului său. Il băui şi eu pe al meu, dintr'o înghiţitură. Imi simţii cerul gurei şi esofagul jupuite, arse. Dar mă ferii să mă strâmb.

Charley puse paharul pe masă şi mi se adresă brusc, întinzându-mi mâna:

— Care va să zică, tu eşti? Bine, băete! Ai răspuns întocmai la semnalele convenite între mine şi Jakson, ca să te pot recunoaşte. Ai fost exact la întâlnire. M'ai aşteptat mult?

Eram uluit. Habar n'aveam cine era acel Jakson, care probabil trimesese un om la această întâlnire. Era cert că Charley mă luase drept acel om, cu care trebuia să se recunoască reciproc, după anumite gesturi convenite, ca plescăitul din limbă sau poate amestecatul coktailului cu pumnalul.

Fără să aştepte nici un răspuns, Charley urmă, volubil:

— Ei bravo, ştiu că trebue să fii un băiat hotărît la orice. Jakson nu ne recomandă decât oameni „tari". De altfel, ştii ce ai de făcut: să execuţi întocmai ce-ţi voi spune eu şi să nu întrebi niciodată dece. „Şeful" nu admite curiozitate. In schimb, ai să trăeşti ca un prinţ. Haide...

Charley îmi strecură atunci pe sub masă un plic voluminos, plăti ambele consumaţii şi eşi.

Pipăii plicul, fără să pot bănui ce conţinea, şi-l ascunsei în buzunarul hainei.

Când să ocolesc colţul străzei, o năvală de agenţi pătrunseră în tavernă.

Era o razie. Plecasem la timp...

* * *

La hotel, m'am închis în cameră şi am desfăcut plicul. Un teanc enorm de bancnote îmi luară ochii. O întreagă avere!...

Plicul mai conţinea următoarea filă de hârtie:

„Vei fi Luni la ora 9 seara, în cartierul chinez din New-York, la anticarul Chiang-Su.

„CRUCEA NEAGRĂ

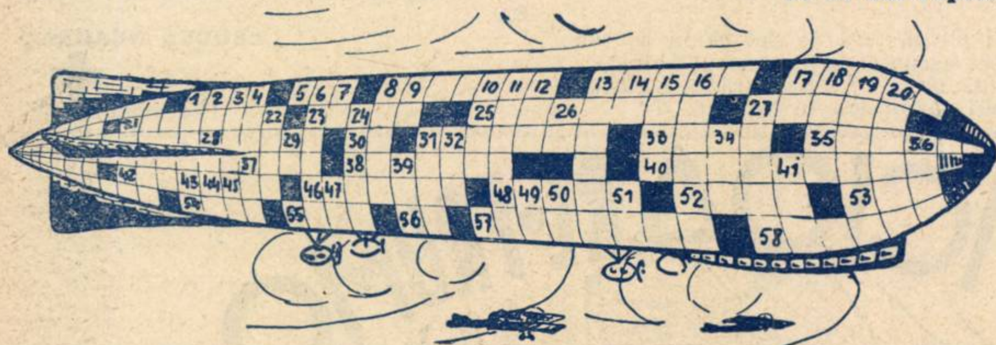
(Va urma)

Jocurile „Realităţii Ilustrate"

JOC DE CUVINTE INCRUCIŞATE.

„ZEPPELINUL"

(10 puncte)
de **N. Gh. Popescu**

ORIZONTAL: 1) De ce au nevoie aviatorii ca să calculeze drumul parcurs? 5) Inscris constatând o învoială. 8) Provincie în Austria. 13) Când este ziua călușarilor? 17) Care este invenţia graţie căreia s'a făcut Zeppelinul? 21) Gaz mai uşor decât aerul. 23) Spoială. 25) *Plăsmuire* (fig.). 27) *Prinsoare.* 28) Mama Dianei. 30) Prefix. 31) *Cedată cuiva pentru o sumă oarecare.* 33) Regiment de ieniceri (arhaic). 35) Creatorul tragediei grecești. 37) Capturarea unui lucru asupra căruia n'ai nici un drept de posesiune. 38) *Inventator român care muri în obscuritate.* 40) Autorul teoriei despre *su-praom. 22)* Cuceritor de înălţimi. 46) *A beneficia de ceva, făcând uz de înşelătorie.* 48) Care era titlul social al persoanei căreia tradiţia îi atribue meritul de a fi inventat Zeppelinul? 52) Plantă cu proprietăţi laxative. 53) Arie franţuzească. 54) Cel dintâiu sburător, victima îndrăznelii sale. 55) Generalul regelui David, persecutat de acesta. 56) Pronume. 57) *Inventatorul ţepelinului.* 58) Ciuntia.

VERTICAL: 1) Abreviaţiune pentru *curent.* 2) Zeul vânturilor. 3) Comandant turc 4) Personagiu biblic. 6) Gură de vulcan. 7) Pronume. 8) Adunare. 9) Pronume. 10) Metal. 11) Impinge. 12) Posedă. 13) Mărețe. 14) Interjecţie. 15) Piesă la jocul de şah. 16) Care trăeşte în atmosferă. 17) Conjuncţie. 18) Numele grecesc al zeului Marte. 19) Pus în pericol. 20) Marginile cuţitului. 22) Nor (Mold.). 24) Ce poartă aviatorii pe cap? 26) Conjuncţie. 27) Afecţiune în vorbire. 29) Abreviaţiune redacţională. 31) Secole. 32) Rege în Iuda. 34) Ţintă. 36) Numele grec al Junonei. 37) Piaţă romană. 39) Regiune atinsă cu ajutorul ţepelinului. 41) Râvnă. 43) Alifie (inv.). 44) La busolă. 45) Pronume. 47) Notă muzicală. 49) Operă ştiinţifică. 50) Două consoane din *Nobile.* 51) Pronume.

REBUS

(10 puncte)

Se va afla o comunicare pe care revista noastră o face cititorilor ei

MUZICANTUL DISTRAT

Deslegările jocurilor se primesc la redacţie până la 10 Decembrie 1929. Fiecare joc acordă deslegătorilor un număr oarecare de puncte. Cel care obţine numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerele 45, 46, 47 şi 48, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al douilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii şapte deslegători primesc câte un volum din operele autorilor renumiţi. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Decembrie.

* * *

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Bucureşti, Str. Const. Mille 7, Etg. II
Director redacţional, NIC. CONSTANTIN
TELEFON 306/67 324/73
PREŢUL ABONAMENTULUI

Pe un an	Lei 400
Pe şase luni	„ 200
Pe trei luni	„ 100
Pentru străinătate	„ 500

Cupon pentru jocuri

No. 48

Numele şi pronumele ....

....

Adresa ....

Cel mai mare teatru de marionete din America, vine la Bucureşti !

La no nu se cunoaşte încă genul teatrului de marionete perfecţionat din punct de vedere artistic şi technic. De aceia a şi fost greu pentru întreprinderile teatrelor de păpuşi din străinătate, să facă turnee în România, unde acest gen e considerat ca o distracţie primitivă, numai pentru copii. In realitate aceste teatre se adresează în străinătate publicului matur de teatru şi încă — mai mult — publicului bun cunoscător al artei sub toate formele. Aceste spectacole care în toate centrele civilizate, constituesc o atracţie pentru publicul rafinat, de teatru, se dau seara, iar ziua, teatrele de marionete organizează spectacole speciale pentru copii.

La noi nu s'a făcut nimic în această direcţie pentrucă au lipsit specialiştii : în primul rând trăgătorii de sfori, apoi artiştii cari vorbesc şi cântă de după culise în numele păpuşilor, şi — mai ales — păpuşile cari nu sunt numai simple figurine cum erau odată la noi la moşi, ci creaţiuni perfecte. O marionetă are structura perfectă a unui om. Ea nu vorbeşte, dar fiecare membru, chiar degetele, ochii şi gura sunt puse în mişcare prin sfori.

Ni se aduce la cunoştinţă că, în curând, celebrul teatru american, din New-York „Modicot" — după un triumfal turneu în Franţa, Anglia şi Germania, — va veni să joace, la Bucureşti şi în principalele oraşe din provincie. Vom avea deci prilejul să ne facem o idee reală, despre ceeace înseamnă un teatru de marionete.

O scenă din teatrul de marionete

Seara, publicul serios va admira un spectacol de înaltă valoare artistică, într'un gen nemai văzut la noi, iar ziua copiii vor fi aduşi să vadă păpuşile care dansează şi cântă din gură ori la instrumente, să vadă comedii şi piesete instructive, istorice şi morale, care le vor trezi numai sentimente frumoase pentru viitor.

Spectacolele vor avea loc peste câteva zile — probabil — în sala de jos a Teatrului Lipscani.

Rudolf Klein Rogge

(Urmare din pag. 8-a)

bordul corăbiei pe negustorul meu, făcând semne disperate și văicărindu-se.

După ce se termină această scenă, aflai că îmi făcea semnele disperate, pentrucă am primit prea puțin pe colier și că nu trebuia să-l dau.

I-am plătit diferența și am fost mulțumit că am scăpat cu față curată.

Așa am fost negustor ambulant pe străzile Stambulului. Actualmente turnez în filmul „Rechinul", alături de frumoasa mea parteneră Gina Manès.

— „Dar ce părere aveți D-le Rogge, despre „femeea frumoasă"?.

— *„Părerea mea e ca și aceea a tuturor ce se închină zeiței Venus: Nu poate fi nimic mai încântător, mai frumos, decât „frumosul".*

— „Atunci mi-ați putea spune părerea Dv. asupra concursurilor de frumusețe?".

— *„După mine, este chestiunea care astăzi a pus stăpânire pe toate fetele între 17—25 ani, întocmai cum chestiunea „drepturilor și emanciparea femeii" a prins în ghiare pe femeile dela 25 ani în sus.*

Aș putea spune că aceste „concursuri de frumusețe", au devenit o chestiune de stat, de politică națională.

Ce reclamă poate fi mai bună pentru o țară, decât proclamându-se o fiică a ei „Miss Universe" sau chiar dacă nu reușește, e suficient numai faptul că faima frumuseții acestei fiice, a ajuns peste mări și țări.

E un răsboi mondial, încins pe tema frumosului. Victoria depinde de femee, deci ea deține astăzi puterea.

Făceam parte acum un an din comisiunea de arbitri, la un concurs asemănător.

Simțiam o bucurie nespusă, văzând atâtea fete cu adevărat frumoase, etalându-și podoabele înaintea mulțimei exaltate. Fără să-mi dau seama, îmi veni în minte viața Romanilor și a Grecilor și cultul lor pentru frumos. A trebuit să treacă atâtea veacuri, pentru a învăța ceeace ei practicau acum 2—3000 de ani. Nu pot decât să aduc laude inițiatorilor și să doresc ca toate femeile să priceapă utilitatea acestor concursuri dându-le justa lor valoare.

Încântat de aceste cuvinte frumoase și profund cugetate ale lui Rudolf Klein Rogge, îl părăsii, mulțumindu-i și mă grăbii să ajung acasă pentru a putea împărtăși cititorilor aceste minunate clipe petrecute în tovărășia acestui simpatic artist al ecranului.

H. D.

Doi prieteni

Câinele dovedeşte încă odată, că este cel mai bun prieten al omului

Curiozităţi sportive

AVIZ BOXEURILOR

ÎNTR'UN ARTICOL publicat cândva de Jim Corbett, — care a fost un celebru campion mondial la categoria grea, după victoria asupra lui Sullivan, — se afirmă că e o ruşine pentru un boxeur cu pretenţii. să fie făcut knock-out printr'o lovitură obişnuită. Corbett consideră acest lucru ca dovadă de crasă mediocritate sau cel puţin neglijenţă.

El recunoaşte totuş, că i s'a întâmplat şi lui odată.

— Luptam cu T. Sharkey şi mă amuzam mult, căci citiam în fiecare intenţie a lui lovitura pe care voia să o aplice. E natural că eschivam uşor orice încercare de a fi lovit. Vesel, am început să-mi bat joc de el şi i-am întins în batjocură maxilarul, spunându-i cu milă:

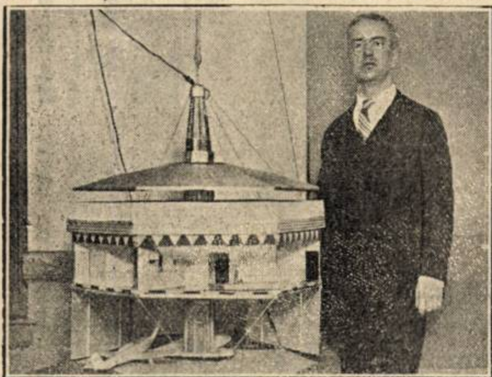
— „Ţine, dragă, atinge-mă. Mă simt obligat să te las şi pe tine să dai".

Fireşte că eram hotărît să eschivez din nou. Fără să mă aştept însă, primii o probă de pumn în faţă, unul din cele cari nu glumesc. Am văzut 36 de candele. stele de diferite culori, arabescuri admirabile şi... m'am lungit pe ring. M'am ridicat tocmai când suna gongul şi în timp ce mă îndreptam spre colţ, totul se învârtia în jurul meu.

Nu vă miră de ce sfătuesc acum pe boxeuri să fie atenţi pe ring şi că nu este admisibil ca un om de valoare să fie lovit în asemenea împrejurări".

Cum vor fi casele viitorului

Un arhitect american din Chicago, Robert Fuller, este de părere că fierul, betonul și sticla sunt materiale de construcție prea grele și că arhitecții viitorului vor avea la dispoziție materiale incomparabil mai ușoare și nu mai puțin rezistente. Astfel Fuller socotește că *galalita*, substanță transparentă, colorată și asemănătoare cu *bachelita*, va fi unul din materialele de construcție ale viitorului. Dispunând paralel două șiruri de galalită, vom obține plăci, separate între ele printr'un spațiu vid de aer, izolant contra frigului și a căldurei și suficient de solid pentru a putea servi ca pereți și ziduri. Zidurile fiind transparente, nu mai avem nevoie de ferestre. Axa centrală a clădirei ar urma să fie construită din aluminiu dur, îngropat într'o fundație de beton și capabil astfel să suporte un număr considerabil de etaje suprapuse.

Asemenea case s'ar putea construi foarte repede, și ar fi scăldate permanent în soare. Intrucât nu există ferestre, clădirea s'ar face printr'un ventilator special care ar lucra permanent transportând prin toate odăile un curent de aer, filtrat și încălzit sau răcit, după trebuință.

Ilustrația noastră reprezintă pe arhitectul Fuller, alături de macheta unei asemenea case, ce poate fi construită numai în 24 de ore.

Tratamente noui în medicină

Un medic american dr. C. Coulter Charlton a reușit să execute operația extirpării amigdalitelor, fără cea mai mică durere și fără a da loc la vre-o picătură de sânge. Acest rezultat a fost obținut grație unui ac electric special, care provoacă uscarea și căderea amigdalelor.

Pe de altă parte, un profesor dela Universitatea Cornwall din America, a reușit să trateze cu succes 24 de cazuri de guturai, prin raze ultraviolete.

In sfârșit, într'o clinică medicală din Berlin, s'au obținut în ultimul timp numeroase cazuri de vindecare mai rapidă a tusei convulsive (popular numită „tusa măgărească") prin sboruri la înălțime.

BULETIN PERSONAL

Numele și pronumele . . . .
Adresa: Strada . . . . . . No. . . . .
Comuna . . . . Județ . . . .
Profesiune . . . .
Locuesc *) . . . .
Vârsta . . . .
Inălțimea . . . .
Grosimea taliei . . . .
Culoarea părului . . . . Greutatea . . . .

*) Se va indica, în acest loc, dacă domnișoara locuește la părinți, la rude sau singură.